ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Δ/ΝΣΗ: ΜΗΤΡΩΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.
Πληροφορίες: ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
Τηλέφωνο: 2103382244
E-mail: antonopoulos@acci.gr

Αθήνα, 15/06/2018
Αρ. Πρωτ.: 1185989

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο **(Γ.Ε.ΜΗ.),** στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«PROBANK ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».**

Την **13/06/2018** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο **(Γ.Ε.ΜΗ.)** τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«PROBANK ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»** και αριθμό **Γ.Ε.ΜΗ. 4694901000**:

Α) Με **Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1403938** οι εγκεκριμένες από την **31/05/2018 Γενική Συνέλευση** οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση **01/01/2017** έως **31/12/2017.**

Β) Με **Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1403939** η από **31/05/2018 απόφαση** της **Γενικής Συνέλευσης** σύμφωνα με την οποία ορίστηκε για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από **01/01/2018** έως **31/12/2018** η ελεγκτική εταιρεία με την επωνυμία **«ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»** με Α.Μ. ΣΟΕΛ 113.

Σχετικό έγγραφο άσκησης ελέγχου της Περιφέρεια Αττικής, ΠΕ Αθηνών Κεντρικός Τομέας (Α.Π. 9340/18 – 08/06/2018).

Με Εντολή Προέδρου ΕΒΕΑ
Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η γνησιότητα της παρούσας, μπορεί να ελεγχθεί, στην Ηλ. Δ/νση: https://www.businessregistry.gr/ - επιλογή «Δημοσιότητα».

PROBANK ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ Α.Ε.

Στοιχεία και πληροφορίες χρήσης από 1 Ιανουαρίου 2017 έως 31 Δεκεμβρίου 2017

(δημοσιευόμενα βάσει του κ.ν.2190/1920, άρθρο 135 για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά τα Δ.Π.Χ.Α.)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της "PROBANK ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ Α.Ε." (η "Εταιρεία"). Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την Εταιρεία, να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου της Εταιρείας (www.probankleasing.gr), όπου αναρτώνται οι οικονομικές καταστάσεις καθώς και η έκθεση ελέγχου του νόμιμου ελεγκτή.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Δ/νση έδρας Εταιρείας:	Λεωφόρος Αθηνών 128-132 και Ιφιγενείας, 104 42 Αϵ
Αριθ. Μητρώου Α.Ε.:	51519/01ΝΤ/Β/02/141(2010)
Αρ. ΓΕΜΗ:	004694901000
Αρμόδια Αρχή:	Περιφέρεια Αττικής/ Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης
Ημερομηνία έγκρισης των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων (από τις οποίες αντλήθηκαν τα συνοπτικά στοιχεία):	31/5/2018
Νόμιμος ελεγκτής:	Μάριος Ψάλτης (Α.Μ. ΣΟΕΛ 38081)
Ελεγκτική εταιρεία:	ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Τύπος Έκθεσης Ελέγχου Ελεγκτών:	Με σύμφωνη γνώμη
Ημερομηνία έκδοσης Έκθεσης Ελέγχου Ανεξάρτητου Ελεγκτή Λογιστή:	31/5/2018
Δ/νση Διαδικτύου Εταιρείας:	www.probankleasing.gr

ΣΥΝΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Πρόεδρος Δ.Σ., μη εκτελεστικό μέλος	Τηλέμαχος Παλαιολόγος
Αντιπρόεδρος Δ.Σ., μη εκτελεστικό μέλος	Γεώργιος Κουτσουδάκης
Διευθύνων Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος	Κωνσταντίνος Γκίκιζας
Μη εκτελεστικό μέλος	Νικόλαος Κόκκινος
Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος	Παναγιώτης Ψημίτης

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ποσά σε '000 €)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	2.990	381
Δάνεια από λειτουργικές μισθώσεις	0	0
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	39.750	39.124
Ακίνητα επενδύσεων	24.021	24.049
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	0	23
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	60	85
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	325	10.343
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**67.146**	**74.005**
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια	50.084	138.313
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	123	974
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	30	554
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	146	137
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	**50.383**	**139.978**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
Μετοχικό κεφάλαιο	9.075	22.713
Τακτικό αποθεματικό	547	547
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	70.800	0
Αποθεματικά παροχών προσωπικού	(123)	(61)
Αποτελέσματα εις νέον	(63.536)	(89.172)
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	**16.763**	**(65.973)**
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ & ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	**67.146**	**74.005**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ποσά σε '000 €)

Χιλιάδες €	Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Τακτικό Αποθεματικό	Παροχές προσωπικού	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2016	**22.713**	**0**	**547**	**(61)**	**(80.864)**	**(57.665)**
Κέρδη / (Ζημίες) χρήσης	0	0	0	0	(8.210)	**(8.210)**
Αποθεματικό παροχών προσωπικού	0	0	0	0	0	**0**
Ποσά που αναγνωρίστηκαν απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια	0	0	0	0	(98)	**(98)**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/ (έξοδα) χρήσης	**0**	**0**	**0**	**0**	**(8.308)**	**(8.308)**
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2016	**22.713**	**0**	**547**	**(61)**	**(89.172)**	**(65.973)**
Υπόλοιπα την 1 Ιανουαρίου 2017	**22.713**	**0**	**547**	**(61)**	**(89.172)**	**(65.973)**
Κέρδη / (Ζημίες) χρήσης	0	0	0	0	3.068	**3.068**
Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου	(22.638)	0	0	0	22.638	**0**
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου	9.000	70.800	0	0	0	**79.800**
Καθαρά έξοδα Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου	0	0	0	0	(70)	**(70)**
Αποθεματικό παροχών προσωπικού	0	0	0	(62)	0	**(62)**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/ (έξοδα) χρήσης	**(13.638)**	**70.800**	**0**	**(62)**	**25.636**	**82.736**
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2017	**9.075**	**70.800**	**547**	**(123)**	**(63.536)**	**16.763**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΧΡΗΣΗΣ (ποσά σε '000 €)

	Από 01/01 έως	
	31/12/2017	**31/12/2016**
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες		
Έσοδα τόκων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	4.023	4.351
Έξοδα τόκων	(2.193)	(5.503)
Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από τόκους	**1.830**	**(1.152)**
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	201	(26)
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	929	1.530
Σύνολο καθαρών εσόδων	**2.960**	**352**
Δαπάνες προσωπικού	(574)	(754)
Έξοδα διοίκησης και λοιπά λειτουργικά έξοδα	(1.398)	(1.563)
Αποσβέσεις ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	(25)	(40)
Αποσβέσεις σε ακίνητα επενδύσεων	(393)	(405)
Προβλέψεις απομείωσης επί ακινήτων επενδύσεων	1.095	(516)
Προβλέψεις απομείωσης ανακτηθέντος εξοπλισμού	36	(105)
Προβλέψεις απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές και λειτουργικές μισθώσεις	872	174
Σύνολο λειτουργικών εξόδων	**(387)**	**(3.209)**
Κέρδη / (Ζημίες) χρήσης προ φόρων	**2.573**	**(2.857)**
Φόρος εισοδήματος	495	(107)
Καθαρά κέρδη / (Ζημίες) χρήσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**3.068**	**(2.964)**
Κέρδη / (Ζημίες) χρήσης από διακοπείσες δραστηριότητες	**0**	**(5.246)**
Κέρδη / (Ζημίες) χρήσης	**3.068**	**(8.210)**
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους:		
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:		
Παροχές προσωπικού	(62)	0
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) μετά από φόρους	**(62)**	**0**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) χρήσης μετά από φόρους	**3.006**	**(8.210)**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (ποσά σε '000 €)

	Από 01/01 έως	
Καθαρες ταμειακές ροές από:	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Λειτουργικές δραστηριότητες	13.040	5.609
Επενδυτικές δραστηριότητες	215	0
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(10.646)	(7.860)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμείου και ταμειακών διαθεσίμων	**2.609**	**(2.251)**
Ταμείο & ταμειακά ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης	381	2.632
Ταμείο & ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης	**2.990**	**381**

Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες:

1. Οι χρήσεις των ετών 2011-2013 έχουν ελεγχθεί φορολογικά από την εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών και Συμβούλων Επιχειρήσεων Grant Thornton Α.Ε. ενώ η χρήση του 2014 και 2015 ελέγχθηκε φορολογικά από την εταιρεία Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, σύμφωνα αρχικά με το άρθρο 82 του ν.2238/1994 και μεταγενέστερα με το άρθρο 65Α του Ν. 4174/2013. Οι σχετικές εκθέσεις φορολογικής συμμόρφωσης, οι οποίες δεν είχαν παρατηρήσεις, εκδόθηκαν την 24 Ιουλίου 2012, την 24 Σεπτεμβρίου 2013, την 4 Ιουλίου 2014, την 28 Σεπτεμβρίου 2015 και την 26 Σεπτεμβρίου 2016 αντίστοιχα. Το δικαίωμα του Δημοσίου για έκδοση πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος της χρήσης 2011 παραγράφηκε την 31/12/2017. Οι χρήσεις 2012 και 2013 για τις οποίες η εταιρεία, όπως προαναφέρθηκε έλαβε φορολογικό πιστοποιητικό, χωρίς παρατηρήσεις, σύμφωνα με την ΠΟΛ 1159/2011, καθίστανται περαιωμένες φορολογικά λόγω παρέλευσης 18μήνης περιόδου από την ημερομηνία ανάρτησης του πιστοποιητικού. Μετά το πρόσφατο Πρακτικό με αριθμό 1680/2018 του ΝΣΚ, το οποίο έγινε αποδεκτό από τον Διοικητή της ΑΑΔΕ, συνάγεται, ότι οι χρήσεις 2012 και 2013 δεν πρέπει να θεωρούνται παραγεγραμμένες αναφορικά με τη διενέργεια ελέγχου, μέχρι την επίλυση του θέματος από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Για τα φορολογικά έτη 2014 και επόμενα, σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1006/05.01.2016, δεν εξαιρούνται του ελέγχου οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφυλάξεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας. Δηλαδή, οι φορολογικές αρχές είναι δυνατόν να επανέλθουν και να διενεργήσουν το δικό τους φορολογικό έλεγχο. Ωστόσο, εκτιμάται από τη Διοίκηση της Εταιρείας ότι τα αποτελέσματα από τέτοιους μελλοντικούς ελέγχους από τις φορολογικές αρχές αν τελικά πραγματοποιηθούν δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας. Συγκεκριμένα, από τους φορολογικούς ελέγχους των χρήσεων 2016 και 2017, ενδέχεται να προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις, ωστόσο, εκτιμάται ότι αυτές δε θα έχουν σημαντική επίπτωση στην χρηματοοικονομική κατάσταση της Εταιρείας.

2. Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν είναι αυτές που προβλέπουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς ("Δ.Π.Χ.Α.") και δεν έχουν μεταβληθεί σε σχέση με αυτές τις προηγούμενης χρήσης.

3. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ της ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. (διεύθυνση: Αιόλου 86, Αθήνα) με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης. Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ της ΕΛΛΑΔΟΣ κατέχει 99,87% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.

4. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της χρήσεως 2017 και 2016 ανήλθε σε 12 άτομα και 13 άτομα αντίστοιχα.

5. Τα ποσά των εσόδων και εξόδων προς και από τις συνδεδεμένες εταιρείες, σωρευτικά από την έναρξη της διαχειριστικής χρήσης 2017, ανέρχονται στο ποσό των €0 χιλ. και €2.546 χιλ. αντίστοιχα για την τρέχουσα χρήση, ενώ για την προηγούμενη χρήση ήταν €0 χιλ. και €11.775 χιλ. αντίστοιχα. Τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων της Εταιρείας με τις συνδεδεμένες εταιρείες στη λήξη της χρήσης 2017 ανέρχονταν σε €3.012 χιλ. και €50.097 χιλ. αντίστοιχα, ενώ της χρήσης 2016 ανέρχονταν σε €10.260 χιλ. και €138.376 χιλ. αντίστοιχα. Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ανήλθαν την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016 σε €24 χιλ.

6. Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων, που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην χρηματοοικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Εταιρείας.

7. Επί των παγίων στοιχείων της Εταιρείας δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη.

8. Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Probank Leasing την 8η Μαΐου 2017 ενέκρινε ομόφωνα: 1) Την μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά ποσό €22.638.252, δηλαδή από ποσό €22.713.252 σε ποσό €75.000, μέσω (i) αύξησης της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής ονομαστικής μετά ψήφου μετοχής της Εταιρείας από ποσό €3,00 σε ποσό €90,853008 και μείωσης του συνολικού αριθμού των παλαιών κοινών ονομαστικών μετοχών της Εταιρείας από 7.571.084 σε 250.000 νέες κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές της Εταιρείας, με συνένωση των παλαιών κοινών ονομαστικών μετοχών (reverse split) με αναλογία 30,284336 παλαιές κοινές μετοχές της Εταιρείας προς μια (1) νέα κοινή μετοχή της Εταιρείας, και (ii) μείωσης της ονομαστικής αξίας έκαστης κοινής ονομαστικής μετά ψήφου μετοχής της Εταιρείας από ποσό €90,853008 σε ποσό €0,30. 2) Την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά ποσό €9.000.000, δηλαδή από ποσό €75.000 σε ποσό €9.075.000, με την έκδοση 30.000.000 νέων κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας ποσού €0,30 η καθεμία και τιμής διάθεσης ποσού €2,66 μέσω εισφοράς σε είδος και συγκεκριμένα με κεφαλαιοποίηση οφειλής από ομολογιακό δάνειο ποσού €79.800.000 που είχε εκδώσει στο παρελθόν η Εταιρεία. Κατά συνέπεια, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας, την 31 Δεκεμβρίου 2017,ανέρχεται σε ποσό €9.075.000 και διαιρείται σε 30.250.000 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας ποσού €0,30 η κάθε μία. Μετά και την ολοκλήρωση της προαναφερθείσας αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου μέσω εισφοράς σε είδος και συγκεκριμένα με κεφαλαιοποίηση οφειλής ομολογιακού δανείου ποσού €79.800.000 της Εταιρείας, ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανήλθε σε 20,3% από (76,5%) την 31 Δεκεμβρίου 2016. Λόγω της προαναφερθείσας αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου το ποσοστό ιδιοκτησίας της ΕΤΕ ανήλθε σε 99,87% την 31 Δεκεμβρίου 2017 από 84,52% την 31 Δεκεμβρίου 2016. Την 26 Φεβρουαρίου 2018 καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.Μ.Η.) με Κωδικό Αριθμό Καταχώρησης 1342862, το από 10 Νοεμβρίου 2017 Πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, με το οποίο πιστοποιήθηκε η ολική καταβολή της αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου των €9 εκατ. που αποφασίστηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της 8 Μαΐου 2017.

Αθήνα, 31 Μαΐου 2018

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
Τηλέμαχος Α. Παλαιολόγος ΑΔΤ Μ 245130	Κωνσταντίνος Μ. Γκίκιζας ΑΔΤ ΑΖ 038728	Θεόδωρος Δ. Σπυρόπουλος ΑΔΤ ΑΚ 613978 ΑΑΟΕΕ 0099158 Α΄ Τάξεως

PROBANK ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ Α.Ε.

Ετήσια Χρηματοοικονομική Έκθεση

Χρήσεως από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2017

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Αθήνα, Μάιος 2018

Πίνακας Περιεχομένων

	Σελ.
Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου	4
Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	8
Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	11
Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Συνολικών Εσόδων	12
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	13
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	14
Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	15
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες	15
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών	15
2.1 Βάση παρουσίασης	15
2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας	16
2.3 Υιοθέτηση των ΔΠΧΑ	18
2.4 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα	21
2.5 Συμψηφισμός	22
2.6 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	22
2.7 Παύση απεικόνισης	22
2.8 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων	22
2.9 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	23
2.10 Μισθώσεις	23
2.11 Προβλέψεις για απομείωση της αξίας των δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	24
2.12 Ακίνητα επενδύσεων	25
2.13 Άυλα περιουσιακά στοιχεία	25
2.14 Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	26
2.15 Ανακτηθέντα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	26
2.16 Ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια	27
2.17 Παροχές προς εργαζομένους	27
2.18 Μετοχικό κεφάλαιο	28
2.19 Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα και έξοδα	28
2.20 Προβλέψεις	28
2.21 Φόροι εισοδήματος	28
2.22 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	29
2.23 Διακοπείσες δραστηριότητες	29
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών	29
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων	31
4.1 Πιστωτικός κίνδυνος	31
4.1.1 Εξασφαλίσεις	31
4.1.2 Πολιτική σχηματισμού προβλέψεων και απομείωσης	32
4.1.3 Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο πριν τη λήψη εξασφαλίσεων	32
4.1.4 Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	32
4.1.5 Κατανομή πιστωτικού κινδύνου	34
4.2 Κίνδυνος αγοράς	34
4.2.1 Επιτοκιακός κίνδυνος	34
4.2.2 Συναλλαγματικός κίνδυνος	35
4.2.3 Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές	37
4.3 Κίνδυνος Ρευστότητας	37
4.4 Κεφαλαιακή επάρκεια	37
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Έξοδα τόκων	38

Πίνακας Περιεχομένων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	39
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	39
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Δαπάνες προσωπικού	39
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Έξοδα διοίκησης και λοιπά λειτουργικά έξοδα	39
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Προβλέψεις απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές και λειτουργικές μισθώσεις	39
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Φόρος εισοδήματος	40
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Καθαρές ζημίες χρήσης από διακοπείσες δραστηριότητες	41
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	41
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Δάνεια από λειτουργικές μισθώσεις	41
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	42
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Ακίνητα επενδύσεων	43
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	44
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Άυλα περιουσιακά στοιχεία	45
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις	45
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	47
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Ομολογιακά & λοιπά τραπεζικά δάνεια	48
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	48
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	48
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: Ίδια κεφάλαια	49
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: Συνδεδεμένα μέρη	50
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις	51
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	52
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: Αμοιβές Νόμιμου Ελεγκτή βάσει του Ν.3756/2009	52
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: Εκτιμώμενη επίδραση του ΔΠΧΑ 9 κατά την 1 Ιανουαρίου 2018	52
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού	57

Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε. χρήσεως 2017

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Στις 26 Ιουλίου του 2013, η μητρική της Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε. (η «Εταιρεία»), τέως τράπεζα Probank, με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος, ετέθη σε ειδική εκκαθάριση και τα περιουσιακά στοιχεία της μεταβιβάστηκαν στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (η «ΕΤΕ»), η οποία κατόπιν αυτού κατέστη βασικός μέτοχος της Εταιρείας με ποσοστό 84,52%.

Η Εταιρεία την 31 Δεκεμβρίου 2017 έκλεισε την 16η διαχειριστική της χρήση και δραστηριοποιείται κυρίως στη διαχείριση και εξυπηρέτηση του υφιστάμενου χαρτοφυλακίου χρηματοδοτικών και λειτουργικών μισθώσεων. Η Εταιρεία έχει μεταπέσει σε συντεταγμένη συρρίκνωση των δραστηριοτήτων της, με παύση παραγωγής νέων δανειακών συμβάσεων.

Η Εταιρεία το 2017 διενήργησε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου (το πλαίσιο της οποίας περιγράφεται κατωτέρω) και το ποσοστό ιδιοκτησίας της ΕΤΕ ανήλθε σε 99,87% από 84,52% την 31 Δεκεμβρίου 2016. Την 26 Φεβρουαρίου 2018 καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.Μ.Η.) με Κωδικό Αριθμό Καταχώρησης 1342862, το από 10 Νοεμβρίου 2017 Πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, με το οποίο πιστοποιήθηκε η ολική καταβολή της αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου των €9 εκατ. που αποφασίστηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της 8 Μαΐου 2017.

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας την 8η Μαΐου 2017 ενέκρινε ομόφωνα:

1) Την μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά ποσό €22.638.252, δηλαδή από ποσό €22.713.252 σε ποσό €75.000, μέσω (i) αύξησης της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής ονομαστικής μετά ψήφου μετοχής της Εταιρείας από ποσό €3,00 σε ποσό €90,853008 και μείωσης του συνολικού αριθμού των παλαιών κοινών ονομαστικών μετοχών της Εταιρείας από 7.571.084 σε 250.000 νέες κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές της Εταιρείας, με συνένωση των παλαιών κοινών ονομαστικών μετοχών (reverse split) με αναλογία 30,284336 παλαιές κοινές μετοχές της Εταιρείας προς μια (1) νέα κοινή μετοχή της Εταιρείας, και (ii) μείωσης της ονομαστικής αξίας έκαστης κοινής ονομαστικής μετά ψήφου μετοχής της Εταιρείας από ποσό €90,853008 σε ποσό €0,30.
2) Την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά ποσό €9.000.000, δηλαδή από ποσό €75.000 σε ποσό €9.075.000, με την έκδοση 30.000.000 νέων κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας €0,30 η κάθε μία και τιμής διάθεσης ποσού €2,66 μέσω εισφοράς σε είδος και συγκεκριμένα με κεφαλαιοποίηση οφειλής από ομολογιακό δάνειο ποσού €79.800.000 που είχε εκδώσει στο παρελθόν η Εταιρεία.

Κατά συνέπεια, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανέρχεται σε ποσό €9.075.000 και διαιρείται σε 30.250.000 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας ποσού €0,30 η κάθε μία.

Τα υπόλοιπα των εκμισθωμένων στοιχείων της Εταιρείας από χρηματοδοτικές και λειτουργικές μισθώσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2017 ανήλθαν συνολικά σε €116,6 εκατ.

Η εξέλιξη των βασικών μεγεθών της Εταιρείας στη χρήση 2017 ήταν η παρακάτω:

- Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας το 2017 ανήλθε σε ποσό €16,8 εκατ. από €(66,0) εκατ. το 2016.
- Το σύνολο του ενεργητικού το 2017 ανήλθε σε ποσό €67,1 εκατ. έναντι €74,0 εκατ. το 2016.
- Τα δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις ανήλθαν σε ποσό €39,8 εκατ. το 2017 έναντι ποσού €39,1 εκατ. το 2016.
- Την 31 Δεκεμβρίου 2017 και την 31 Δεκεμβρίου 2016 τα ακίνητα επενδύσεων που έχουν ανακτηθεί ανήλθαν σε ποσό €24,0 εκατ. και αφορούσαν 29 ακίνητα.
- Τα έσοδα τόκων από χρηματοδοτικές μισθώσεις το 2017 ανήλθαν σε ποσό €4,0 εκατ. έναντι ποσού €4,4 εκατ. το 2016.
- Η Εταιρεία το 2017 εμφάνισε κέρδη που ανήλθαν σε ποσό €3,1 εκατ. έναντι ζημιών ποσού €(8,2) εκατ. το 2016.
- Τα έξοδα τόκων το 2017 ανήλθαν σε ποσό €2,2 εκατ. έναντι ποσού €5,5 εκατ. το 2016.
- Την 31 Δεκεμβρίου 2017 ο συνολικός τραπεζικός δανεισμός της Εταιρείας ανήλθε σε €50,1 εκατ. (έναντι €138,3 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2016) και αποτελείται από ομολογιακά δάνεια ύψους €48,0 εκατ. (έναντι €128,3 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2016), από βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό ύψους €0,5 εκατ. (έναντι €7,2 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2016) και από μακροπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό ύψους €1,6 εκατ. (έναντι €2,8 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2016).

Ο δείκτης *συνολικά δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις / δανειακές υποχρεώσεις (ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια)* ανέρχεται σε 214,0% την 31 Δεκεμβρίου 2017 έναντι 78,0% την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Εντός του 2018 η Εταιρεία θα επικεντρώσει τις προσπάθειές της στην αξιοποίηση και εκποίηση των ανακτηθέντων παγίων. Πρόσθετα, θα παραμείνει σε προτεραιότητα η αποτελεσματική διαχείριση των απαιτήσεων σε καθυστέρηση, η ενίσχυση των προσπαθειών ρύθμισης και αναδιάρθρωσης των μη εξυπηρετούμενων απαιτήσεων καθώς και η εντατικοποίηση των ενεργειών εισπραξιμότητάς τους.

Η έδρα της Εταιρείας βρίσκεται στην Αθήνα επί της Λ. Αθηνών 128-132 και Ιφιγενείας. Η Εταιρεία δεν αντιμετωπίζει περιβαλλοντικά και εργασιακά θέματα.

Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Εταιρεία ως 99,87% θυγατρική της ΕΤΕ διατηρεί σημαντικού ύψους συνέργειες με τη μητρική Τράπεζα και άλλες εταιρείες του Ομίλου. Οι συγκεκριμένες συνέργειες αναπτύσσονται κυρίως α) σε επίπεδο άντλησης κεφαλαίων της Εταιρείας και β) σε επίπεδο λειτουργιών. Ως εκ τούτου, η Εταιρεία συναρτά σε μεγάλο βαθμό τις λειτουργίες της με την πορεία της μητρικής Τράπεζας.

Ρευστότητα

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, η χρηματοδότηση της μητρικής Τράπεζας από το Ευρωσύστημα μειώθηκε σημαντικά και ανήλθε σε €2,8 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2016: €12,3 δισ.), το σύνολο της οποίας αφορούσε χρηματοδότηση από την ECB (31 Δεκεμβρίου 2016: €6,7 δισ. από ECB και €5,6 δισ. από ELA). Περαιτέρω, την 31 Δεκεμβρίου 2017 η μητρική Τράπεζα είχε συνάψει συμβάσεις επαναγοράς ομολόγων με άλλους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς εξωτερικού (repos) ύψους €3,4 δισ., ενώ χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της μητρικής Τράπεζας αξίας σε μετρητά ύψους €9,4 δισ. ήταν διαθέσιμα για περαιτέρω αύξηση της ρευστότητας από ELA.

Η Εταιρεία παρακολουθεί τις προβλεπόμενες ταμειακές ροές και διαχειρίζεται τη ρευστότητά της σε καθημερινή βάση. Με τη στήριξη της μητρικής ΕΤΕ διασφαλίζει την απαιτούμενη ρευστότητα ούτως ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της.

Εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον

Ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ εισήλθε σε θετικό έδαφος το 2017 (+1,3% ετησίως), μετά από μια ήπια συρρίκνωση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος («ΑΕΠ», σε σταθερές τιμές) κατά 0,3% ετησίως το 2016, υποστηριζόμενος, κυρίως, από την αξιοσημείωτη ανάκαμψη του ακαθάριστου σχηματισμού κεφαλαίου (14,9% ετησίως, το 2017), η οποία συνεισέφερε 1,8 ποσοστιαίες μονάδες στην ετήσια αύξηση του ΑΕΠ και αντιστάθμισε τη συγκρατημένη επίδοση της ιδιωτικής κατανάλωσης (0,1% ετησίως, την ίδια περίοδο). Μάλιστα, η απόδοση αυτή αποτελεί την πιο σημαντική αύξηση του ΑΕΠ την τελευταία δεκαετία, έπειτα από μια σωρευτική μείωση κατά 26,1%, σε ετήσια βάση, μεταξύ 2008 και 2016, παρά την, περισσότερο από το αρχικά αναμενόμενο, συσταλτική δημοσιονομική πολιτική το 2017. Οι τάσεις αποπληθωρισμού της οικονομίας τερματίστηκαν το 2017, με τον δείκτη τιμών καταναλωτή να αυξάνεται κατά 1,1%, ετησίως, έπειτα από μέση ετήσια μείωση της τάξεως του 1,2% στο διάστημα 2013-2016.

Η σταθερή βελτίωση ενός σημαντικού αριθμού δεικτών οικονομικής συγκυρίας και δεικτών με προβλεπτική ικανότητα σχετικά με τις οικονομικές τάσεις και το επιχειρηματικό περιβάλλον το 2017, η οποία συνεχίστηκε και στις αρχές του 2018 (με ορισμένους από αυτούς τους δείκτες να επιστρέφουν σε προ-κρίσης επίπεδα τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο του 2018), υποδηλώνει ότι η οικονομική δραστηριότητα εμφανίζει τάση επιτάχυνσης το 2018.

Η περαιτέρω βελτίωση στις οικονομικές επιδόσεις της Ελλάδας το 2018 αναμένεται να ενισχυθεί, επίσης, από την αποκλιμάκωση της αβεβαιότητας και τη διατηρήσιμη μείωση των ασφάλιστρων κινδύνου της Ελλάδας, τη συστηματικά ισχυρή επίδοση του τουρισμού – όπως καταδεικνύεται από τα στοιχεία προκρατήσεων για το 2018 – και τις εισροές της χρηματοδότησης του Τρίτου Προγράμματος (συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαίων από το «Σχέδιο Juncker», της χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων («ΕΤΕπ») και ιδιωτικών κεφαλαίων), που θα υποστηρίξουν τη δημιουργία εγχώριας ρευστότητας και τις επιχειρηματικές επενδύσεις. Μια θετική επίδραση στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών από τη διατηρήσιμη βελτίωση των συνθηκών της αγοράς εργασίας, σε συνδυασμό με μια αύξηση του ωρομισθίου στους πιο ανταγωνιστικούς τομείς της οικονομίας, αναμένεται να υποστηρίξουν την ιδιωτική κατανάλωση συγκριτικά με το 2017 (αύξηση 1,2% σε ετήσια βάση, το 2018, σύμφωνα με εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής).

Η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας θα υποστηριχθεί, επίσης, από την υγιή αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας της Ευρωζώνης – η οποία αποτελεί για την Ελλάδα την κυριότερη αγορά όσον αφορά τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών – η οποία εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στο 2,3% ετησίως, το 2018 από 2,5% ετησίως το 2017 (σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής), υπεραποδίδοντας συγκριτικά με άλλες μεγάλες ανεπτυγμένες οικονομίες.

Σε αυτό το πλαίσιο, η αύξηση του ελληνικού ΑΕΠ το 2018 αναμένεται να ανέλθει στο 2,6% ετησίως, κατά μέσο όρο, σύμφωνα με τις τελευταίες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου («ΔΝΤ»). Ωστόσο, η ανάκαμψη παραμένει ευάλωτη σε κινδύνους που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με την περαιτέρω προσπάθεια επίτευξης των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών στόχων (πρωτογενές πλεόνασμα σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης ύψους 3,5% του ΑΕΠ για το διάστημα 2018-2022), τη βραδύτερη, από την αρχικά αναμενόμενη, βελτίωση των συνθηκών ρευστότητας και την εύθραυστη χρηματοοικονομική κατάσταση ενός σημαντικού αριθμού νοικοκυριών και μικρών επιχειρήσεων, έπειτα από την πολυετή κρίση. Μια ενδεχόμενη εμφάνιση δυσμενών εξωτερικών παραγόντων, που επηρεάζουν τη ζήτηση για ελληνικές εξαγωγές, τις συναλλαγματικές ισοτιμίες του ευρώ έναντι των νομισμάτων άλλων εμπορικών εταίρων εκτός ευρωζώνης, τις εισαγόμενες τιμές πρώτων υλών (ειδικά τις τιμές ενέργειας) ή τις χρηματοπιστωτικές και νομισματικές συνθήκες διεθνώς, θα μπορούσαν να επιδράσουν αρνητικά στις επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας.

Στο πεδίο των δημοσίων οικονομικών, η Ελλάδα συνέχισε να υπεραποδίδει το 2017, με τους ευρωπαϊκούς θεσμούς να εκτιμούν πως είναι πολύ πιθανό να υπερβεί το στόχο του Προγράμματος για πρωτογενές πλεόνασμα 1,75% του ΑΕΠ για το 2017 κατά, τουλάχιστον, 0,5% του ΑΕΠ. Παράλληλα, η δημοσιονομική πολιτική αναμένεται να παραμείνει συσταλτική και το 2018, όταν ο Κρατικός προϋπολογισμός για το 2018 προβλέπει αυξημένο πρωτογενές πλεόνασμα σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης (σύμφωνα με τη μεθοδολογία της σύμβασης χρηματοδοτικής διευκόλυνσης) ύψους 3,8% του ΑΕΠ για το οικονομικό έτος 2018, συγκριτικά με τον αντίστοιχο στόχο ύψους 2,44% του ΑΕΠ για το οικονομικό έτος 2017. Ωστόσο, η διατήρηση αυτής της ευνοϊκής δυναμικής της δημοσιονομικής προσαρμογής εξακολουθεί να εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, από τη βελτίωση της απόδοσης των δημοσίων εσόδων, η οποία με τη σειρά της, θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τη χρηματοοικονομική κατάσταση του ιδιωτικού τομέα. Επιπλέον, η επίτευξη του συγκεκριμένου δημοσιονομικού στόχου θα μπορούσε να αποδυναμώσει την τάση βελτίωσης των συνθηκών ρευστότητας και την ικανότητα εξυπηρέτησης του χρέους του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας.

Όσον αφορά τις επικείμενες εκταμιεύσεις των δόσεων για το 2018, σε συνέχεια της ολοκλήρωσης της τρίτης αξιολόγησης του Προγράμματος στις αρχές Μαρτίου 2018, οι Θεσμοί αποφάσισαν την εκταμίευση της τέταρτης δόσης του Προγράμματος από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας («ΕΜΣ»), ύψους €6,7 δισ., ώστε να καλυφθούν τρέχουσες χρηματοδοτικές ανάγκες, να εκκαθαριστούν ληξιπρόθεσμες οφειλές και να ενισχυθεί ο σχηματισμός του ταμειακού αποθέματος ασφαλείας του ελληνικού κράτους, ούτως ώστε να υποστηριχθεί η επιστροφή της Ελλάδας στις αγορές. Η εκταμίευση της πρώτης υποδόσης ανέρχεται σε €5,7 δισ. και καταβλήθηκε στις 28 Μαρτίου του 2018, ενώ η δεύτερη εκταμίευση της υποδόσης ανέρχεται σε €1 δισ., θα χρησιμοποιηθεί για την εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων οφειλών και πρόκειται να καταβληθεί έως τα τέλη Μαΐου του 2018, σε συνέχεια της ολοκλήρωσης των απαραίτητων μέτρων από την ελληνική κυβέρνηση.

Η επιτυχής ολοκλήρωση της τέταρτης αξιολόγησης του Τρίτου Προγράμματος, αναμένεται να οδηγήσει στην εκταμίευση επιπρόσθετων πόρων από το Πρόγραμμα, ύψους έως €11,7 δισ., συνεισφέροντας σε μια επιτυχημένη ολοκλήρωση του Τρίτου Προγράμματος, σε συνδυασμό με το σχηματισμό ενός επαρκούς ταμειακού αποθέματος ασφαλείας (το οποίο θα έχει χρηματοδοτηθεί τόσο από το Πρόγραμμα όσο και από την έκδοση ομολογιών) από το ελληνικό κράτος – με σκοπό την πλήρη κάλυψη των αναγκών εξυπηρέτησης του χρέους σε ορίζοντα δύο ετών. Μια τέτοια εξέλιξη αναμένεται να προσδώσει σημαντική ώθηση στην οικονομική δραστηριότητα και εμπιστοσύνη και να υπερκαλύψει την επιβάρυνση από την εφαρμογή νέων δημοσιονομικών μέτρων.

Η ικανότητα της Ελληνικής Δημοκρατίας να έχει ξανά πρόσβαση στις αγορές για αναχρηματοδότηση, σε διατηρήσιμη βάση, των χρεολυσίων του δημοσίου χρέους της, έπειτα την επιτυχημένη έκδοση νέου 7ετούς ομολόγου και τη δημοπρασία εντόκων γραμματίων 12μηνης διάρκειας τον Φεβρουάριο 2018 και τον Μάρτιο 2018, αντίστοιχα, από τις οποίες αντλήθηκαν €4 δισ. συνολικά, αποτελεί ένα κρίσιμο βήμα προς την επιστροφή της χώρας στην οικονομική ομαλότητα. Η έγκαιρη ολοκλήρωση της τέταρτης αξιολόγησης, καθώς και η περαιτέρω εξειδίκευση της μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης στρατηγικής για τη μείωση του κόστους εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους, αναμένεται να στηρίξουν τις προσπάθειες της Ελληνικής Δημοκρατίας, προκειμένου να αποκτήσει πρόσβαση στις αγορές σε διατηρήσιμη βάση.

Εν τούτοις, οι αποτιμήσεις του δημοσίου και ιδιωτικού χρέους της Ελλάδας, αλλά και οι οικονομικές συνθήκες, γενικότερα, είναι πιθανό να επηρεαστούν στο ενδεχόμενο σημαντικής διόρθωσης στις διεθνείς αγορές και/ή μιας παρατεταμένης αύξησης της μεταβλητότητας διεθνώς, παρά τον υποστηρικτικό ρόλο της βελτιωμένης μακροοικονομικής σταθερότητας

εγχωρίως. Μια ενδεχόμενη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της τέταρτης αξιολόγησης, πιθανές αβεβαιότητες σχετικά με τα επιπρόσθετα μέτρα ελάφρυνσης του χρέους από τους επίσημους πιστωτές, όπως συμφωνήθηκαν στο Eurogroup της 25ης Μαΐου 2016, και εξειδικεύθηκαν περαιτέρω από τα Eurogroup της 15ης Ιουνίου 2017 και της 12ης Μαρτίου 2018, ή ένας ανεπαρκής σχηματισμός του ταμειακού αποθέματος ασφαλείας, θα μπορούσαν να επιδράσουν αρνητικά στην εμπιστοσύνη και τις συνθήκες ρευστότητας της οικονομίας, να καθυστερήσουν τη χαλάρωση των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίου και να ασκήσουν περαιτέρω πιέσεις στις αποτιμήσεις των εξασφαλίσεων – ειδικά στην αγορά ακινήτων – σε συνδυασμό με μια επιπλέον πίεση στη ζήτηση εξαιτίας των δημοσιονομικών μέτρων. Εξωτερικοί παράγοντες που σχετίζονται με μια πιθανή επιδείνωση των χρηματοοικονομικών και των ευρύτερων μακροοικονομικών συνθηκών στην Ευρωζώνη ή παγκοσμίως, γεωπολιτικοί κίνδυνοι και/ή μια περαιτέρω ανατίμηση των διεθνών τιμών ενέργειας θα μπορούσαν να δημιουργήσουν αρνητικές πιέσεις στις επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Μετά και την ολοκλήρωση της προαναφερθείσας αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου μέσω εισφοράς σε είδος και συγκεκριμένα με κεφαλαιοποίηση οφειλής ομολογιακού δανείου ποσού €79.800.000, ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανήλθε σε 20,3% από (76,5%) την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Την 31 Δεκεμβρίου 2017, ο δείκτης CET1 του Ομίλου της ΕΤΕ διαμορφώθηκε σε 17,0%, υπερβαίνοντας τον δείκτη SREP ποσοστού 12,25% και 12,875% για το 2017 και 2018, αντίστοιχα.

Συμπέρασμα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Διοίκηση της μητρικής Τράπεζας έχει αποφανθεί ότι δεν τίθεται θέμα συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας της Εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη (α) την ολοσχερή εξόφληση του υπολοίπου στον ELA από την μητρική Τράπεζα, τη μείωση της χρηματοδότησης της μητρικής Τράπεζας από την ECB και την πρόσβαση της μητρικής Τράπεζας στη χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα με σημαντικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ως απόθεμα εγγυήσεων (β) τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της Εταιρείας, της μητρικής Τράπεζας και του Ομίλου της ΕΤΕ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, οι οποίοι υπερβαίνουν τους ελάχιστους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της Εταιρείας και SREP της μητρικής Τράπεζας και του Ομίλου της ΕΤΕ, ακόμα και μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, και (γ) τις πρόσφατες εξελίξεις σχετικά με την ελληνική οικονομία και τις τελευταίες εκτιμήσεις σχετικά με τους μακροοικονομικούς δείκτες.

Λόγω του γεγονότος ότι η μητρική Τράπεζα συντάσσει τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις βάσει της συνέχισης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας, η Διοίκηση πιστεύει ότι η Εταιρεία είναι σε θέση να υποστηρίξει τα επιχειρηματικά της σχέδια κατά την τρέχουσα διαχειριστική χρήση (2018) και για το λόγο αυτό συνέταξε τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας.

Από την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (31 Δεκεμβρίου 2017), μέχρι τη σύνταξη της παρούσης, δεν περιήλθε σε γνώση του Διοικητικού Συμβουλίου, κανένα σημαντικό γεγονός που να επηρεάζει αρνητικά τα αποτελέσματα της κλειόμενης χρήσης 2017.

Τελειώνοντας θέλουμε να μεταφέρουμε τις ευχαριστίες του Διοικητικού Συμβουλίου στο Προσωπικό της Εταιρείας για τη συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων που είχαν τεθεί για το 2017 και στη δημιουργία των προϋποθέσεων για την επίτευξη των νέων στόχων για το 2018.

Αθήνα, 31 Μαΐου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ Α. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.»

Έκθεση ελέγχου επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.» (Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2017, τις καταστάσεις αποτελεσμάτων και συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017, που σχετίζονται με τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, είναι η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), που λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή.

Η γνώμη μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στην παρούσα παράγραφο της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από τον Κωδ. Ν. 2190/1920.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31/12/2017 αντιστοιχούν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις

- Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43α του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία «Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.» και το περιβάλλον της, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Άλλο Θέμα

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.» για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016 είχαν ελεγχθεί από άλλον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, ο οποίος εξέφρασε γνώμη χωρίς διαφοροποίηση την 18 Ιουλίου 2017 επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της προηγούμενης χρήσεως.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τις δραστηριότητες της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία ή να διακόψει τις δραστηριότητες της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ ’αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ’ όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία,

πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

Εκτός των όσων αναφέρονται ανωτέρω, για την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου στην παράγραφο «Άλλες Πληροφορίες», δεν υπάρχουν άλλες συμπληρωματικές υποχρεώσεις αναφοράς πέραν αυτών που απαιτούνται από τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου ως μέρος της Έκθεσής μας επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Εταιρείας.

pwc

ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Λ. Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
Αρ Μ ΣΟΕΛ 113

Χαλάνδρι, 31 Μαΐου 2018
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Μάριος Ψάλτης
Αρ Μ ΣΟΕΛ 38081

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2017

Χιλιάδες €	ΣΗΜ.	31.12.2017	31.12.2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	13	2.990	381
Δάνεια από λειτουργικές μισθώσεις	14	0	0
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	15	39.750	39.124
Ακίνητα επενδύσεων	16	24.021	24.049
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	17	0	23
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	18	60	85
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	20	325	10.343
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**67.146**	**74.005**
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια	21	50.084	138.313
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	22	123	974
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	26	30	554
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	23	146	137
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ		**50.383**	**139.978**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	24	9.075	22.713
Τακτικό αποθεματικό	24	547	547
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	24	70.800	0
Αποθεματικά παροχών προσωπικού	24	(123)	(61)
Συσσωρευμένα κέρδη / (ζημίες)	24	(63.536)	(89.172)
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		**16.763**	**(65.973)**
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ & ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		**67.146**	**74.005**

Αθήνα, 31 Μαΐου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ Α. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ Α.Δ.Τ. Μ 245130	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Μ. ΓΚΙΚΙΖΑΣ Α.Δ.Τ. ΑΖ 038728	ΘΕΟΔΩΡΟΣ Δ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Α.Δ.Τ. ΑΚ 613978 ΑΑΟΕΕ 0099158 Α΄ Τάξεως

Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Συνολικών Εσόδων για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017

Χιλιάδες €	ΣΗΜ.	Από 1η Ιανουαρίου έως 31.12.2017	31.12.2016
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
Έσοδα τόκων από χρηματοδοτικές μισθώσεις		4.023	4.351
Έξοδα τόκων	5	(2.193)	(5.503)
Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από τόκους		**1.830**	**(1.152)**
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	6	201	(26)
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	7	929	1.530
Σύνολο καθαρών εσόδων		**2.960**	**352**
Δαπάνες προσωπικού	8	(574)	(754)
Έξοδα διοίκησης και λοιπά λειτουργικά έξοδα	9	(1.398)	(1.563)
Αποσβέσεις ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	17,18	(25)	(40)
Αποσβέσεις σε ακίνητα επενδύσεων	16	(393)	(405)
Προβλέψεις απομείωσης επί ακινήτων επενδύσεων	16	1.095	(516)
Προβλέψεις απομείωσης ανακτηθέντος εξοπλισμού		36	(105)
Προβλέψεις απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές και λειτουργικές μισθώσεις	10	872	174
Σύνολο λειτουργικών εξόδων		**(387)**	**(3.209)**
Κέρδη / (Ζημίες) χρήσης προ φόρων		**2.573**	**(2.857)**
Φόρος εισοδήματος	11	495	(107)
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) χρήσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**3.068**	**(2.964)**
Κέρδη / (Ζημίες) χρήσης από διακοπείσες δραστηριότητες	12	**0**	**(5.246)**
Κέρδη / (Ζημίες) χρήσης		**3.068**	**(8.210)**
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους:			
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:			
Παροχές προσωπικού		(62)	0
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) μετά από φόρους		**(62)**	**0**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) χρήσης μετά από φόρους		**3.006**	**(8.210)**

Αθήνα, 31 Μαΐου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ Α. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ Α.Δ.Τ. Μ 245130	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Μ. ΓΚΙΚΙΖΑΣ Α.Δ.Τ. ΑΖ 038728	ΘΕΟΔΩΡΟΣ Δ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Α.Δ.Τ. ΑΚ 613978 ΑΑΟΕΕ 0099158 Α΄ Τάξεως

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων
για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017

Χιλιάδες €	Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Τακτικό Αποθεματικό	Παροχές προσωπικού	Συσσω-ρευμένα κέρδη /(ζημίες)	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2016	**22.713**	**0**	**547**	**(61)**	**(80.864)**	**(57.665)**
Κέρδη / (Ζημίες) χρήσης	0	0	0	0	(8.210)	**(8.210)**
Αποθεματικό παροχών προσωπικού	0	0	0	0	0	**0**
Ποσά που αναγνωρίστηκαν απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια	0	0	0	0	(98)	**(98)**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/ (έξοδα) χρήσης	**0**	**0**	**0**	**0**	**(8.308)**	**(8.308)**
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2016	**22.713**	**0**	**547**	**(61)**	**(89.172)**	**(65.973)**
Υπόλοιπα την 1 Ιανουαρίου 2017	**22.713**	**0**	**547**	**(61)**	**(89.172)**	**(65.973)**
Κέρδη / (Ζημίες) χρήσης	0	0	0	0	3.068	**3.068**
Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου	(22.638)	0	0	0	22.638	**0**
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου	9.000	70.800	0	0	0	**79.800**
Καθαρά έξοδα Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου	0	0	0	0	(70)	**(70)**
Αποθεματικό παροχών προσωπικού	0	0	0	(62)	0	**(62)**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/ (έξοδα) χρήσης	**(13.638)**	**70.800**	**0**	**(62)**	**25.636**	**82.736**
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2017	**9.075**	**70.800**	**547**	**(123)**	**(63.536)**	**16.763**

Αθήνα, 31 Μαΐου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ Α. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ Α.Δ.Τ. Μ 245130	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Μ. ΓΚΙΚΙΖΑΣ Α.Δ.Τ. ΑΖ 038728	ΘΕΟΔΩΡΟΣ Δ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Α.Δ.Τ. ΑΚ 613978 ΑΑΟΕΕ 0099158 Α΄ Τάξεως

Κατάσταση Ταμειακών Ροών
για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017

Χιλιάδες €	ΣΗΜ.	31.12.2017	31.12.2016
Ταμειακές Ροές Λειτουργικών Δραστηριοτήτων			
Κέρδη / (Ζημίες) προ φόρων		**2.573**	**(8.103)**
Προσαρμογές για:			
Μη ταμειακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στη κατάσταση αποτελεσμάτων & λοιπές προσαρμογές:		**(1.718)**	**6.457**
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων	16,17,18	418	445
Προβλέψεις απομείωσης ακινήτων επενδύσεων	16	(1.095)	516
Προβλέψεις απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές και λειτουργικές μισθώσεις	10	(872)	(174)
Προβλέψεις απομείωσης ανακτηθέντος εξοπλισμού		(36)	105
Προβλέψεις για παροχές προσωπικού	8	18	51
Έκτακτη ζημιά εισφερόμενου κλάδου		0	5.694
Ζημία / (κέρδος) από την πώληση ακινήτων επενδύσεων		(151)	0
Ζημία / (κέρδος) από την πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων		0	(180)
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τη μεταβολή σε λειτουργικά στοιχεία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης		**855**	**(1.646)**
Χρεωστικοί τόκοι δανείων	5,12	2.193	5.780
(Αύξηση) / μείωση δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις		698	2.760
Μεταβολή λοιπών στοιχείων ενεργητικού		10.244	(933)
Μεταβολή προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων		(950)	(352)
Σύνολο		**12.185**	**7.255**
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες		**13.040**	**5.609**
Ταμειακές Ροές Επενδυτικών Δραστηριοτήτων			
Πωλήσεις Ακινήτων Επενδύσεων		215	0
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από επενδυτικές δραστηριότητες		**215**	**0**
Ταμειακές Ροές Χρηματοδοτικών Δραστηριοτήτων			
Αποπληρωμή μακροπρόθεσμων τραπεζικών δανείων		(200)	(494)
Αποπληρωμή βραχυπρόθεσμων τραπεζικών δανείων		(7.918)	(1.586)
Χρεωστικοί τόκοι δανείων		(2.528)	(5.780)
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**(10.646)**	**(7.860)**
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμείου και ταμειακών διαθεσίμων		**2.609**	**(2.251)**
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης		381	2.632
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης	13	**2.990**	**381**

Αθήνα, 31 Μαΐου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ Α. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ Α.Δ.Τ. Μ 245130	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Μ. ΓΚΙΚΙΖΑΣ Α.Δ.Τ. ΑΖ 038728	ΘΕΟΔΩΡΟΣ Δ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Α.Δ.Τ. ΑΚ 613978 ΑΑΟΕΕ 0099158 Α΄ Τάξεως

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Γενικές πληροφορίες

Η Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε. (η «Εταιρεία») συστάθηκε στην Ελλάδα το 2001 σύμφωνα με τον νόμο 1665/1986. Η έδρα της Εταιρείας βρίσκεται στο Δήμο Αθηνών και τα γραφεία της βρίσκονται επί της οδού Λεωφόρος Αθηνών 128-132 και Ιφιγενείας, με ΑΡ.Μ.Α.Ε. 51519/01ΝΤ/Β/02/141(2010). Η διάρκεια της Εταιρείας σύμφωνα με το καταστατικό της είναι 99 έτη.

Στις 26 Ιουλίου του 2013, η μητρική της Εταιρείας, τέως τράπεζα Probank, με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος, ετέθη σε ειδική εκκαθάριση και τα επιλεγμένα περιουσιακά στοιχεία της τελευταίας μεταβιβάστηκαν στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος («ΕΤΕ»). Ως αποτέλεσμα του παραπάνω, βασικός μέτοχος της Εταιρείας με ποσοστό 84,52% κατέστη η Εθνική Τράπεζα.

Την 31 Δεκεμβρίου 2017 η Εθνική Τράπεζα κατέχει το 99,87% της Εταιρείας. Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος.

Η Εταιρεία την 31 Δεκεμβρίου 2017 έκλεισε την 16η διαχειριστική της χρήση και δραστηριοποιείται κυρίως στη διαχείριση και εξυπηρέτηση του υφιστάμενου χαρτοφυλακίου χρηματοδοτικών και λειτουργικών μισθώσεων. Η Εταιρεία έχει μεταπέσει σε συντεταγμένη συρρίκνωση των δραστηριοτήτων της, με παύση παραγωγής νέων δανειακών συμβάσεων.

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της περιόδου που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 έχουν εγκριθεί για δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο και την Τακτική Γενική Συνέλευση της 31ης Μαΐου 2018.

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει ως εξής:

Παλαιολόγος Τηλέμαχος	Πρόεδρος Δ.Σ., μη εκτελεστικό μέλος
Κουτσουδάκης Γεώργιος	Αντιπρόεδρος Δ.Σ., μη εκτελεστικό μέλος
Γκίκιζας Κωνσταντίνος	Διευθύνων Σύμβουλος, εκτελεστικό μέλος
Κόκκινος Νικόλαος	Μη εκτελεστικό μέλος
Ψημίτης Παναγιώτης	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου λήγει κατά την ημερομηνία Σύγκλησης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης του έτους 2019.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών

2.1 Βάση παρουσίασης

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 (οι «χρηματοοικονομικές καταστάσεις»), έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «ΔΠΧΑ») όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (η «Ε.Ε.»). Τα ποσά απεικονίζονται στρογγυλοποιημένα σε χιλ. Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά).

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση τα προγράμματα παροχών προς το προσωπικό με τα σχετικά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους.

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπως επίσης και το ύψος των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίσθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Η χρήση των διαθέσιμων πληροφοριών και η άσκηση εκτιμήσεων και παραδοχών στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών, αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία για τη διενέργεια εκτιμήσεων στις ακόλουθες περιοχές: προβλέψεις απομείωσης αξίας δανείων και λοιπών απαιτήσεων, αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων μη διαπραγματεύσιμων σε ενεργείς αγορές, αξιολόγηση της δυνατότητας ανάκτησης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, εκτίμηση των υποχρεώσεων από παροχές στο προσωπικό μετά την έξοδο από την υπηρεσία, υποχρεώσεις από εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις. Τα πραγματικά μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από αυτά που περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Οι περιοχές που εμπεριέχουν υψηλότερο βαθμό εκτιμήσεων, πολυπλοκότητας, ή περιοχές όπου οι παραδοχές και οι εκτιμήσεις έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, παρουσιάζονται στη Σημείωση 3.

2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Εταιρεία ως 99,87% θυγατρική της ΕΤΕ διατηρεί σημαντικού ύψους συνέργειες με τη μητρική Τράπεζα και άλλες εταιρείες του Ομίλου της ΕΤΕ. Οι συγκεκριμένες συνέργειες αναπτύσσονται κυρίως α) σε επίπεδο άντλησης κεφαλαίων της Εταιρείας και β) σε επίπεδο λειτουργιών. Ως εκ τούτου, η Εταιρεία συναρτά σε μεγάλο βαθμό τις λειτουργίες της με την πορεία της μητρικής Τράπεζας.

Εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον

Ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ εισήλθε σε θετικό έδαφος το 2017 (+1,3% ετησίως), μετά από μια ήπια συρρίκνωση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος («ΑΕΠ», σε σταθερές τιμές) κατά 0,3% ετησίως το 2016, υποστηριζόμενος, κυρίως, από την αξιοσημείωτη ανάκαμψη του ακαθάριστου σχηματισμού κεφαλαίου (14,9% ετησίως, το 2017), η οποία συνεισέφερε 1,8 ποσοστιαίες μονάδες στην ετήσια αύξηση του ΑΕΠ και αντιστάθμισε τη συγκρατημένη επίδοση της ιδιωτικής κατανάλωσης (0,1% ετησίως, την ίδια περίοδο). Μάλιστα, η απόδοση αυτή αποτελεί την πιο σημαντική αύξηση του ΑΕΠ την τελευταία δεκαετία, έπειτα από μια σωρευτική μείωση κατά 26,1%, σε ετήσια βάση, μεταξύ 2008 και 2016, παρά την, περισσότερο από το αρχικά αναμενόμενο, συσταλτική δημοσιονομική πολιτική το 2017. Οι τάσεις αποπληθωρισμού της οικονομίας τερματίστηκαν το 2017, με τον δείκτη τιμών καταναλωτή να αυξάνεται κατά 1,1%, ετησίως, έπειτα από μέση ετήσια μείωση της τάξεως του 1,2% στο διάστημα 2013-2016.

Η σταθερή βελτίωση ενός σημαντικού αριθμού δεικτών οικονομικής συγκυρίας και δεικτών με προβλεπτική ικανότητα σχετικά με τις οικονομικές τάσεις και το επιχειρηματικό περιβάλλον το 2017, η οποία συνεχίστηκε και στις αρχές του 2018 (με ορισμένους από αυτούς τους δείκτες να επιστρέφουν σε προ-κρίσης επίπεδα τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο του 2018), υποδηλώνει ότι η οικονομική δραστηριότητα εμφανίζει τάση επιτάχυνσης το 2018.

Η περαιτέρω βελτίωση στις οικονομικές επιδόσεις της Ελλάδας το 2018 αναμένεται να ενισχυθεί, επίσης, από την αποκλιμάκωση της αβεβαιότητας και τη διατηρήσιμη μείωση των ασφάλιστρων κινδύνου της Ελλάδας, τη συστηματικά ισχυρή επίδοση του τουρισμού – όπως καταδεικνύεται από τα στοιχεία προκρατήσεων για το 2018 – και τις εισροές της χρηματοδότησης του Τρίτου Προγράμματος (συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαίων από το «Σχέδιο Juncker», της χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων («ΕΤΕπ») και ιδιωτικών κεφαλαίων), που θα υποστηρίξουν τη δημιουργία εγχώριας ρευστότητας και τις επιχειρηματικές επενδύσεις. Μια θετική επίδραση στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών από τη διατηρήσιμη βελτίωση των συνθηκών της αγοράς εργασίας, σε συνδυασμό με μια αύξηση του ωρομισθίου στους πιο ανταγωνιστικούς τομείς της οικονομίας, αναμένεται να υποστηρίξουν την ιδιωτική κατανάλωση συγκριτικά με το 2017 (αύξηση 1,2% σε ετήσια βάση, το 2018, σύμφωνα με εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής).

Η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας θα υποστηριχθεί, επίσης, από την υγιή αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας της Ευρωζώνης – η οποία αποτελεί για την Ελλάδα την κυριότερη αγορά όσον αφορά τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών – η οποία εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στο 2,3% ετησίως, το 2018 από 2,5% ετησίως το 2017 (σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής), υπεραποδίδοντας συγκριτικά με άλλες μεγάλες ανεπτυγμένες οικονομίες.

Σε αυτό το πλαίσιο, η αύξηση του ελληνικού ΑΕΠ το 2018 αναμένεται να ανέλθει στο 2,6% ετησίως, κατά μέσο όρο, σύμφωνα με τις τελευταίες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου («ΔΝΤ»). Ωστόσο, η ανάκαμψη παραμένει ευάλωτη σε κινδύνους που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με την περαιτέρω προσπάθεια επίτευξης των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών στόχων (πρωτογενές πλεόνασμα σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης ύψους 3,5% του ΑΕΠ για το διάστημα 2018-2022), τη βραδύτερη, από την αρχικά αναμενόμενη, βελτίωση των συνθηκών ρευστότητας και την εύθραυστη χρηματοοικονομική κατάσταση ενός σημαντικού αριθμού νοικοκυριών και μικρών επιχειρήσεων, έπειτα από την πολυετή κρίση. Μια ενδεχόμενη εμφάνιση δυσμενών εξωτερικών παραγόντων, που επηρεάζουν τη ζήτηση για ελληνικές εξαγωγές, τις συναλλαγματικές ισοτιμίες του ευρώ έναντι των νομισμάτων άλλων εμπορικών εταίρων εκτός ευρωζώνης, τις εισαγόμενες τιμές πρώτων υλών (ειδικά τις τιμές ενέργειας) ή τις χρηματοπιστωτικές και νομισματικές συνθήκες διεθνώς, θα μπορούσαν να επιδράσουν αρνητικά στις επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας.

Στο πεδίο των δημοσίων οικονομικών, η Ελλάδα συνέχισε να υπεραποδίδει το 2017, με τους ευρωπαϊκούς θεσμούς να εκτιμούν πως είναι πολύ πιθανό να υπερβεί το στόχο του Προγράμματος για πρωτογενές πλεόνασμα 1,75% του ΑΕΠ για το 2017 κατά, τουλάχιστον, 0,5% του ΑΕΠ. Παράλληλα, η δημοσιονομική πολιτική αναμένεται να παραμείνει συσταλτική και το 2018, όταν ο Κρατικός προϋπολογισμός για το 2018 προβλέπει αυξημένο πρωτογενές πλεόνασμα σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης (σύμφωνα με τη μεθοδολογία της σύμβασης χρηματοδοτικής διευκόλυνσης) ύψους 3,8% του ΑΕΠ για το οικονομικό έτος 2018, συγκριτικά με τον αντίστοιχο στόχο ύψους 2,44% του ΑΕΠ για το οικονομικό έτος 2017. Ωστόσο, η

διατήρηση αυτής της ευνοϊκής δυναμικής της δημοσιονομικής προσαρμογής εξακολουθεί να εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, από τη βελτίωση της απόδοσης των δημοσίων εσόδων, η οποία με τη σειρά της, θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τη χρηματοοικονομική κατάσταση του ιδιωτικού τομέα. Επιπλέον, η επίτευξη του συγκεκριμένου δημοσιονομικού στόχου θα μπορούσε να αποδυναμώσει την τάση βελτίωσης των συνθηκών ρευστότητας και την ικανότητα εξυπηρέτησης του χρέους του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας.

Όσον αφορά τις επικείμενες εκταμιεύσεις των δόσεων για το 2018, σε συνέχεια της ολοκλήρωσης της τρίτης αξιολόγησης του Προγράμματος στις αρχές Μαρτίου 2018, οι Θεσμοί αποφάσισαν την εκταμίευση της τέταρτης δόσης του Προγράμματος από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας («ΕΜΣ»), ύψους €6,7 δισ., ώστε να καλυφθούν τρέχουσες χρηματοδοτικές ανάγκες, να εκκαθαριστούν ληξιπρόθεσμες οφειλές και να ενισχυθεί ο σχηματισμός του ταμειακού αποθέματος ασφαλείας του ελληνικού κράτους, ούτως ώστε να υποστηριχθεί η επιστροφή της Ελλάδας στις αγορές. Η εκταμίευση της πρώτης υποδόσης ανέρχεται σε €5,7 δισ. και καταβλήθηκε στις 28 Μαρτίου του 2018, ενώ η δεύτερη εκταμίευση της υποδόσης ανέρχεται σε €1 δισ., θα χρησιμοποιηθεί για την εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων οφειλών και πρόκειται να καταβληθεί έως τα τέλη Μαΐου του 2018, σε συνέχεια της ολοκλήρωσης των απαραίτητων μέτρων από την ελληνική κυβέρνηση.

Η επιτυχής ολοκλήρωση της τέταρτης αξιολόγησης του Τρίτου Προγράμματος, αναμένεται να οδηγήσει στην εκταμίευση επιπρόσθετων πόρων από το Πρόγραμμα, ύψους έως €11,7 δισ., συνεισφέροντας σε μια επιτυχημένη ολοκλήρωση του Τρίτου Προγράμματος, σε συνδυασμό με το σχηματισμό ενός επαρκούς ταμειακού αποθέματος ασφαλείας (το οποίο θα έχει χρηματοδοτηθεί τόσο από το Πρόγραμμα όσο και από την έκδοση ομολογιών) από το ελληνικό κράτος – με σκοπό την πλήρη κάλυψη των αναγκών εξυπηρέτησης του χρέους σε ορίζοντα δύο ετών. Μια τέτοια εξέλιξη αναμένεται να προσδώσει σημαντική ώθηση στην οικονομική δραστηριότητα και εμπιστοσύνη και να υπερκαλύψει την επιβάρυνση από την εφαρμογή νέων δημοσιονομικών μέτρων.

Η ικανότητα της Ελληνικής Δημοκρατίας να έχει ξανά πρόσβαση στις αγορές για αναχρηματοδότηση, σε διατηρήσιμη βάση, των χρεολυσίων του δημοσίου χρέους της, έπειτα την επιτυχημένη έκδοση νέου 7ετούς ομολόγου και τη δημοπρασία εντόκων γραμματίων 12μηνης διάρκειας τον Φεβρουάριο 2018 και τον Μάρτιο 2018, αντίστοιχα, από τις οποίες αντλήθηκαν €4 δισ. συνολικά, αποτελεί ένα κρίσιμο βήμα προς την επιστροφή της χώρας στην οικονομική ομαλότητα. Η έγκαιρη ολοκλήρωση της τέταρτης αξιολόγησης, καθώς και η περαιτέρω εξειδίκευση της μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης στρατηγικής για τη μείωση του κόστους εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους, αναμένεται να στηρίξουν τις προσπάθειες της Ελληνικής Δημοκρατίας, προκειμένου να αποκτήσει πρόσβαση στις αγορές σε διατηρήσιμη βάση.

Εν τούτοις, οι αποτιμήσεις του δημοσίου και ιδιωτικού χρέους της Ελλάδας, αλλά και οι οικονομικές συνθήκες, γενικότερα, είναι πιθανό να επηρεαστούν στο ενδεχόμενο σημαντικής διόρθωσης στις διεθνείς αγορές και/ή μιας παρατεταμένης αύξησης της μεταβλητότητας διεθνώς, παρά τον υποστηρικτικό ρόλο της βελτιωμένης μακροοικονομικής σταθερότητας εγχωρίως. Μια ενδεχόμενη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της τέταρτης αξιολόγησης, πιθανές αβεβαιότητες σχετικά με τα επιπρόσθετα μέτρα ελάφρυνσης του χρέους από τους επίσημους πιστωτές, όπως συμφωνήθηκαν στο Eurogroup της 25ης Μαΐου 2016, και εξειδικεύθηκαν περαιτέρω από τα Eurogroup της 15ης Ιουνίου 2017 και της 12ης Μαρτίου 2018, ή ένας ανεπαρκής σχηματισμός του ταμειακού αποθέματος ασφαλείας, θα μπορούσαν να επιδράσουν αρνητικά στην εμπιστοσύνη και τις συνθήκες ρευστότητας της οικονομίας, να καθυστερήσουν τη χαλάρωση των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίου και να ασκήσουν περαιτέρω πιέσεις στις αποτιμήσεις των εξασφαλίσεων – ειδικά στην αγορά ακινήτων – σε συνδυασμό με μια επιπλέον πίεση στη ζήτηση εξαιτίας των δημοσιονομικών μέτρων. Εξωτερικοί παράγοντες που σχετίζονται με μια πιθανή επιδείνωση των χρηματοοικονομικών και των ευρύτερων μακροοικονομικών συνθηκών στην Ευρωζώνη ή παγκοσμίως, γεωπολιτικοί κίνδυνοι και/ή μια περαιτέρω ανατίμηση των διεθνών τιμών ενέργειας θα μπορούσαν να δημιουργήσουν αρνητικές πιέσεις στις επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας.

Ρευστότητα

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, η χρηματοδότηση της μητρικής Τράπεζας από το Ευρωσύστημα μειώθηκε σημαντικά και ανήλθε σε €2,8 δισ. (31 Δεκεμβρίου 2016: €12,3 δισ.), το σύνολο της οποίας αφορούσε χρηματοδότηση από την ECB (31 Δεκεμβρίου 2016: €6,7 δισ. από ECB και €5,6 δισ. από ELA). Περαιτέρω, την 31 Δεκεμβρίου 2017 η μητρική Τράπεζα είχε συνάψει συμβάσεις επαναγοράς ομολόγων με άλλους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς εξωτερικού (repos) ύψους €3,4 δισ., ενώ χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της μητρικής Τράπεζας αξίας σε μετρητά ύψους €9,4 δισ. ήταν διαθέσιμα για περαιτέρω αύξηση της ρευστότητας από ELA.

Η Εταιρεία παρακολουθεί τις προβλεπόμενες ταμειακές ροές και διαχειρίζεται τη ρευστότητά της σε καθημερινή βάση. Με τη στήριξη της μητρικής ΕΤΕ διασφαλίζει την απαιτούμενη ρευστότητα ούτως ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Μετά και την ολοκλήρωση της προαναφερθείσας αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου μέσω εισφοράς σε είδος και συγκεκριμένα με κεφαλαιοποίηση οφειλής ομολογιακού δανείου ποσού €79.800.000, ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανήλθε σε 20,3% από (76,5%) την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Την 31 Δεκεμβρίου 2017, ο δείκτης CET1 του Ομίλου της ΕΤΕ διαμορφώθηκε σε 17,0%, υπερβαίνοντας τον δείκτη SREP ποσοστού 12,25% και 12,875% για το 2017 και 2018, αντίστοιχα.

Συμπέρασμα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η Διοίκηση της μητρικής Τράπεζας έχει αποφανθεί ότι δεν τίθεται θέμα συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας της Εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη: (α) την ολοσχερή εξόφληση του υπολοίπου στον ELA από την μητρική Τράπεζα, τη μείωση της χρηματοδότησης της μητρικής Τράπεζας από την ECB και την πρόσβαση της μητρικής Τράπεζας στη χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα με σημαντικά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ως απόθεμα εγγυήσεων (β) τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της Εταιρείας, της μητρικής Τράπεζας και του Ομίλου της ΕΤΕ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, οι οποίοι υπερβαίνουν τους ελάχιστους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της Εταιρείας και SREP της μητρικής Τράπεζας και του Ομίλου της ΕΤΕ, ακόμα και μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, και (γ) τις πρόσφατες εξελίξεις σχετικά με την ελληνική οικονομία και τις τελευταίες εκτιμήσεις σχετικά με τους μακροοικονομικούς δείκτες.

Λόγω του γεγονότος ότι η μητρική Τράπεζα συντάσσει τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις βάσει της συνέχισης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας, η Διοίκηση πιστεύει ότι η Εταιρεία είναι σε θέση να υποστηρίξει τα επιχειρηματικά της σχέδια κατά την τρέχουσα διαχειριστική χρήση (2018) και για το λόγο αυτό συνέταξε τις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας.

2.3 Υιοθέτηση των ΔΠΧΑ

Νέα ΔΠΧΑ, διερμηνείες και τροποποιήσεις που τέθηκαν σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2017

Τροποποιήσεις

- Δ.Λ.Π. 12 (Τροποποίηση) Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για μη πραγματοποιηθείσες ζημίες. Η τροποποίηση διευκρινίζει τα ακόλουθα: Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους αποτιμώμενους στην εύλογη αξία, οι οποίοι για φορολογικούς σκοπούς επιμετρώνται στο κόστος, δημιουργούν εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές ανεξαρτήτως εάν ο κάτοχος των τίτλων σκοπεύει να ανακτήσει τη λογιστική τους αξία μέσω πώλησης ή διακράτησης. Η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου δεν περιορίζει την εκτίμηση των μελλοντικών φορολογικών κερδών. Για την εκτίμηση των μελλοντικών φορολογικών κερδών εξαιρούνται οι πιστώσεις φόρων που προέρχονται από αναστροφή εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών. Η οικονομική οντότητα προσδιορίζει μία αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση σε συνδυασμό με τις υπόλοιπες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις. Όταν ο φορολογικός νόμος περιορίζει τη χρήση των φορολογικών ζημιών, η επιχείρηση θα προσδιορίσει την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση σε συνδυασμό με λοιπές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις του ίδιου τύπου.

- Δ.Λ.Π. 7 (Τροποποίηση) Γνωστοποιήσεις. Η τροποποίηση απαιτεί τη γνωστοποίηση συγκεκριμένων πληροφοριών προκειμένου οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

- Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ 2014-2016 (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2017 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Οι τροποποιήσεις επηρεάζουν το ακόλουθο πρότυπο:

ΔΠΧΑ 12 «Παρουσίαση των Συμφερόντων σε άλλες οντότητες». Οι απαιτήσεις γνωστοποίησης του προτύπου, εκτός από εκείνες των παραγράφων Β10-Β16, ισχύουν για τις συμμετοχές που αναφέρονται στην παράγραφο 5 και έχουν ταξινομηθεί ως προοριζόμενες προς πώληση, ως προοριζόμενες για διανομή ή ως διακοπείσες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 *Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες*.

Δεν υπήρξε επίδραση από τις «Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ 2014-2016» στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Νέα ΔΠΧΑ που θα τεθούν σε ισχύ μετά το 2017

- ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά). Τον Ιούλιο του 2014 το IASB εξέδωσε το ΔΠΧΑ 9 *Χρηματοοικονομικά Μέσα*, το οποίο αποτελεί ολοκληρωμένο πρότυπο για την αντικατάσταση

του Δ.Λ.Π. 39 *Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και επιμέτρηση*, και περιλαμβάνει απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και τη λογιστική αντιστάθμισης.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9 και της αναμενόμενης επίπτωσης κατά τη μετάβαση συμπεριλαμβάνονται στη Σημείωση 29.

- ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με Πελάτες» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά). Το ΔΠΧΑ 15 εισάγει ένα ενιαίο ολοκληρωμένο μοντέλο για τη λογιστική αντιμετώπιση των εσόδων που προέρχονται από συμβάσεις με πελάτες. Όταν τεθεί σε ισχύ, το ΔΠΧΑ 15 θα αντικαταστήσει το υφιστάμενο λογιστικό πλαίσιο αναγνώρισης εσόδων, το οποίο περιλαμβάνει το Δ.Λ.Π. 18 *Έσοδα*, το Δ.Λ.Π. 11 *Συμβάσεις Κατασκευής* και τις σχετικές με αυτά διερμηνείες. Η βασική αρχή του ΔΠΧΑ 15 είναι ότι μία επιχείρηση πρέπει να αναγνωρίσει έσοδα στο βαθμό που αντικατοπτρίζουν το τίμημα το οποίο η επιχείρηση δικαιούται από τη μεταβίβαση των αγαθών και την παροχή υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, το πρότυπο εισάγει μία προσέγγιση πέντε βημάτων για την αναγνώριση των εσόδων:

- Αναγνώριση της σύμβασης με τον πελάτη
- Αναγνώριση των υποχρεώσεων εκπλήρωσης των συμβάσεων
- Προσδιορισμός του τιμήματος της συναλλαγής
- Επιμερισμός του τιμήματος της συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκπλήρωσης της σύμβασης
- Αναγνώριση του εσόδου όταν (ή καθόσον) η οικονομική οντότητα φέρνει εις πέρας τις υποχρεώσεις εκπλήρωσης.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει έσοδο όταν (ή καθόσον) εκπληρώνονται οι όροι εκτέλεσης των συμβάσεων, π.χ. όταν ο έλεγχος των υποκείμενων στους όρους εκτέλεσης, αγαθών ή υπηρεσιών μεταβιβάζεται στον πελάτη. Το Πρότυπο θα εφαρμοστεί από την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

- ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2019 και μετά). Το ΔΠΧΑ 16 ορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση καθώς και τις γνωστοποιήσεις των μισθώσεων, για να διασφαλιστεί ότι τόσο οι εκμισθωτές όσο και οι μισθωτές παρέχουν πληροφόρηση η οποία αντιπροσωπεύει ακριβοδίκαια τις εν λόγω συναλλαγές. Το πρότυπο ορίζει ένα ενιαίο μοντέλο λογιστικής μισθώσεων για τους μισθωτές, σύμφωνα με το οποίο απαιτείται να αναγνωρίζουν περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις μισθώσεις, εκτός εάν η μίσθωση διαρκεί λιγότερο από 12 μήνες ή το μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο είναι μικρής αξίας. Οι μισθωτές αναγνωρίζουν το δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων και την αντίστοιχη χρηματοοικονομική υποχρέωση στην κατάσταση οικονομικής θέσης. Το περιουσιακό στοιχείο αποσβένεται στη διάρκεια της μίσθωσης και η χρηματοοικονομική υποχρέωση επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος. Η λογιστική των μισθώσεων για τους εκμισθωτές παραμένει ουσιαστικά αμετάβλητη σε σχέση με το Δ.Λ.Π. 17. Η Εταιρεία είναι σε διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 και δεν είναι πρακτικά εφικτό να προσδιοριστεί μια αξιόπιστη εκτίμηση της επίδρασής του έως ότου ολοκληρωθεί μία ενδελεχής ανάλυση.

- ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2021 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Το ΔΠΧΑ 17 είναι ένα ολοκληρωμένο πρότυπο για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, σε αντίθεση με το ΔΠΧΑ 4, το οποίο εκδόθηκε ως ένα προσωρινό πρότυπο που παρείχε στις εταιρείες τη δυνατότητα να συνεχίσουν τις λογιστικές τους πρακτικές για ασφαλιστήρια συμβόλαια και επικεντρώθηκε στην ενίσχυση των γνωστοποιήσεων σχετικά με την αξία, τη χρονική στιγμή και την αβεβαιότητα των μελλοντικών ταμειακών ροών από ασφαλιστήρια συμβόλαια. Το ΔΠΧΑ 17 δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Τροποποιήσεις και διερμηνείες που θα τεθούν σε ισχύ μετά το 2017

- Διερμηνεία 22 «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές» (σε ισχύ για χρήσεις με ημερομηνία έναρξης την 1 Ιανουαρίου 2021 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Η διερμηνεία καλύπτει τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα στις περιπτώσεις αναγνώρισης μη νομισματικού περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης λόγω πληρωμής ή είσπραξης προκαταβολής πριν την αναγνώριση του σχετικού περιουσιακού στοιχείου, εξόδου ή εσόδου. Δεν ισχύει στις περιπτώσεις επιμέτρησης του σχετικού περιουσιακού στοιχείου, εξόδου ή εσόδου κατά την αρχική αναγνώριση στην εύλογη αξία ή στην εύλογη αξία της προκαταβολής όταν λαμβάνει χώρα σε διαφορετική ημερομηνία από αυτή της αρχικής αναγνώρισης του μη νομισματικού περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης. Δεν απαιτείται η εφαρμογή της διερμηνείας σε φόρους εισοδήματος, καθώς και σε ασφαλιστήρια και αντασφαλιστήρια συμβόλαια.

Συμπέρασμα: Η συναλλαγματική ισοτιμία που θα χρησιμοποιηθεί στις περιπτώσεις συναλλαγών σε ξένο νόμισμα, είναι της ημέρας αρχικής αναγνώρισης του μη νομισματικού περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης λόγω πληρωμής ή είσπραξης προκαταβολής. Στις περιπτώσεις πολλαπλών πληρωμών ή εισπράξεων προκαταβολών, θα χρησιμοποιηθεί η ισοτιμία της κάθε ημέρας που έλαβε χώρα η προκαταβολή.

- ΔΠΧΑ 15 (Τροποποίηση) Διευκρινίσεις επί του ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με Πελάτες» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά). Η τροποποίηση διευκρινίζει τρεις περιοχές του προτύπου (αναγνώριση των υποχρεώσεων εκπλήρωσης των συμβάσεων, θέματα διάκρισης μεταξύ εντολέα και εντολοδόχου και παραχώρησης άδειας χρήσης) και παρέχει απαλλαγές κατά τη μετάβαση για συμβόλαια που έχουν τροποποιηθεί ή ολοκληρωθεί.

- ΔΠΧΑ 2 (Τροποποίηση) Ταξινόμηση και επιμέτρηση παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά). Η τροποποίηση παρέχει διευκρινίσεις σχετικά με το λογιστικό χειρισμό συναλλαγών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών, διακανονίζονται σε μετρητά και περιλαμβάνουν όρο απόδοσης, με την ταξινόμηση των συναλλαγών που περιλαμβάνουν όρους διακανονισμού στην καθαρή αξία, καθώς και με το λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών για τις οποίες τροποποιείται ο τρόπος διακανονισμού από μετρητά σε συμμετοχικούς τίτλους.

- ΔΠΧΑ 4 (Τροποποίηση) Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» με το ΔΠΧΑ 4 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά). Οι τροποποιήσεις αφορούν στην προσέγγιση επικάλυψης που πρέπει να εφαρμοστεί όταν θα υιοθετηθεί και το ΔΠΧΑ 9. Η προσέγγιση αναβολής εφαρμόζεται για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά, και μόνο για περίοδο τριών ετών μετά την ημερομηνία αυτή. Η τροποποίηση παρέχει δύο επιλογές στις οντότητες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 4:

- μια επιλογή που παρέχει τη δυνατότητα στις οντότητες να αναταξινομήσουν, από την κατάσταση αποτελεσμάτων στα λοιπά συνολικά έσοδα, μέρος από τα έσοδα ή έξοδα που προκύπτουν από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προσδιορισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (προσέγγιση επικάλυψης)
- μια προαιρετική προσωρινή απαλλαγή από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 για τις οντότητες των οποίων η κύρια δραστηριότητα είναι η έκδοση ασφαλιστήριων συμβολαίων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 4 (προσέγγιση αναβολής).

Η εφαρμογή και των δύο προσεγγίσεων είναι προαιρετική και η οντότητα επιτρέπεται να σταματήσει την εφαρμογή τους πριν από την εφαρμογή του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

- Δ.Λ.Π. 40 (Τροποποίηση) Αναταξινομήσεις σε Επενδύσεις σε ακίνητα (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά). Η τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 40 *Επενδύσεις σε Ακίνητα*:

- τροποποιεί την παράγραφο 57 και ορίζει ότι μια οικονομική οντότητα θα πρέπει να αναταξινομήσει ένα ακίνητο προς, ή από, τις επενδύσεις σε ακίνητα, όταν, και μόνο όταν, υπάρχουν ενδείξεις αλλαγής της χρήσης. Μια αλλαγή χρήσης προκύπτει, εάν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα. Μια αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου από μόνη της δεν αποτελεί ένδειξη για αλλαγής της χρήσης.
- παρουσιάζει πλέον τα παραδείγματα ενδείξεων της παραγράφου 57(α) έως (δ) ως μια μη περιοριστική λίστα παραδειγμάτων, σε αντίθεση με πριν, όπου η λίστα ήταν περιοριστική.

- Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ 2014-2016. (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2018 και μετά). Οι τροποποιήσεις επηρεάζουν το ακόλουθο πρότυπο:

Δ.Λ.Π. 28 - Η επιλογή επιμέτρησης στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων μιας επένδυσης σε συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία από οργανισμό διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων, ή από άλλη οντότητα, είναι διαθέσιμη για κάθε επένδυση σε συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία μία προς μία, κατά την αρχική αναγνώριση.

- Διερμηνεία 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2019 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Η διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση για τον προσδιορισμό των φορολογικών κερδών (φορολογικών ζημιών), των φορολογικών βάσεων, των αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών, των αχρησιμοποίητων πιστώσεων φόρου καθώς και των φορολογικών συντελεστών, όταν υπάρχει αβεβαιότητα κατά το λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος βάσει του Δ.Λ.Π. 12. Πιο συγκεκριμένα, η διερμηνεία εξετάζει:

- αν οι λογιστικοί χειρισμοί ορισμένων φορολογικών θεμάτων θα έπρεπε να εξετάζονται μεμονωμένα ή σε συνδυασμό μεταξύ τους,

- τον προσδιορισμό των φορολογικών κερδών (ζημιών), φορολογικών βάσεων, αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών, αχρησιμοποίητων πιστώσεων φόρων και φορολογικών συντελεστών,
- τις συνέπειες των αλλαγών στα γεγονότα και στις περιστάσεις.

Δ.Λ.Π. 19 (Τροποποίηση) Τροποποίηση, περικοπή ή διακανονισμός του Προγράμματος (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2019 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Ορίζει τον τρόπο με τον οποίο οι εταιρείες καθορίζουν τα έξοδα συνταξιοδότησης όταν συμβαίνουν αλλαγές σε συνταξιοδοτικό πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Το Δ.Λ.Π. 19 *Παροχές σε Εργαζομένους* καθορίζει τη λογιστική αντιμετώπιση που ακολουθείται για ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Όταν πραγματοποιείται μία αλλαγή σε πρόγραμμα - τροποποίηση, περικοπή ή διακανονισμός - απαιτείται επανεκτίμηση της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης καθορισμένων παροχών. Οι αναθεωρημένες αναλογιστικές παραδοχές που προκύπτουν από την επανεκτίμηση θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας απασχόλησης και καθαρού τόκου για το υπόλοιπο της περιόδου αναφοράς μετά την αλλαγή του προγράμματος. Μέχρι στιγμής, το Δ.Λ.Π. 19 δεν παρείχε διευκρινίσεις για τον τρόπο καθορισμού αυτών των εξόδων για την περίοδο μετά την αλλαγή του προγράμματος.

- Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ 2015-2017 (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2019 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Οι τροποποιήσεις επηρεάζουν τα ακόλουθα πρότυπα:

ΔΠΧΑ 3 – Τροποποιήθηκε ώστε να διευκρινιστεί ότι η συμμετοχή μιας εταιρείας σε από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα θα πρέπει να επαναπροσδιορίζεται όταν αυτή αποκτά τον έλεγχο της εν λόγω επιχείρησης.

ΔΠΧΑ 11 - Τροποποιήθηκε ώστε να διευκρινιστεί ότι η συμμετοχή μιας εταιρείας σε από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα δεν θα πρέπει να επαναπροσδιορίζεται όταν αυτή αποκτά κοινό έλεγχο της εν λόγω επιχείρησης.

Δ.Λ.Π. 12 – Παρέχεται η διευκρίνιση ότι μια εταιρεία λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις από τις πληρωμές μερισμάτων στο φόρο εισοδήματος με τον ίδιο τρόπο.

Δ.Λ.Π. 23 – Διευκρινίζεται ότι μια εταιρεία συμπεριλαμβάνει στα κεφάλαια που προέρχονται από γενικό δανεισμό οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε αρχικά για την ανάπτυξη περιουσιακού στοιχείου, όταν το περιουσιακό στοιχείο είναι έτοιμο για την προοριζόμενη χρήση ή την πώλησή του.

- ΔΠΧΑ 9 (Τροποποίηση) Δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2019 και μετά). Η τροποποίηση του ΔΠΧΑ 9 παρέχει τη δυνατότητα στις εταιρείες να επιμετρούν συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων αν πληρείται συγκεκριμένος όρος, αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

- Δ.Λ.Π. 28 (Τροποποίηση) Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2019 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Οι τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π. 28 αποσαφηνίζουν ότι ο λογιστικός χειρισμός των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες, για τις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης, θα πρέπει να γίνεται με βάση το ΔΠΧΑ 9.

Η Εταιρεία δεν έχει εφαρμόσει τις τροποποιήσεις και τις διερμηνείες αυτές, οι οποίες δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

2.4 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ (€), που είναι το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας.

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν κατά την ημερομηνία διενέργειας της εκάστοτε συναλλαγής. Τα νομισματικά στοιχεία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης σε άλλα νομίσματα έχουν αποτιμηθεί βάσει της ισχύουσας ισοτιμίας κατά την ημερομηνία συντάξεως της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης. Τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από την εκκαθάριση των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα και από τη μετατροπή των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων από ξένο νόμισμα καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και συνολικών εσόδων της χρήσης. Μη νομισματικά στοιχεία που καταχωρούνται στο ιστορικό κόστος σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται χρησιμοποιώντας τη συναλλαγματική ισοτιμία την ημερομηνία της συναλλαγής.

2.5 Συμψηφισμός

Η απεικόνιση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του καθαρού ποσού που προκύπτει από συμψηφισμό χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων επιτρέπεται, μόνο εφόσον υφίσταται συμβατικό δικαίωμα που επιτρέπει το συμψηφισμό των ποσών που έχουν καταχωρηθεί και παράλληλα υπάρχει πρόθεση είτε για ταυτόχρονο διακανονισμό του συνολικού ποσού, τόσο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου όσο και της υποχρέωσης ταυτόχρονα, είτε για διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει μετά το συμψηφισμό.

2.6 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Στη κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα διαθέσιμα, τα δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις, οι λοιπές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και τέλος τα ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια της Εταιρείας.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα παρουσιάζονται ως απαιτήσεις, υποχρεώσεις ή στοιχεία της καθαρής θέσεως, βάσει της ουσίας και του περιεχομένου των σχετικών συμβάσεων από τις οποίες απορρέουν. Τόκοι, μερίσματα, κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χαρακτηρίζονται ως απαιτήσεις ή υποχρεώσεις, λογιστικοποιούνται ως έσοδα ή έξοδα αντίστοιχα. Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους λογιστικοποιείται απ' ευθείας στην καθαρή θέση.

Η Εταιρεία δεν κάνει χρήση παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων ούτε για αντιστάθμιση κινδύνων, ούτε για κερδοσκοπικούς σκοπούς.

2.7 Παύση απεικόνισης

2.7.1 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή αν ισχύει, μέρος χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή ομάδα παρόμοιων τέτοιων στοιχείων) παύει να απεικονίζεται όταν:

- εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου,
- η Εταιρεία διατηρεί τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, αλλά αναλαμβάνει συμβατική υποχρέωση να καταβάλλει χωρίς σημαντική καθυστέρηση τις ταμειακές ροές σε έναν ή περισσότερους παραλήπτες («pass-through διακανονισμός»),
- η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά της να εισπράξει ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο και είτε (α) έχει μεταβιβάσει πραγματικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου, ή (β) δεν έχει ούτε μεταβιβάσει ούτε πραγματικά διατηρήσει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου.

Όταν η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά της να εισπράξει ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο και δεν έχει ούτε μεταβιβάσει, ούτε πραγματικά διατηρήσει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου, ούτε έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου, το περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης ανάμειξης της Εταιρείας στο περιουσιακό στοιχείο. Η συνεχής ανάμειξη με τη μορφή τις εγγύησης επί του μεταβιβαζόμενου περιουσιακού στοιχείου επιμετράται στο χαμηλότερο μεταξύ της λογιστικής αξίας του και του μέγιστου εκτιμώμενου ποσού που μπορεί η Εταιρεία να κληθεί να πληρώσει.

2.7.2 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση παύει να αναγνωρίζεται όταν ακυρώνεται, λήγει ή δεν υφίσταται πλέον.

2.8 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Η Εταιρεία υπολογίζει την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων βάσει ενός πλαισίου υπολογισμού της εύλογης αξίας που κατατάσσει τα χρηματοοικονομικά μέσα σε μια ιεραρχία τριών επιπέδων των δεδομένων που χρησιμοποιούνται στην αποτίμηση, όπως περιγράφεται κατωτέρω.

Επίπεδο 1: Μη προσαρμοσμένες χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργή αγορά πανομοιότυπων χρηματοοικονομικών μέσων. Στο Επίπεδο 1 περιλαμβάνονται χρεόγραφα, μετοχές και παράγωγα που διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά. Ενεργή αγορά, είναι η αγορά στην οποία οι συναλλαγές έχουν επαρκή συχνότητα και όγκο έτσι ώστε οι πληροφόρηση σχετικά με τιμές να παρέχεται σε συνεχή βάση και επιπλέον χαρακτηρίζεται από χαμηλά περιθώρια κέρδους.

Επίπεδο 2: Παρατηρήσιμα δεδομένα εκτός από τιμές του Επιπέδου 1, όπως χρηματιστηριακές τιμές παρόμοιων μέσων, τιμές από αγορές που δεν είναι ενεργές, ή άλλα δεδομένα που είναι παρατηρήσιμα ή μπορούν να επιβεβαιωθούν από παρατηρήσιμα δεδομένα (για παράδειγμα τιμές που προκύπτουν από παρατηρήσιμα δεδομένα) για σχεδόν το σύνολο της διάρκειας του μέσου. Στο Επίπεδο 2 περιλαμβάνονται χρεωστικοί τίτλοι για τους οποίους υπάρχουν προσφερόμενες τιμές, όμως παρουσιάζουν μικρότερη συχνότητα αγοραπωλησιών σε σχέση με άλλα χρηματοοικονομικά μέσα που διαπραγματεύονται σε χρηματιστηριακές αγορές, καθώς και χρεωστικοί τίτλοι χωρίς προσφερόμενες τιμές, καθώς και παράγωγα των οποίων οι αξίες υπολογίζονται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης, προεξόφληση ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές, με δεδομένα που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά ή μπορούν να υπολογιστούν ή να επιβεβαιωθούν από παρατηρήσιμα στοιχεία από την αγορά. Αυτή η κατηγορία γενικά περιλαμβάνει κρατικά και εταιρικά ομόλογα με τιμές σε αγορές που δεν είναι ενεργές και κάποια εξωχρηματιστηριακά παράγωγα.

Επίπεδο 3: Μη παρατηρήσιμα δεδομένα που υποστηρίζονται από λίγες ή καθόλου συναλλαγές σε ενεργή αγορά και επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία. Εάν η αποτίμηση ενός στοιχείου χρησιμοποιεί παρατηρήσιμα δεδομένα που απαιτούν σημαντικές προσαρμογές βασισμένες σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα, αυτό το μέσο κατατάσσεται στο Επίπεδο 3. Σε αυτό το επίπεδο περιλαμβάνονται χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων η αξία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης, προεξόφληση ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές, καθώς και μέσα για τα οποία ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας απαιτεί σημαντική κρίση ή εκτίμηση από τη Διοίκηση.

Το επίπεδο στην ιεραρχία εύλογης αξίας στο οποίο κατατάσσεται ένας υπολογισμός εύλογης αξίας προσδιορίζεται με βάση το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της εύλογης αξίας και έχουν σημαντική επίδραση. Για το σκοπό αυτό η σημαντικότητα ενός δεδομένου αξιολογείται σε σχέση με τη συνολική εύλογη αξία.

2.9 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

Για τους σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα νοούνται τα υπόλοιπα των λογαριασμών «Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα» και οι «Καταθέσεις όψεως» των οποίων ο κίνδυνος μεταβολής της εύλογης αξίας τους είναι ασήμαντος και οι οποίες χρησιμοποιούνται από την Εταιρεία για την εξυπηρέτηση των βραχυπροθέσμων υποχρεώσεών της.

2.10 Μισθώσεις

Η αξιολόγηση του εάν μια σύμβαση είναι ή εμπεριέχει μίσθωση βασίζεται πάντοτε στην ουσία της εν λόγω σύμβασης. Κατά την αξιολόγηση θα πρέπει να εξετασθεί κατά πόσον: α) η εκπλήρωση μιας σύμβασης εξαρτάται από τη χρήση ενός συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου ή στοιχείων και β) η σύμβαση εκχωρεί δικαίωμα χρήσης του περιουσιακού στοιχείου.

2.10.1 Η Εταιρεία ως εκμισθωτής

Χρηματοδοτικές μισθώσεις: Όταν τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία έχουν μισθωθεί με χρηματοδοτική μίσθωση, η παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων που πρέπει να καταβληθούν απεικονίζεται ως απαίτηση. Τα έσοδα από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης με τη μέθοδο της καθαρής επένδυσης (προ φόρων), η οποία αντικατοπτρίζει ένα σταθερό συντελεστή απόδοσης. Τα δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις».

Λειτουργικές μισθώσεις: Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία που εκμισθώνονται στα πλαίσια συμβάσεων λειτουργικής μίσθωσης, απεικονίζονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης ανάλογα με τη λειτουργική φύση τους. Τα εκμισθωμένα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται συστηματικά κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία θα πρέπει να συμπίπτει με την ωφέλιμη ζωή ομοειδών ενσώματων περιουσιακών στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τις λειτουργικές ανάγκες της Εταιρείας. Τα έσοδα από μισθώματα (μείον την αξία τυχόν κινήτρων που παρέχονται από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.10.2 Η Εταιρεία ως μισθωτής

Λειτουργικές μισθώσεις: Οι συμβάσεις μίσθωσης ενσώματων περιουσιακών στοιχείων από τις οποίες προκύπτει ότι ο εκμισθωτής διατηρεί ένα σημαντικό μέρος από τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από τα εκμισθωμένα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία, καταχωρούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Το σύνολο των καταβαλλόμενων μισθωμάτων (στα οποία δεν περιλαμβάνεται η αξία τυχόν κινήτρων που παρέχονται από τον εκμισθωτή) μεταφέρεται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού στην κατάσταση αποτελεσμάτων και συνολικών εσόδων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Στην περίπτωση όπου μια σύμβαση λειτουργικής μίσθωσης διακοπεί πριν από την ημερομηνία λήξης της, το ποσό που καταβάλλεται στον εκμισθωτή με τη μορφή αποζημίωσης, αναγνωρίζεται ως έξοδο κατά την περίοδο στην οποία διακόπτεται η σύμβαση.

2.11 Προβλέψεις για απομείωση της αξίας των δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις

Η Εταιρεία εξετάζει κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα δάνειο (ή ομάδα δανείων) έχει υποστεί απομείωση.

Ένα δάνειο (ή μία ομάδα δανείων) έχει υποστεί απομείωση και αναγνωρίζονται προβλέψεις απομείωσης εάν και μόνο εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ως αποτέλεσμα ενός ή περισσοτέρων γεγονότων που έχουν συμβεί μετά την αρχική αναγνώριση του δανείου («ζημιογόνο γεγονός») και το ζημιογόνο γεγονός (ή γεγονότα) επηρεάζει τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές του δανείου (ή της ομάδας δανείων) και η επίδραση μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Πρόβλεψη για απομείωση της αξίας μιας απαίτησης σχηματίζεται όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι η Εταιρεία δεν πρόκειται να εισπράξει το σύνολο των εισπρακτέων ποσών σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της σύμβασης.

Αντικειμενικές αποδείξεις ότι μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση αξίας περιλαμβάνουν παρατηρήσιμες πληροφορίες που περιέχονται στη γνώση της Εταιρείας σχετικά με τα ακόλουθα ζημιογόνα γεγονότα:

α) σημαντική οικονομική δυσχέρεια του εκδότη ή του υπόχρεου,
β) αθέτηση όρων συμβολαίου, όπως στάση ή πλημμέλεια στις καταβολές τόκου ή κεφαλαίου,
γ) χορήγηση παραχώρησης από την Εταιρεία προς τον οφειλέτη, για λόγους οικονομικούς ή νομικούς που αφορούν στην οικονομική δυσχέρεια του οφειλέτη, την οποία η Εταιρεία δε θα εξέταζε σε διαφορετική περίπτωση,
δ) η αύξηση του ενδεχομένου ότι ο οφειλέτης θα πτωχεύσει ή θα προβεί σε άλλη οικονομική αναδιοργάνωση,
ε) η εξαφάνιση μιας ενεργούς αγοράς για αυτό το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο λόγω οικονομικών δυσχερειών ή
στ) παρατηρήσιμα στοιχεία που υποδεικνύουν την ύπαρξη μετρήσιμης μείωσης των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών από ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων από την αρχική αναγνώριση των στοιχείων αυτών, αν και η μείωση δεν μπορεί ακόμα να εξατομικευθεί σε σχέση με τα μεμονωμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που συνθέτουν την ομάδα, στα οποία περιλαμβάνονται:
   i. δυσμενείς μεταβολές στην κατάσταση πληρωμών των οφειλετών της ομάδας δανείων (όπως αυξημένος αριθμός καθυστερημένων πληρωμών) ή
   ii. εθνικές ή τοπικές οικονομικές συνθήκες που συσχετίζονται με τις αθετήσεις επί των περιουσιακών στοιχείων της ομάδας δανείων.

Οι προβλέψεις απομείωσης απεικονίζονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μέσω λογαριασμού προβλέψεων. Πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών εσόδων στις προβλέψεις απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις. Η Εταιρεία εξετάζει εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης σε ατομικό επίπεδο για σημαντικά δάνεια και ατομικά ή συλλογικά για δάνεια που δε θεωρούνται σημαντικά. Το όριο για το αν θα αξιολογηθεί μεμονωμένα ή όχι ένα δάνειο ορίζεται ως το ποσό των €150 χιλ.

Σε περιπτώσεις ύπαρξης βάσιμων ενδείξεων απομείωσης της αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών που καταχωρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, το ποσό της ζημίας υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της απαίτησης και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρουμένων μελλοντικών ζημιών που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένες με α) το αρχικό πραγματικό επιτόκιο της απαίτησης, εφόσον η απαίτηση είναι σταθερού επιτοκίου, ή β) το τρέχον πραγματικό επιτόκιο, για απαιτήσεις κυμαινόμενου επιτοκίου.

Ο υπολογισμός της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών απαίτησης με εξασφάλιση λαμβάνει υπόψη τις πιθανές ταμειακές ροές από την απόκτηση και πώληση της εξασφάλισης, ανεξάρτητα από την πιθανότητα πλειστηριασμού.

Για σκοπούς διενέργειας εκτίμησης της απομείωσης, σε συλλογικό επίπεδο, οι απαιτήσεις κατηγοριοποιούνται με βάση ομοειδή χαρακτηριστικά του πιστωτικού κινδύνου. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις ομαδοποιούνται βάσει των ημερών καθυστέρησης, του τύπου του δανείου, του τομέα δραστηριότητας της επιχείρησης και του μεγέθους αυτής, του τύπου των εξασφαλίσεων και λοιπών σχετικών χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου. Τα παραπάνω χαρακτηριστικά λαμβάνονται υπόψη για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών σε ομάδες απαιτήσεων με την έννοια ότι είναι ενδεικτικά της δυνατότητας των πιστούχων να αποπληρώσουν τις οφειλές τους, και συνεκτιμώμενα με τα ιστορικά δεδομένα απομείωσης της αξίας απαιτήσεων των ομάδων με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου αποτελούν τη βάση για τον υπολογισμό της απομείωσης της αξίας τους. Τα ιστορικά δεδομένα απομείωσης της αξίας απαιτήσεων αναπροσαρμόζονται με τα τρέχοντα δεδομένα, προκειμένου να απεικονίσουν τις παρούσες συνθήκες οι οποίες δεν υφίσταντο και δεν είχαν επηρεάσει τα ιστορικά δεδομένα όπως αυτά διαμορφώθηκαν και να εξαλείψουν τυχόν ιστορικές επιδράσεις που δεν παρατηρούνται στην παρούσα περίοδο.

Η Εταιρεία επισκοπεί σε τακτά χρονικά διαστήματα τις απαιτήσεις που έχουν υποστεί απομείωση της αξίας τους και τουλάχιστον μία φορά το έτος, διενεργεί επανεξέταση των υφιστάμενων εκτιμήσεων. Οποιεσδήποτε μεταβολές επέλθουν στην αξία και στο χρόνο είσπραξης των αναμενόμενων ταμειακών ροών σε σχέση με τις προηγούμενες εκτιμήσεις, λαμβάνονται υπόψη για την αναπροσαρμογή του ύψους των υφιστάμενων προβλέψεων απομείωσης της αξίας των δανείων, η οποία πραγματοποιείται με χρέωση ή πίστωση του αντίστοιχου λογαριασμού «Προβλέψεις απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις».

Η Εταιρεία εξετάζει τακτικά τη μεθοδολογία και τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται κατά την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών, ώστε να μην υπάρχει σημαντική διαφορά μεταξύ των εκτιμώμενων και των πραγματικών ζημιών.

Αν, σε μια μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με ένα γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης (όπως η βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας ενός οφειλέτη), η προγενέστερα καταχωρημένη πρόβλεψη απομείωσης αντιλογίζεται αναμορφώνοντας το ποσό της πρόβλεψης. Το αντιλογισθέν ποσό καταχωρείται στη κατάσταση αποτελεσμάτων και συνολικών εσόδων, στο λογαριασμό «Πρόβλεψη απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις».

Όταν μία απαίτηση καταστεί μη-εισπράξιμη ή διακανονισθεί, τότε δύναται να διαγραφεί έναντι του ποσού της σχηματισθείσας πρόβλεψης για τη συγκεκριμένη απαίτηση εφόσον αυτό αναγνωρίζεται από την εκάστοτε φορολογική νομοθεσία. Μεταγενέστερα της διαγραφής της, οποιεσδήποτε εισπράξεις καταχωρούνται σε πίστωση του λογαριασμού αποτελεσμάτων «Πρόβλεψη απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις».

2.12 Ακίνητα επενδύσεων

Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν γήπεδα και κτίρια που έχουν περιέλθει στη κατοχή της Εταιρείας στα πλαίσια μίας σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης, τα οποία κατέχονται με σκοπό την είσπραξη μισθωμάτων ή / και την αποκόμιση κεφαλαιακών κερδών. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στην αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει και τις δαπάνες συναλλαγής.

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισής τους, οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται στην αξία κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποσβένονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία δε διαφέρει σημαντικά από την ωφέλιμη ζωή αντίστοιχων περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «ενσώματα περιουσιακά στοιχεία». Οι επενδύσεις σε ακίνητα εξετάζονται τουλάχιστον ετησίως από εξωτερικούς κυρίως εκτιμητές, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν υφίσταται πιθανή απομείωση της αξίας τους.

2.13 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στο λογαριασμό «Άυλα περιουσιακά στοιχεία» περιλαμβάνονται οι δαπάνες κτήσης λογισμικού.

Η αξία κτήσης του λογισμικού περιλαμβάνει δαπάνες οι οποίες συνδέονται άμεσα με συγκεκριμένα και διακριτά προϊόντα λογισμικού που ελέγχει η Εταιρεία και από τα οποία αναμένεται να προκύψουν μελλοντικά οφέλη για διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους και τα οποία θα υπερβαίνουν τα σχετικά με αυτά έξοδα κτήσης. Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν τη λειτουργία των λογισμικών προγραμμάτων πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, κεφαλαιοποιούνται και προστίθενται στην αρχική αξία κτήσης τους.

Το λογισμικό αποσβένεται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής, σε περίοδο, όμως η οποία δε δύναται να υπερβαίνει τα 20 έτη.

Ειδικότερα, τα εσωτερικώς δημιουργούμενα στοιχεία λογισμικού αναγνωρίζονται αρχικά σε αξία ίση με το άθροισμα των εξόδων που πραγματοποιήθηκαν από την ημερομηνία που το στοιχείο ικανοποιεί τα κριτήρια αναγνώρισης. Όταν δεν μπορεί να αναγνωριστεί άυλο περιουσιακό στοιχείο, τα έξοδα ανάπτυξης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που πραγματοποιήθηκαν.

Τα έξοδα έρευνας καταχωρούνται ως έξοδο όταν πραγματοποιούνται. Εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό που προκύπτει από έξοδα ανάπτυξης που έχουν πραγματοποιηθεί σε μεμονωμένο έργο, αναγνωρίζεται μόνο όταν η Εταιρεία μπορεί να αποδείξει:

- ότι διαθέτει την τεχνολογική δυνατότητα να ολοκληρώσει το εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό ώστε να καταστεί διαθέσιμο για χρήση,

- την πρόθεσή του να το ολοκληρώσει και να χρησιμοποιήσει το στοιχείο,
- την ικανότητά του να χρησιμοποιήσει το στοιχείο,
- πώς το στοιχείο θα δημιουργήσει μελλοντικά οικονομικά οφέλη,
- ότι διαθέτει επαρκείς τεχνολογικούς, οικονομικούς και άλλους πόρους για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης και τη χρήσης του στοιχείου και
- την ικανότητα να επιμετρά αξιόπιστα τα έξοδα κατά την ανάπτυξη του στοιχείου.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα εσωτερικώς δημιουργούμενα στοιχεία λογισμικού, καταχωρούνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Δαπάνες όπως, οι δαπάνες ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης επιχειρησιακών μονάδων ή υποκαταστημάτων, δαπάνες εκπαίδευσης προσωπικού, δαπάνες διαφήμισης και προβολής και δαπάνες μετεγκατάστασης και αναδιοργάνωσης τμήματος ή ολόκληρης της Εταιρείας, αναγνωρίζονται ως έξοδα κατά το χρόνο πραγματοποιήσεώς τους.

2.14 Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν γήπεδα και ακίνητα, βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων, μεταφορικά μέσα και εξοπλισμό, τα οποία κατέχονται από την Εταιρεία με σκοπό τη λειτουργική χρήση τους, αλλά και για διοικητικούς σκοπούς. Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που απαιτούνται προκειμένου ένα πάγιο να τεθεί σε κατάσταση λειτουργίας.

Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησής τους, τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται μεταγενέστερα της απόκτησης ενός παγίου που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό «Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία», κεφαλαιοποιούνται μόνο στην περίπτωση όπου θεωρείται πιθανό ότι οι συγκεκριμένες δαπάνες θα αποφέρουν στο μέλλον πρόσθετα οικονομικά οφέλη για την Εταιρεία, πέρα από εκείνα τα οποία αναμένονταν αρχικά κατά την απόκτηση του παγίου. Σε διαφορετική περίπτωση, οι συγκεκριμένες δαπάνες μεταφέρονται απευθείας στα αποτελέσματα κατά το χρόνο πραγματοποίησης τους.

Η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματου περιουσιακού στοιχείου αρχίζει με την έναρξη χρήσης του και διακόπτεται μόνο με την πώληση ή μεταβίβαση του ενσώματου περιουσιακού στοιχείου. Κατά συνέπεια, η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματου περιουσιακού στοιχείου το οποίο παύει να χρησιμοποιείται δε διακόπτεται, εκτός εάν έχει πλήρως αποσβεσθεί, αλλά επανεκτιμάται η ωφέλιμη ζωή του. Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία αποσβένονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους. Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων ανά κατηγορία, έχει ως εξής:

Γήπεδα	Δεν αποσβένονται
Κτήρια	Έως 50 έτη
Βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων	Κατά την υπολειπόμενη διάρκεια της μίσθωσης, μη υπερβαίνουσα ωστόσο τα 12 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Έως 12 έτη
Μεταφορικά μέσα	Έως 10 έτη
Ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	Έως 5 έτη

Η Εταιρεία εξετάζει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχει ένδειξη ότι κάποιο ενσώματο περιουσιακό στοιχείο έχει υποστεί απομείωση της αξίας του. Αν υπάρχει μια τέτοια ένδειξη, υπολογίζει το ανακτήσιμο ποσό του ενσώματου περιουσιακού στοιχείου. Όταν η λογιστική αξία ενός ενσώματου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, σχηματίζει ανάλογη πρόβλεψη απομείωσης προκειμένου η λογιστική αξία του παγίου να απεικονίζει την ανακτήσιμη αξία του. Τα κέρδη και ζημίες από πώληση ενσώματων περιουσιακών στοιχείων προσδιορίζονται βάσει της λογιστικής αξίας τους και λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων προ φόρων.

2.15 Ανακτηθέντα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Τα ανακτηθέντα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία, περιλαμβάνουν κυρίως εξοπλισμό ο οποίος αποκτάται από την Εταιρεία προς πλήρη ή μερική ικανοποίηση των απαιτήσεών της. Τα συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία, καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους (που είναι ίση με το ποσό της συνολικής απαίτησης) και περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού». Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησής τους, αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής και

της εύλογης αξίας τους. Τα κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από την πώληση περιουσιακών στοιχείων καταχωρούνται στο λογαριασμό «Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης».

2.16 Ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια

Ο μεσο-μακροπρόθεσμος δανεισμός της Εταιρείας συνίσταται σε κοινά ομολογιακά δάνεια του Ν.3156/2003 και βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια. Όλα τα ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια καταχωρούνται αρχικά στο κόστος που είναι η πραγματική αξία της ληφθείσας αντιπαροχής μείον τις δαπάνες έκδοσης που σχετίζονται με τα προαναφερθέντα δάνεια. Μετά την αρχική τους καταχώρηση, τα εν λόγω δάνεια αποτιμούνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το αναπόσβεστο κόστος υπολογίζεται αφού ληφθούν υπόψη οι δαπάνες έκδοσης και η διαφορά μεταξύ του αρχικού ποσού και του ποσού λήξεως. Κέρδη ή ζημίες καταχωρούνται στο καθαρό κέρδος ή ζημία όταν οι υποχρεώσεις διαγράφονται ή απομειώνονται και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης. Τα έξοδα τόκων αναγνωρίζονται με βάση την αρχή του δεδουλευμένου.

2.17 Παροχές προς εργαζομένους

Οι εταιρείες του Ομίλου της ΕΤΕ καταβάλλουν εισφορές σε προγράμματα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία σύμφωνα με τις συνθήκες και τις πρακτικές που επικρατούν στην κάθε χώρα. Τα προγράμματα αυτά διαχωρίζονται σε προγράμματα καθορισμένων παροχών και σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

2.17.1 Συνταξιοδοτικά προγράμματα

Α. Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ορίζεται ένα πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, στο οποίο οι παροχές καθορίζονται με βάση οικονομικές και δημογραφικές παραδοχές. Οι πιο σημαντικές παραδοχές, μεταξύ άλλων, είναι η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, οι δείκτες προσδόκιμης ζωής, το επιτόκιο προεξόφλησης, ο ρυθμός αύξησης αποδοχών και συντάξεων. Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών, η αξία της υποχρέωσης είναι ίση με την παρούσα αξία των καθορισμένων πληρωτέων παροχών κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μειωμένης κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος.

Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών και το σχετικό έξοδο εκτιμάται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές με το επιτόκιο υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή κρατικών ομολόγων στο ίδιο νόμισμα με εκείνο της υποχρέωσης και με διάρκεια ανάλογη της υποχρέωσης, ή για νομίσματα για τα οποία η συχνότητα των συναλλαγών της αγοράς σε τέτοια εταιρικά ομόλογα υψηλής ποιότητας είναι μικρή, χρησιμοποιούνται οι αποδόσεις της αγοράς (κατά το τέλος της περιόδου αναφοράς) κρατικών ομολόγων που έχουν εκδοθεί στο νόμισμα αυτό. Το κόστος υπηρεσίας (τρέχουσας και προϋπηρεσίας (συμπεριλαμβανομένων των περικοπών) και τα κέρδη ή οι ζημίες που προκύπτουν από διακανονισμούς) και το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) των καθορισμένων παροχών αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στις Δαπάνες προσωπικού. Η καθαρή υποχρέωση καθορισμένων παροχών (μετά την αφαίρεση των περιουσιακών στοιχείων) αναγνωρίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης και οι μεταβολές που προκύπτουν από την επαναμέτρηση (περιλαμβανομένων των αναλογιστικών κερδών και ζημιών, την επίδραση της μεταβολής του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου των περιουσιακών στοιχείων (αν υφίσταται) και της αναμενόμενης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων (εξαιρουμένου του επιτοκίου)) αναγνωρίζονται άμεσα στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα, χωρίς να επιτρέπεται μεταγενέστερα η αναταξινόμησή τους στην κατάσταση αποτελεσμάτων και συνολικών εσόδων, προκειμένου να αντικατοπτρίζεται πλήρως η αξία του ελλείμματος ή πλεονάσματος του προγράμματος.

Β. Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών ορίζεται το πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, σύμφωνα με το οποίο ο εργοδότης καταβάλλει συγκεκριμένες εισφορές σε κάποιο Ταμείο χωρίς καμία άλλη νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση για περαιτέρω εισφορές στην περίπτωση που το Ταμείο δεν έχει τα απαιτούμενα περιουσιακά στοιχεία ώστε να πληρώσει τις παροχές των ασφαλισμένων που αφορούν στην τρέχουσα και στις προηγούμενες περιόδους. Οι εισφορές της Εταιρείας στα προγράμματα καθορισμένων εισφορών καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου που αφορούν και περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Δαπάνες Προσωπικού».

2.17.2 Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Η υποχρέωση για την παροχή εξόδου από την υπηρεσία αναγνωρίζεται το νωρίτερο μεταξύ του πότε η Εταιρεία δεν μπορεί να αποσύρει μία προσφορά για παροχές εξόδου από την υπηρεσία και του πότε αναγνωρίζουν οποιεσδήποτε σχετικές δαπάνες αναδιάρθρωσης.

2.18 Μετοχικό κεφάλαιο

Έξοδα εκδόσεως μετοχικού κεφαλαίου και λοιπών μετοχικών τίτλων: Τα έξοδα που πραγματοποιούνται για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, εκτός από τις περιπτώσεις συνένωσης επιχειρήσεων, απεικονίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων μειωμένα κατά το φόρο εισοδήματος που αναλογεί σε αυτά.

Μερίσματα επί κοινών μετοχών: Τα μερίσματα που αναλογούν στις κοινές μετοχές, αναγνωρίζονται ως υποχρέωση κατά την περίοδο στην οποία εγκρίνονται από την Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας.

2.19 Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα και έξοδα

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους που αφορούν όλα τα έντοκα χρηματοπιστωτικά μέσα καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Ειδικότερα, τα έσοδα τόκων αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου και υπολογίζονται βάσει προκαθορισμένου επιτοκίου επί του υπολειπόμενου κεφαλαίου της χρηματοδοτικής μισθώσεως.

2.20 Προβλέψεις

Η Εταιρεία διενεργεί προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις και κινδύνους όταν υπάρχει παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, μεγάλη πιθανότητα εκροής πόρων που εμπεριέχουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της υποχρέωσης και είναι εφικτό να εκτιμηθεί αξιόπιστα το ποσό της υποχρέωσης.

2.21 Φόροι εισοδήματος

Η επιβάρυνση της χρήσης με φόρο εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους, τους αναβαλλόμενους φόρους και τις διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων. Ειδικότερα, ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές της χρήσης και καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης εκτός και αν σχετίζεται με ποσά που έχουν αναγνωριστεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων και συνολικών εσόδων ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Σε αυτήν την περίπτωση ο φόρος αναγνωρίζεται επίσης στα λοιπά συνολικά έσοδα ή στα ίδια κεφάλαια αντίστοιχα.

Η βάση υπολογισμού του πληρωτέου φόρου εισοδήματος είναι τα φορολογητέα κέρδη της χρήσης. Τα φορολογητέα κέρδη διαφέρουν από τα κέρδη προ φόρων που εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων λόγω της εξαίρεσης εσόδων ή δαπανών τα οποία θα φορολογηθούν ή θα εκπέσουν φορολογικά σε επόμενες χρήσεις. Επίσης, εξαιρούνται τα αφορολόγητα έσοδα και οι δαπάνες οι οποίες δεν αναγνωρίζονται φορολογικά προς έκπτωση. Ο πληρωτέος φόρος εισοδήματος της Εταιρείας υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τους φορολογικούς συντελεστές που είναι σε ισχύ ή ουσιωδώς σε ισχύ κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης. Είναι ο φόρος που αναμένεται να πληρωθεί ή να ανακτηθεί και υπολογίζεται επί της διαφοράς μεταξύ της λογιστικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων και της αντίστοιχης φορολογικής βάσης αυτών, η οποία χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών.

Οι σημαντικότερες προσωρινές διαφορές προκύπτουν από τις προβλέψεις απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις, την απομείωση της αξίας των ακινήτων επενδύσεων καθώς και του ανακτηθέντος εξοπλισμού και τις προβλέψεις για υποχρεώσεις παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία. Τα φορολογικά οφέλη τα οποία δύνανται να προκύψουν από αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες που μεταφέρονται σε επόμενες χρήσεις προς συμψηφισμό, αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν θεωρείται πιθανή η πραγματοποίηση μελλοντικών φορολογητέων κερδών, τα οποία θα είναι επαρκή για το συμψηφισμό των σωρευμένων φορολογικών ζημιών.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προσδιορίζονται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές, οι οποίοι αναμένεται ότι θα ισχύουν την περίοδο κατά την οποία θα ρευστοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή θα διακανονισθεί η υποχρέωση. Ο προσδιορισμός των μελλοντικών φορολογικών συντελεστών βασίζεται σε νόμους που έχουν ψηφιστεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται εάν οι προσωρινές διαφορές προκύπτουν κατά την αρχική αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σε συναλλαγή που δεν επηρεάζει ούτε τα φορολογητέα ούτε τα λογιστικά κέρδη.

Η αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων βασίζεται στην πεποίθηση της διοίκησης, η οποία στηρίζεται σε διαθέσιμα υποστηρικτικά στοιχεία, ότι φορολογικά οφέλη που συνδέονται με προσωρινές διαφορές, όπως, φορολογικές ζημίες μεταφερόμενες σε επόμενες χρήσεις και φορολογικές απαιτήσεις είναι πιθανό να πραγματοποιηθούν. Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων και μειώνεται στο βαθμό που δε θεωρείται πλέον πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη για την ανάκτηση όλου ή μέρους αυτής. Προκειμένου, η Εταιρεία να πάρει την απόφαση να αναγνωρίσει αυτές τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εξετάζει όλα τα διαθέσιμα, θετικά και αρνητικά, στοιχεία, περιλαμβανομένης της πραγματοποίησης μελλοντικών ανακτήσεων των ήδη υπαρκτών φορολογικών προσωρινών διαφορών, των προβλεπόμενων μελλοντικών φορολογικών κερδών και των πρόσφατων οικονομικών αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση που η Εταιρεία διαπιστώσει ότι στο μέλλον είναι πιθανό να ανακτήσει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις πέραν αυτών που έχει ήδη αναγνωρίσει, τότε προβαίνει σε αύξηση της λογιστικής αξίας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Οι τρέχουσες και οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται υπό την προϋπόθεση ότι οι φορολογικές αρχές παρέχουν το δικαίωμα συμψηφισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή και η διοίκηση προτίθεται να διακανονίσει το καθαρό ποσό που προκύπτει μετά το συμψηφισμό.

2.22 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνονται επιχειρήσεις στις οποίες η μητρική Τράπεζα διατηρεί τον έλεγχο ή ασκεί ουσιώδη επιρροή στη διαχείριση και οικονομική πολιτική τους. Επίσης, ως συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται τα μέλη της Διοίκησης της Εταιρείας, στενά συγγενικά με αυτά πρόσωπα, εταιρείες που ελέγχονται από τα πρόσωπα αυτά ή στις οποίες ασκείται από κοινού έλεγχος, ή ουσιώδης επιρροή στη διαχείριση και οικονομική πολιτική τους.

2.23 Διακοπείσες δραστηριότητες

Μία διακοπείσα δραστηριότητα αποτελεί μέρος της δραστηριότητας της εταιρείας και αντιπροσωπεύει μία κύρια ξεχωριστή δραστηριότητα ή γεωγραφική περιοχή λειτουργίας, η οποία είτε έχει πωληθεί είτε έχει καταχωρηθεί ως στοιχείο προοριζόμενο προς πώληση, είτε αποτελεί μία θυγατρική η οποία αποκτήθηκε με σκοπό τη μεταπώλησή της. Ο χαρακτηρισμός μίας δραστηριότητας ως διακοπείσας γίνεται κατά τη πώληση ή όταν η εν λόγω δραστηριότητα πληροί τα κριτήρια των στοιχείων που προορίζονται προς πώληση.

Τα αποτελέσματα από τις διακοπείσες δραστηριότητες απεικονίζονται ως ένα ποσό στη κατάσταση αποτελεσμάτων, το οποίο αποτελείται από τα κέρδη ή ζημίες μετά από φόρους από τη λειτουργία των διακοπεισών δραστηριοτήτων και από τα κέρδη ή ζημίες μετά από φόρους τα οποία αναγνωρίζονται είτε λόγω επιμέτρησης αυτών στην εύλογη αξία αφαιρουμένων των εξόδων της πώλησης ή λόγω πώλησης των διακοπεισών δραστηριοτήτων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών από τη Διοίκηση, οι οποίες επηρεάζουν τόσο τις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τα έσοδα και έξοδα που αναγνωρίσθηκαν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας. Η Διοίκηση της Εταιρείας πιστεύει ότι οι εκτιμήσεις και παραδοχές που έχουν διενεργηθεί για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων αντικατοπτρίζουν ακριβοδίκαια τα γεγονότα και τις συνθήκες που επικρατούσαν κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017.

Οι πιο σημαντικές περιπτώσεις όπου η Εταιρεία διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές, κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών, είναι οι ακόλουθες:

Προβλέψεις δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις

Οι προβλέψεις απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις που σχηματίζονται είναι αποτέλεσμα συνεχούς αξιολόγησης του χαρτοφυλακίου των δανείων και των πιθανών ζημιών του. Η αξιολόγηση των δανείων διενεργείται από μέλη της Διοίκησης που είναι υπεύθυνα για τις διάφορες κατηγορίες πιστοδοτήσεων, με τη χρήση συγκεκριμένης μεθοδολογίας και οδηγιών που επανεξετάζονται και βελτιώνονται συνεχώς.

Η μεθοδολογία αυτή αποτελείται από δύο βασικά συστατικά μέρη: τις ατομικές προβλέψεις κατά πελατών και τις προβλέψεις σε συλλογικό επίπεδο. Η εφαρμογή της μεθοδολογίας αυτής απαιτεί από τη Διοίκηση να προβεί σε εκτιμήσεις της παρούσας

αξίας των αναμενόμενων ταμειακών ροών. Για τον υπολογισμό των ταμειακών ροών, η Διοίκηση διενεργεί εκτιμήσεις για την οικονομική κατάσταση του συγκεκριμένου πελάτη καθώς και οποιασδήποτε ληφθείσας εγγύησης. Κάθε απαίτηση που έχει υποστεί απομείωση της αξίας της αξιολογείται, με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, ενώ η ακολουθούμενη μεθοδολογία και οι εκτιμήσεις για τις ανακτήσιμες ταμειακές ροές της απαίτησης, επανεξετάζονται από ανεξάρτητα μέρη.

Για την αξιολόγηση της ανάγκης διενέργειας προβλέψεων απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις σε συλλογικό επίπεδο, η Διοίκηση λαμβάνει υπόψη της, παράγοντες όπως την ποιότητα της πίστωσης, το μέγεθος του χαρτοφυλακίου, τη συγκέντρωση, καθώς και άλλους οικονομικούς παράγοντες. Για την εκτίμηση της απαιτούμενης πρόβλεψης, διενεργούνται παραδοχές για τον καθορισμό τόσο του τρόπου μοντελοποίησης των ζημιών, όσο και για τον καθορισμό των απαιτούμενων παραμέτρων, με βάση την εμπειρία και τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες. Η ακρίβεια των προβλέψεων που διενεργούνται εξαρτάται από το μοντέλο των παραδοχών και παραμέτρων που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό των προβλέψεων σε συλλογικό επίπεδο. Παρόλο που τα παραπάνω εμπεριέχουν κρίση, η Διοίκηση πιστεύει ότι οι διενεργηθείσες προβλέψεις είναι λογικές και δικαιολογούνται επαρκώς.

Περαιτέρω πληροφορίες σε σχέση με τις προβλέψεις απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις περιλαμβάνονται στη Σημείωση 10.

Απομείωση της αξίας των ακινήτων επενδύσεων

Η Εταιρεία εφαρμόζει το Δ.Λ.Π. 40 για τον προσδιορισμό των ακινήτων επενδύσεων που έχουν υποστεί απομείωση. Ο προσδιορισμός αυτός απαιτεί την εφαρμογή κρίσης σε σημαντικό βαθμό.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα εξετάζονται σε ετήσια βάση από πιστοποιημένους κατά RICS εκτιμητές, προκειμένου να επιμετρηθεί η εύλογη αξία τους καθώς και να διαπιστωθεί εάν υφίσταται πιθανή απομείωση της αξίας τους. Η Εταιρεία αξιολογεί εάν έχει επέλθει σημαντική ή/και παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας των ακινήτων και η οποία υπολείπεται της λογιστικής αξίας. Ο προσδιορισμός αυτός προϋποθέτει κρίση για τη διενέργεια της οποίας η Διοίκηση της Εταιρείας εξετάζει, μεταξύ άλλων παραγόντων, το μέγεθος και τη διάρκεια στη μείωση της αξίας, τις συνθήκες της αγοράς των ακινήτων, τα ειδικά χαρακτηριστικά κάθε ακινήτου καθώς και τις υφιστάμενες ή δυνητικές μισθώσεις αυτών.

Περαιτέρω πληροφορίες σε σχέση με την απομείωση της αξίας των ακινήτων επενδύσεων περιλαμβάνονται στη Σημείωση 16.

Φόρος εισοδήματος

Η Εταιρεία υπόκειται σε φόρο εισοδήματος από τις ελληνικές φορολογικές αρχές. Η εκτίμηση της συνολικής πρόβλεψης φόρου εισοδήματος και της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που είναι ανακτήσιμη, προϋποθέτει την άσκηση σημαντικής κρίσης. Στο πλαίσιο της συνήθους δραστηριότητας της Εταιρείας, υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους είναι αβέβαιος ο τελικός προσδιορισμός του φόρου. Η Εταιρεία αναγνωρίζει υποχρεώσεις για φόρο εισοδήματος από ενδεχόμενο φορολογικό έλεγχο βασιζόμενη σε εκτιμήσεις για το κατά πόσον ενδεχομένως να προκύψουν επιπρόσθετοι φόροι. Σε περίπτωση που το τελικό ύψος του φόρου εισοδήματος που θα προκύψει είναι διαφορετικό από τα ποσά που είχαν αρχικά αναγνωριστεί, οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν το φόρο εισοδήματος και τους αναβαλλόμενους φόρους της περιόδου στην οποία γίνεται ο τελικός προσδιορισμός του φόρου.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που αφορούν φορολογικές ζημίες και εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται στο βαθμό που πιθανολογείται ότι στο μέλλον θα υπάρξουν φορολογητέα κέρδη επαρκή να καλύψουν τις φορολογικές ζημίες και τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές. Η εκτίμηση των αναμενόμενων μελλοντικών φορολογητέων κερδών απαιτεί την άσκηση κρίσης και την υιοθέτηση παραδοχών σχετικών με τις τάσεις και τους βασικούς παράγοντες δημιουργίας κερδοφορίας, όπως ο όγκος των δανείων και των καταθέσεων και τα περιθώρια κέρδους.

Το ποσό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων επί των φορολογικών ζημιών και επί των εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών που δε θεωρείται ανακτήσιμο θα μπορούσε να αναγνωριστεί στο μέλλον, εάν οι εκτιμήσεις για τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη βελτιωθούν κατά την περίοδο για την οποία ισχύει το δικαίωμα χρήσης των φορολογικών ζημιών και των εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών. Τα φορολογητέα κέρδη υπολογίζονται σύμφωνα με την ισχύουσα ελληνική φορολογική νομοθεσία και συνεπώς δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι ισοδύναμα του αποτελέσματος που προσδιορίζεται βάσει των λογιστικών κανόνων.

Περαιτέρω πληροφορίες σε σχέση με τον φόρο εισοδήματος περιλαμβάνονται στη Σημείωση 11 και στη Σημείωση 19.

Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών βασίζεται σε μια σειρά από παράγοντες που καθορίζονται σε αναλογιστική βάση, χρησιμοποιώντας μια σειρά από παραδοχές. Οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό

του καθαρού κόστους (έσοδα) για τις καθορισμένες παροχές περιλαμβάνουν το προεξοφλητικό επιτόκιο. Τυχόν αλλαγές στις παραδοχές αυτές, θα επηρεάσουν τη λογιστική αξία των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών.

Η Εταιρεία καθορίζει το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο στο τέλος κάθε χρήσης. Το επιτόκιο αυτό θα πρέπει να χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών που αναμένεται να απαιτηθεί για τη διευθέτηση των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών. Για τον προσδιορισμό του κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου, η Εταιρεία λαμβάνει υπόψη τα επιτόκια υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή κρατικών ομολόγων στο ίδιο νόμισμα με εκείνο της υποχρέωσης και με διάρκεια ανάλογη της υποχρέωσης, ή εκτιμήσεις επιτοκίων που λαμβάνουν υπόψη τον κίνδυνο και τη διάρκεια της υποχρέωσης, όπου το βάθος αγοράς για τέτοια ομόλογα κρίνεται ανεπαρκές.

Επιπρόσθετες πληροφορίες σχετικά με άλλες βασικές παραδοχές για τις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών περιλαμβάνονται στη Σημείωση 23.

Ενδεχόμενα γεγονότα

Η Εταιρεία εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της. Η Διοίκηση κρίνει ότι οποιοιδήποτε διακανονισμοί δε θα επηρέαζαν σημαντικά τη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας στις 31 Δεκεμβρίου 2017. Παρόλα αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Εταιρείας στο μέλλον.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

Οι εργασίες της Εταιρείας ενσωματώνουν διάφορους κινδύνους, όπως πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς (περιλαμβανομένων των κινδύνων από μεταβολές των επιτοκίων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών) και κίνδυνο ρευστότητας. Η πολιτική διαχειρίσεως κινδύνων που ακολουθεί η Εταιρεία επικεντρώνεται στην ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τις απρόβλεπτες μεταβολές της αγοράς. Ο κύριος όγκος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας αφορά δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις, ενώ ο κύριος όγκος των υποχρεώσεων αφορά βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό, αποκλειστικά από τη μητρική Τράπεζα.

Η Εταιρεία δεν χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με στόχο την αντιστάθμιση ανάληψης κινδύνων. Η Εταιρεία δεν κατέχει χρηματοοικονομικά εργαλεία που θα μπορούσαν να την εκθέσουν σε διακυμάνσεις συναλλαγματικών ισοτιμιών και επιτοκίων.

Ειδικότερα οι αναλαμβανόμενοι κίνδυνοι αναλύονται ως εξής:

4.1 Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι η ενδεχόμενη μη έγκαιρη αποπληρωμή προς την Εταιρεία των υποχρεώσεων των αντισυμβαλλόμενων με συνέπεια την δημιουργία ζημιών. Με βάση τα συστήματα αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας που έχει αναπτύξει η ΕΤΕ μπορεί να εκτιμήσει τον πιστωτικό κίνδυνο των χαρτοφυλακίων των χρηματοδοτικών μισθώσεων και να υπολογίσει την δυνητική ζημία που αναμένεται από αυτά. Επί πλέον από την εμπειρία που έχει αποκτηθεί από την διαχρονική αξιολόγηση των χαρτοφυλακίων καθορίζει πλέον πολιτικές και παρέχει οδηγίες για τον περιορισμό του πιστωτικού κινδύνου. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν αντικείμενο χρηματοδοτικής μίσθωσης σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία αποτελούν ιδιοκτησία της Εταιρείας χρηματοδοτικών μισθώσεων. Για το λόγο αυτό τα ως άνω στοιχεία αποτελούν κάλυμμα της Εταιρείας έναντι πιθανών πιστωτικών κινδύνων που ενδέχεται να ανακύψουν από συγκεκριμένους πελάτες.

4.1.1 Εξασφαλίσεις

Στις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης η Εταιρεία είναι ιδιοκτήτης των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων που εκμισθώνει. Εκτός αυτού η συνηθέστερη πρακτική που χρησιμοποιεί η Εταιρεία για να μετριάσει τον πιστωτικό κίνδυνο είναι η λήψη πρόσθετων εξασφαλίσεων από τους μισθωτές ή τους εγγυητές. Οι βασικότερες κατηγορίες εξασφαλίσεων για σύναψη χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι:

- Προσημειώσεις υποθήκης επί ακινήτων.
- Υποθήκευση και ενεχυρίαση λοιπών περιουσιακών στοιχείων των μισθωτών.
- Ενεχυρίαση επί χρηματοοικονομικών μέσων όπως χρεωστικών και συμμετοχικών τίτλων.
- Εξασφαλίσεις μετρητών.
- Εγγυητικές επιστολές.

4.1.2 Πολιτική σχηματισμού προβλέψεων και απομείωσης

Η πολιτική σχηματισμού προβλέψεων για απομείωση της αξίας των δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις και λειτουργικές μισθώσεις που ακολουθεί η Εταιρεία περιγράφεται στη Σημείωση 2.11.

4.1.3 Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο πριν τη λήψη εξασφαλίσεων

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει το χείριστο σενάριο έκθεσης της Εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο λαμβάνοντας υπόψη τις συσσωρευμένες προβλέψεις κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 αντίστοιχα, πριν ληφθούν υπόψη τυχόν ληφθείσες εξασφαλίσεις και λοιπές τεχνικές μείωσης του πιστωτικού κινδύνου. Για να εκτιμηθεί η επίδραση του κινδύνου όπως παρατίθεται κατωτέρω, για τα εντός ισολογισμού περιουσιακά στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν τα λογιστικά υπόλοιπα όπως αυτά εμφανίζονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης.

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο πριν τη λήψη εξασφαλίσεων

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	39.750	39.124
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού μη υποκείμενα σε πιστωτικό κίνδυνο	24	117
Σύνολο	**39.774**	**39.241**

4.1.4 Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις

	31.12.2017		
Χιλιάδες €	Χορηγήσεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Επιχειρηματικές χορηγήσεις	Σύνολο δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις
Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	1.454	1.734	**3.188**
Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	1.317	84	**1.401**
Απομειωμένα – συλλογική αξιολόγηση	837	6.839	**7.676**
Απομειωμένα – ατομική αξιολόγηση	28.151	66.778	**94.929**
Σύνολο πριν από προβλέψεις	**31.759**	**75.435**	**107.194**
Προβλέψεις απομείωσης	(23.112)	(44.332)	**(67.444)**
Σύνολο μετά από προβλέψεις	**8.647**	**31.103**	**39.750**

	31.12.2016		
Χιλιάδες €	Χορηγήσεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Επιχειρηματικές χορηγήσεις	Σύνολο δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις
Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	(156)	2.967	2.811
Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	0	0	0
Απομειωμένα – συλλογική αξιολόγηση	770	5.865	6.635
Απομειωμένα – ατομική αξιολόγηση	17.049	81.397	98.446
Σύνολο πριν από προβλέψεις	**17.663**	**90.229**	107.892
Προβλέψεις απομείωσης	(11.643)	(57.125)	(68.768)
Σύνολο μετά από προβλέψεις	**6.020**	**33.105**	39.124

Πιστωτική ποιότητα μη ληξιπρόθεσμων και μη απομειωμένων δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις

	31.12.2017		
Χιλιάδες €	Χορηγήσεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Επιχειρηματικές χορηγήσεις	Σύνολο δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις
Αποδεκτού επιπέδου κινδύνου	130	1.408	**1.538**
Υπό παρακολούθηση και αυξημένου επιπέδου κινδύνου	1.324	326	**1.650**
Σύνολο	**1.454**	**1.734**	**3.188**

	31.12.2016		
Χιλιάδες €	Χορηγήσεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Επιχειρηματικές χορηγήσεις	Σύνολο δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις
Αποδεκτού επιπέδου κινδύνου	0	0	**0**
Υπό παρακολούθηση και αυξημένου επιπέδου κινδύνου	(156)	2.967	**2.811**
Σύνολο	**(156)**	**2.967**	**2.811**

Ενηλικίωση ληξιπρόθεσμων μη απομειωμένων δανείων

	31.12.2017		
Χιλιάδες €	Χορηγήσεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Επιχειρηματικές χορηγήσεις	Σύνολο χορηγήσεων
Ληξιπρόθεσμα μέχρι 30 ημέρες	0	0	**0**
Από 31-90 ημέρες	501	0	**501**
Πάνω από 90 ημέρες	816	84	**900**
Σύνολο	**1.317**	**84**	**1.401**

	31.12.2016		
Χιλιάδες €	Χορηγήσεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Επιχειρηματικές χορηγήσεις	Σύνολο χορηγήσεων
Ληξιπρόθεσμα μέχρι 30 ημέρες	0	0	**0**
Από 31-90 ημέρες	0	0	**0**
Πάνω από 90 ημέρες	0	0	**0**
Σύνολο	**0**	**0**	**0**

4.1.5 Κατανομή πιστωτικού κίνδυνου

Συγκέντρωση ανά κλάδο δραστηριότητας του χαρτοφυλακίου των δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις

Η κατανομή του χαρτοφυλακίου των δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις μετά από προβλέψεις ανά κλάδο δραστηριότητας της Εταιρείας συνοψίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Χιλιάδες €	31.12.2017	%	31.12.2016	%
Εμπόριο και υπηρεσίες (εκτός τουρισμού)	29.149	73,3%	28.990	74,1%
Βιομηχανία και ορυχεία-μεταλλεία	5.662	14,3%	4.950	12,7%
Κατασκευές και διαχείριση ακίνητης περιουσίας	884	2,2%	1.125	2,9%
Λοιπά	4.055	10,2%	4.059	10,4%
Σύνολο	**39.750**	**100%**	**39.124**	**100,0%**

4.2 Κίνδυνος αγοράς

4.2.1 Επιτοκιακός κίνδυνος

Ο κίνδυνος επιτοκίων είναι ο κίνδυνος διακύμανσης της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων και των καθαρών εσόδων από τόκους της Εταιρείας εξαιτίας των μεταβολών στα επιτόκια αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίων προκύπτει λόγω του ετεροχρονισμού στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων σε στοιχεία ενεργητικού και παθητικού.

Η Εταιρεία αναλαμβάνει τους κινδύνους από την έκθεση στις μεταβολές των επιτοκίων που επηρεάζουν τη χρηματοοικονομική της θέση και τις ταμειακές της ροές. Οι μεταβολές στα επιτόκια της αγοράς μπορεί να έχουν θετική ή αρνητική επίπτωση στα επιτοκιακά περιθώρια της Εταιρείας. Η οικονομική διεύθυνση παρακολουθεί συνέχεια τις επιτοκιακές μεταβολές και προωθεί τις κατάλληλες ενέργειες.

Οι λειτουργικές ταμειακές ροές της Εταιρείας εξαρτώνται σημαντικά από τις διακυμάνσεις των επιτοκίων στην αγορά. Το σημαντικότερο ποσοστό του ενεργητικού της Εταιρείας αποτελείται από τα δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις, οι οποίες δημιουργούν έσοδο τόκων με κυμαινόμενα επιτόκια. Όμως η έκθεση είναι περιορισμένη αφού οι περίοδοι επανυπολογισμού επιτοκίων στην πλειοψηφία τους δεν ξεπερνούν τον (1) μήνα.

Ο βαθμός έκθεσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Εταιρείας στον επιτοκιακό κίνδυνο παρουσιάζεται με στοιχεία 31/12/2017 ως ακολούθως.

	31.12.2017						
Χιλιάδες €	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μη επηρεα-ζόμενα στοιχεία	ΣΥΝΟΛΟ
Στοιχεία Ενεργητικού							
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	0	0	0	0	0	2.990	2.990
Δάνεια από λειτουργικές μισθώσεις	0	0	0	0	0	0	0
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	11.524	18.938	0	0	0	9.288	39.750
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	0	0	0	0	0	301	301
Σύνολο	**11.524**	**18.938**	**0**	**0**	**0**	**12.579**	**43.041**

	31.12.2017						
Χιλιάδες €	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μη επηρεα-ζόμενα στοιχεία	ΣΥΝΟΛΟ
Στοιχεία Παθητικού							
Ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια	50.084	0	0	0	0	0	50.084
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	0	0	0	0	0	123	123
Σύνολο	**50.084**	**0**	**0**	**0**	**0**	**123**	**50.207**
Διαφορά επαναπροσδιορισμού επιτοκίων στοιχείων Ενεργητικού - Παθητικού	**(38.560)**	**18.938**	**0**	**0**	**0**	**12.456**	**(7.166)**

Ακολουθεί η παρουσίαση του επιτοκιακού κινδύνου για την 31/12/2016.

	31.12.2016						
Χιλιάδες €	Έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Μη επηρεα-ζόμενα στοιχεία	ΣΥΝΟΛΟ
Στοιχεία Ενεργητικού							
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	0	0	0	0	0	381	381
Δάνεια από λειτουργικές μισθώσεις	0	0	0	0	0	0	0
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	29.875	21	0	0	0	9.228	39.124
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	0	0	0	0	0	10.150	10.150
Σύνολο	**29.875**	**21**	**0**	**0**	**0**	**19.759**	**49.655**
Στοιχεία Παθητικού							
Ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια	134.812	3.501	0	0	0	0	138.313
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	0	0	0	0	0	974	974
Σύνολο	**134.812**	**3.501**	**0**	**0**	**0**	**974**	**139.287**
Διαφορά επαναπροσδιορισμού επιτοκίων στοιχείων Ενεργητικού - Παθητικού	**(104.937)**	**(3.480)**	**0**	**0**	**0**	**18.785**	**(89.632)**

4.2.2 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος διακύμανσης της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων και των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος από συναλλαγές σε ξένο νόμισμα πηγάζει από μια ανοιχτή θέση, θετική ή αρνητική, η οποία εκθέτει την Εταιρεία σε μεταβολές στις συναλλαγματικές τιμές των νομισμάτων. Αυτός ο κίνδυνος μπορεί να δημιουργηθεί αν διατηρούνται στοιχεία ενεργητικού σε ένα νόμισμα χρηματοδοτούμενα από στοιχεία παθητικού σε άλλο νόμισμα. Η Εταιρεία καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος του κινδύνου αυτού με την τήρηση ισόποσων υποχρεώσεων στο ίδιο νόμισμα.

Ακολουθεί η παρουσίαση της συναλλαγματικής θέσης της Εταιρείας, της 31 Δεκεμβρίου 2017. Παρουσιάζονται τα στοιχεία Ενεργητικού και Παθητικού ανά νόμισμα:

	31.12.2017		
Χιλιάδες €	**EUR**	**CHF**	**ΣΥΝΟΛΟ**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	2.990	0	**2.990**
Δάνεια από λειτουργικές μισθώσεις	0	0	**0**
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	37.554	2.196	**39.750**
Ακίνητα επενδύσεων	24.021	0	**24.021**
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	0	0	**0**
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	60	0	**60**
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	325	0	**325**
Σύνολο ενεργητικού	**64.950**	**2.196**	**67.146**
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια	48.007	2.077	**50.084**
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	123	0	**123**
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	30	0	**30**
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	146	0	**146**
Σύνολο υποχρεώσεων	**48.306**	**2.077**	**50.383**
Καθαρή συναλλαγματική θέση	**16.644**	**119**	**16.763**

Ακολουθεί η παρουσίαση της συναλλαγματικής θέσης της Εταιρείας, της 31 Δεκεμβρίου 2016:

	31.12.2016		
Χιλιάδες €	**EUR**	**CHF**	**ΣΥΝΟΛΟ**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	381	0	**381**
Δάνεια από λειτουργικές μισθώσεις	0	0	**0**
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	36.856	2.268	**39.124**
Ακίνητα επενδύσεων	24.049	0	**24.049**
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	23	0	**23**
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	85	0	**85**
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	10.343	0	**10.343**
Σύνολο ενεργητικού	**71.737**	**2.268**	**74.005**
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια	135.510	2.803	138.313
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	974	0	974
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	554	0	554
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	137	0	137
Σύνολο υποχρεώσεων	**137.175**	**2.803**	**139.978**
Καθαρή συναλλαγματική θέση	**(65.438)**	**(535)**	**(65.973)**

4.2.3 Κίνδυνος από μεταβολές σε τιμές

Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές είναι ο υφιστάμενος ή ενδεχόμενος κίνδυνος για τα αποτελέσματα και το κεφάλαιο λόγω δυσμενών μεταβολών στις τιμές μετοχών και εμπορευμάτων, καθώς και στη μεταβλητότητα αυτών. Λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων της, η Εταιρεία δεν είναι εκτεθειμένη σε κινδύνους από μεταβολές των τιμών. Η Εταιρεία δεν κατέχει χρεόγραφα ή αγαθά των οποίων γίνεται διαπραγμάτευση σε χρηματιστηριακές αγορές.

4.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα κέρδη και το κεφάλαιο που απορρέει από την αδυναμία της Εταιρείας να αντλήσει ληξιπρόθεσμες οφειλές χωρίς να υποστεί σημαντικές απώλειες.

Η Εταιρεία παρακολουθεί τις προβλεπόμενες ταμειακές ροές και διαχειρίζεται τη ρευστότητα σε καθημερινή βάση. Με τη στήριξη της μητρικής ΕΤΕ διασφαλίζει την απαιτούμενη ρευστότητα ούτως ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της, καθώς αυτές θα καθίστανται ληξιπρόθεσμες (βλ. σχετικά και Σημείωση 2.2 «Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας»).

Μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές

Τα ποσά που παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα είναι οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές μέσω των οποίων η Εταιρεία διαχειρίζεται και παρακολουθεί τον ενδογενή κίνδυνο ρευστότητας. Δεδομένου ότι το ποσό των συμβατικών μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών σχετίζεται στην πλειονότητά του με δάνεια κυμαινόμενου και όχι σταθερού επιτοκίου, το ποσό που παρουσιάζεται προσδιορίζεται σε συνάρτηση με τις συνθήκες που επικρατούν κατά την ημερομηνία αναφοράς - δηλαδή, για τον προσδιορισμό των μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών χρησιμοποιήθηκαν τα πραγματικά επιτόκια που ίσχυαν την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016, αντίστοιχα.

	31.12.2017					
Χιλιάδες €	**Έως 1 μήνα**	**1 έως 3 μήνες**	**3 έως 12 μήνες**	**1 έως 5 έτη**	**Πάνω από 5 έτη**	**ΣΥΝΟΛΟ**
Ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια	130	235	49.080	1.635	0	**51.080**
Λοιπές υποχρεώσεις	123	0	0	0	0	**123**
Σύνολο στοιχείων Παθητικού	**253**	**235**	**49.080**	**1.635**	**0**	**51.203**

	31.12.2016					
Χιλιάδες €	**Έως 1 μήνα**	**1 έως 3 μήνες**	**3 έως 12 μήνες**	**1 έως 5 έτη**	**Πάνω από 5 έτη**	**ΣΥΝΟΛΟ**
Ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια	37.283	4.237	97.688	2.394	0	**141.602**
Λοιπές υποχρεώσεις	858	0	0	0	0	**858**
Σύνολο στοιχείων Παθητικού	**38.141**	**4.237**	**97.688**	**2.394**	**0**	**142.460**

Τον Ιανουάριο του 2017 αποπληρώθηκαν στο σύνολο τους τα βραχυπρόθεσμα δάνεια ποσού €7.192 χιλ. (βλ. Σημείωση 21). Τα βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια ποσού €7.192 χιλ. (δάνειο τακτής λήξης ποσού €3.501 χιλ. και ανοικτός αλληλόχρεος λογαριασμός ποσού €3.667 χιλ. πλέον δεδουλευμένων τόκων) αποπληρώθηκαν στο σύνολό τους την 31 Ιανουαρίου 2017.

4.4 Κεφαλαιακή επάρκεια

Βάσει της ΠΔΤΕ 2622/21.12.2009 «Προϋποθέσεις για την παροχή άδειας ίδρυσης και λειτουργίας και κανόνες εποπτείας των α) εταιρειών χρηματοδοτικής μίσθωσης, β) εταιρειών παροχής πιστώσεων και γ) εταιρειών πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων» από την 1 Ιανουαρίου 2010 η Εταιρεία υπόκειται σε εποπτεία σε ατομική βάση αναφορικά με την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων της. Σε αυτά τα πλαίσια, έχει ανατεθεί στην ΕΤΕ ο υπολογισμός των κεφαλαιακών της απαιτήσεων.

Για τον υπολογισμό της κεφαλαιακής επάρκειας από 1/1/2008, εφαρμόζεται το πλαίσιο υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων της Βασιλείας ΙΙ, το οποίο βάσει του νόμου 3601/2007, ενσωματώθηκε στο Ελληνικό Δίκαιο. Σύμφωνα με το πλαίσιο της Βασιλείας ΙΙ, τροποποιήθηκε σημαντικά ο υπολογισμός του Πιστωτικού Κινδύνου και των αντίστοιχων κεφαλαιακών απαιτήσεων, ενώ λαμβάνονται πλέον υπόψη και οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον Λειτουργικό Κίνδυνο. Στον υπολογισμό του Κινδύνου Αγοράς και των αντίστοιχων κεφαλαιακών απαιτήσεων, δεν επήλθαν σημαντικές αλλαγές.

Ο Πιστωτικός Κίνδυνος και ο Λειτουργικός Κίνδυνος υπολογίζονται με βάση την Τυποποιημένη Προσέγγιση και ο Κίνδυνος Αγοράς υπολογίζεται με βάση την Τυποποιημένη Μέθοδο.

Με Πράξη Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, καθορίζονται οι ελάχιστοι δείκτες βασικών κεφαλαίων και κεφαλαιακής επάρκειας, που πρέπει να διαθέτει η Εταιρεία.

Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας αποτυπώνει τη σχέση μεταξύ των εποπτικών ίδιων κεφαλαίων της Εταιρείας με τους κινδύνους (σταθμισμένο ενεργητικό) που αναλαμβάνει η Εταιρεία. Τα κύρια βασικά κεφάλαια και τα συμπληρωματικά κεφάλαια συνιστούν τα εποπτικά κεφάλαια. Το σταθμισμένο ενεργητικό περιλαμβάνει τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αγοράς και τον λειτουργικό κίνδυνο.

Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2017 βρίσκεται σε επίπεδα πολύ υψηλότερα από τα ελάχιστα προβλεπόμενα βάσει της Πράξης Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος. Την 31 Δεκεμβρίου 2016, ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας ήταν αρνητικός και εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Εποπτικά κεφάλαια	16.703	(66.058)
Σύνολο σταθμισμένου έναντι κινδύνων ενεργητικού	82.257	86.310
Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	**20,3%**	**(76,5)%**

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: Έξοδα τόκων

Τα έξοδα τόκων αναλύονται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Τόκοι ομολογιακών δανείων	(2.098)	(5.121)
Τόκοι λοιπών τραπεζικών δανείων	(95)	(382)
Σύνολο	**(2.193)**	**(5.503)**

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων

Τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων αναλύονται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Συναλλαγματικά κέρδη / (ζημίες) από δάνεια σε CHF	201	(26)
Σύνολο	**201**	**(26)**

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης

Στο κονδύλι «Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης» περιλαμβάνονται, τα έσοδα από λειτουργικές μισθώσεις ποσού €245 χιλ. (2016: €880 χιλ.), κέρδος από πώληση ακινήτων επενδύσεων € 151 χιλ. (2016: €0 χιλ.), κέρδος από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων και μεταφορικών μέσων, μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού μακροχρόνιας μίσθωσης ποσού € 0 χιλ. (2016: 180 χιλ.) και λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης ποσού € 533 χιλ. (2016: €470χιλ.).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: Δαπάνες προσωπικού

Οι δαπάνες προσωπικού αναλύονται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Μισθοί	(410)	(539)
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	(116)	(111)
Έξοδα συνταξιοδοτικών προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (Σημείωση 23)	(18)	(51)
Λοιπές παροχές προσωπικού	(30)	(53)
Σύνολο	**(574)**	**(754)**

Η Εταιρεία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 απασχολούσε 12 άτομα και 13 άτομα αντίστοιχα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: Έξοδα διοίκησης και λοιπά λειτουργικά έξοδα

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	(567)	(544)
Έξοδα εκμισθωμένων αυτοκινήτων	(162)	(273)
Ενοίκια	(44)	(45)
Ταχυδρομικά & τηλεπικοινωνιακά έξοδα	(5)	(8)
Φόροι - Τέλη	(417)	(507)
Έξοδα φύλαξης ανακτηθέντων ακινήτων	(114)	(162)
Λοιπά διοικητικά έξοδα	(89)	(24)
Σύνολο	**(1.398)**	**(1.563)**

Στο κονδύλι «Φόροι – Τέλη» περιλαμβάνεται Φόρος Ακίνητης Περιουσίας ποσού €320 χιλ. (2016: €322 χιλ.), τέλη κυκλοφορίας ποσού €37 χιλ. (2016: €70 χιλ.), χαρτόσημο και μη εκπιπτόμενος ΦΠΑ συνολικού ποσού €57 χιλ. (2016: €44 χιλ.) και λοιποί φόροι-τέλη ποσού €3 χιλ. (2016: €71 χιλ.).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: Προβλέψεις απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές και λειτουργικές μισθώσεις

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Προβλέψεις απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	1.320	1.457
Προβλέψεις απομείωσης δανείων από λειτουργικές μισθώσεις	(448)	(1.283)
Σύνολο	**872**	**174**

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: Φόρος εισοδήματος

Σύμφωνα με το ν.4334/2015, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 16 Ιουλίου 2015 και τροποποίησε το φορολογικό νόμο 4172/2013, ο φορολογικός συντελεστής της Εταιρείας ανέρχεται σε 29,0% για τις χρήσεις 2017 και 2016.

Με βάσει τις διατάξεις του ν.4387/2016 και 4389/2016, τα πιθανά μερίσματα που θα διανεμηθούν από την 1η Ιανουαρίου 2017 υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου 15,0%.

Η επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της χρήσης 2017 με φόρο εισοδήματος αναλύεται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Φόρος εισοδήματος	495	(107)
Αναβαλλόμενος φόρος (Σημείωση 19)	0	0
Σύνολο	**495**	**(107)**

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Ζημίες προ φόρων	**2.573**	**(8.103)**
Φόρος υπολογιζόμενος με βάση τον τρέχοντα φορολογικό συντελεστή 29%	(746)	2.350
Φορολογικές ζημίες χρήσης για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	(267)	(1.007)
Μη φορολογικά εκπιπτόμενες δαπάνες	0	(174)
Πρόβλεψη για ανέλεγκτες χρήσεις	(30)	(107)
Λοιπές επιδράσεις	1.538	(1.169)
Φόρος εισοδήματος	**495**	**(107)**

Οι λοιπές επιδράσεις ποσού €1,5 εκατ. και ποσού €(1,2) εκατ. στο 2017 και στο 2016 αφορούν τη μη αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογίας και αναλύονται ως ακολούθως:

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	(383)	(421)
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	857	1.784
Αναπροσαρμογή αξίας ακινήτων εκτός εκμεταλλεύσεως	(561)	(538)
Λοιπά	(1.451)	344
Σύνολο	**(1.538)**	**1.169**

Οι χρήσεις των ετών 2011-2013 έχουν ελεγχθεί φορολογικά από την εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών και Συμβούλων Επιχειρήσεων Grant Thornton Α.Ε. ενώ η χρήση του 2014 και 2015 ελέγχθηκε φορολογικά από την εταιρεία Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, σύμφωνα αρχικά με το άρθρο 82 του ν.2238/1994 και μεταγενέστερα με το άρθρο 65Α του Ν. 4174/2013. Οι σχετικές εκθέσεις φορολογικής συμμόρφωσης, οι οποίες δεν είχαν παρατηρήσεις, εκδόθηκαν την 24 Ιουλίου 2012, την 24 Σεπτεμβρίου 2013, την 4 Ιουλίου 2014, την 28 Σεπτεμβρίου 2015 και την 26 Σεπτεμβρίου 2016 αντίστοιχα.

Το δικαίωμα του Δημοσίου για έκδοση πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος της χρήσης 2011 παραγράφηκε την 31/12/2017. Οι χρήσεις 2012 και 2013 για τις οποίες η εταιρεία, όπως προαναφέρθηκε έλαβε φορολογικό πιστοποιητικό, χωρίς παρατηρήσεις, σύμφωνα με την ΠΟΛ 1159/2011, καθίστανται περαιωμένες φορολογικά λόγω παρέλευσης 18μήνης περιόδου από την ημερομηνία ανάρτησης του πιστοποιητικού.

Μετά το πρόσφατο Πρακτικό με αριθμό 1680/2018 του ΝΣΚ, το οποίο έγινε αποδεκτό από τον Διοικητή της ΑΑΔΕ, συνάγεται, ότι οι χρήσεις 2012 και 2013 δεν πρέπει να θεωρούνται παραγεγραμμένες αναφορικά με τη διενέργεια ελέγχου, μέχρι την επίλυση του θέματος από το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Για τα φορολογικά έτη 2014 και επόμενα, σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1006/05.01.2016, δεν εξαιρούνται του ελέγχου οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφυλάξεις για παραβάσεις της φορολογικής

νομοθεσίας. Δηλαδή, οι φορολογικές αρχές είναι δυνατόν να επανέλθουν και να διενεργήσουν το δικό τους φορολογικό έλεγχο.

Ωστόσο, εκτιμάται από τη Διοίκηση της Εταιρείας ότι τα αποτελέσματα από τέτοιους μελλοντικούς ελέγχους από τις φορολογικές αρχές αν τελικά πραγματοποιηθούν δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας. Συγκεκριμένα, από τους φορολογικούς ελέγχους των χρήσεων 2016 και 2017, ενδέχεται να προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις, ωστόσο, εκτιμάται ότι αυτές δε θα έχουν σημαντική επίπτωση στην χρηματοοικονομική κατάσταση της Εταιρείας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: Καθαρές ζημίες χρήσης από διακοπείσες δραστηριότητες

	Από 1η Ιανουαρίου έως	
Χιλιάδες €	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Έσοδα τόκων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	698
Έξοδα τόκων	0	(277)
Καθαρά έσοδα από τόκους	**0**	**421**
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) εκμετάλλευσης	0	(5.661)
Σύνολο καθαρών εσόδων / (εξόδων)	**0**	**(5.240)**
Προβλέψεις απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές και λειτουργικές μισθώσεις	0	(6)
Ζημίες χρήσης προ φόρων από διακοπείσες δραστηριότητας	**0**	**(5.246)**
Φόροι	0	0
Καθαρές ζημίες χρήσης από διακοπείσες δραστηριότητας	**0**	**(5.246)**

Στην εν λόγω σημείωση αναλύεται το αποτέλεσμα από την διακοπείσα δραστηριότητα λόγω απόσχισης του κλάδου ΑΠΕ της Εταιρείας για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Χιλιάδες €		
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες	0	(34.749)
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από επενδυτικές δραστηριότητες	0	0
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	0	29.230
Καθαρές ταμειακές εισροές / (εκροές)	**0**	**(5.519)**

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

Το ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα αναλύονται ως εξής:

Χιλιάδες €	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ταμείο	1	1
Καταθέσεις όψεως	2.989	380
Σύνολο	**2.990**	**381**

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: Δάνεια από λειτουργικές μισθώσεις

Χιλιάδες €	**31.12.2017**	**31.12.2016**
Ληξιπρόθεσμα δάνεια από πελάτες λειτουργικών μισθώσεων	9.358	8.896
Προβλέψεις απομείωσης πελατών λειτουργικών μισθώσεων	(9.358)	(8.896)
Σύνολο	**0**	**0**

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις

Τα δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις για τις χρήσεις 2017 και 2016 αναλύονται ως εξής:

Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Μικτές απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	32.389	31.687
Έσοδο τόκων μη δεδουλευμένο	(3.044)	(3.289)
	29.345	**28.398**
Ανεξόφλητα υπόλοιπα από τιμολογήσεις έως 31 Δεκεμβρίου	33.537	30.253
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	**62.882**	**58.651**

Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Μικτές απαιτήσεις από Χ/Μ > 1έτος	67.534	75.330
Έσοδο τόκων μη δεδουλευμένο > 1 έτος	(23.222)	(26.089)
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	**44.312**	**49.241**

Σύνολο δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	**107.194**	**107.892**

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις προ προβλέψεων	107.194	107.892
Πρόβλεψη απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	(67.444)	(68.768)
Σύνολο δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	**39.750**	**39.124**

Η λήξη των δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις προ προβλέψεων αναλύεται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Μέχρι 1 έτος	62.882	58.651
Από 1 έως 5 έτη	13.929	15.456
Περισσότερο από 5 έτη	30.383	33.785
Σύνολο προ προβλέψεων	**107.194**	**107.892**

Η κίνηση των προβλέψεων απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2017 και 2016, αναλύεται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	**68.768**	**70.400**
Πρόβλεψη απομειώσεων χρήσεως	(1.320)	(1.451)
Προβλέψεις απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	(1.320)	(1.451)
Μεταφορά σε λοιπά στοιχεία ενεργητικού	(4)	(181)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	**67.444**	**68.768**

Η λήξη των δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις μετά από προβλέψεις αναλύεται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Μέχρι 1 έτος	32.611	9.115
Από 1 έως 5 έτη	11.691	17.811
Περισσότερο από 5 έτη	21.714	41.576
	66.016	**68.502**
Έσοδο τόκων μη δεδουλευμένο	(26.266)	(29.378)
Σύνολο δανείων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	**39.750**	**39.124**

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: Ακίνητα επενδύσεων

Η κίνηση των επενδυτικών ακινήτων κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2017 και 2016 αναλύεται ως εξής:

Χιλιάδες €	Γήπεδα και Οικόπεδα	Κτίρια	Σύνολο
Αξία κτήσης			
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2017	**8.718**	**18.844**	**27.562**
Προσθήκες / Μειώσεις	(952)	848	**(104)**
Πωλήσεις	(91)	(535)	**(626)**
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2017	**7.675**	**19.157**	**26.832**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης			
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2017	**685**	**(4.198)**	**(3.513)**
Πωλήσεις	6	54	**60**
Αποσβέσεις	0	(393)	**(393)**
Απομείωση αξίας ακινήτων επενδύσεων	(1.520)	2.555	**1.035**
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2017	**(829)**	**(1.982)**	**(2.811)**
Λογιστική αξία 31ης Δεκεμβρίου 2017	**6.846**	**17.175**	**24.021**

Χιλιάδες €	Γήπεδα και Οικόπεδα	Κτίρια	Σύνολο
Αξία κτήσης			
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2016	**8.701**	**18.521**	**27.222**
Μεταφορές	(137)	137	**0**
Προσθήκες	154	186	**340**
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2016	**8.718**	**18.844**	**27.562**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις & προβλέψεις απομείωσης			
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2016	**685**	**(3.277)**	**(2.592)**
Αποσβέσεις	0	(405)	(405)
Απομείωση αξίας ακινήτων επενδύσεων	0	(516)	(516)
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2016	**685**	**(4.198)**	**(3.513)**
Λογιστική αξία 31ης Δεκεμβρίου 2016	**9.403**	**14.646**	**24.049**

Τα υπόλοιπα έναρξης της συγκριτικής περιόδου έχουν αναταξινομηθεί κατά ποσό €18.324 χιλ., που αφορούσε συσσωρευμένες προβλέψεις δανείων από χρηματοδοτικά ανοίγματα, οι οποίες κατά την μεταφορά τους μείωσαν την αξία κτήσης των επενδυτικών ακινήτων.

Η συσσωρευμένη απομείωση των επενδυτικών ακινήτων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανήλθε σε €1.696 χιλ. Η εύλογη αξία των ακινήτων επενδύσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2017 είναι μεγαλύτερη από τη λογιστική αξία και ανέρχεται σε €25.465 χιλ.. Τα έσοδα από ενοίκια των εκμισθωμένων επενδυτικών ακινήτων για τη χρήση 2017 ανέρχονται σε €36 χιλ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Η κίνηση των ενσώματων παγίων στοιχείων κατά την διάρκεια των χρήσεων 2017 και 2016 αναλύεται ως εξής:

Χιλιάδες €	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Αξία κτήσης			
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2017	**4.744**	**165**	**4.909**
Μεταφορές	0	0	**0**
Πωλήσεις-Μειώσεις	0	0	**0**
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2017	**4.744**	**165**	**4.909**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2017	**(4.744)**	**(142)**	**(4.886)**
Πωλήσεις-Μειώσεις	0	(23)	**(23)**
Αποσβέσεις χρήσης	0	0	**0**
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2017	**(4.744)**	**(165)**	**(4.909)**
Αναπόσβεστη αξία 31ης Δεκεμβρίου 2017	**0**	**0**	**0**

Χιλιάδες €	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Αξία κτήσης			
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2016	**4.744**	**145**	**4.889**
Μεταφορές	0	20	20
Πωλήσεις-Μειώσεις	0	0	0
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2016	**4.744**	**165**	**4.909**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2016	**(4.744)**	**(141)**	**(4.885)**
Πωλήσεις-Μειώσεις	0	0	0
Αποσβέσεις χρήσης	0	(1)	(1)
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2016	**(4.744)**	**(142)**	**(4.886)**
Αναπόσβεστη αξία 31ης Δεκεμβρίου 2016	**0**	**23**	**23**

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Η κίνηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων κατά την διάρκεια των χρήσεων 2017 και 2016 αναλύεται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2017
Αξία κτήσης	
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2017	8.554
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2017	**8.554**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2017	(8.469)
Αποσβέσεις χρήσης	(25)
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2017	**(8.494)**
Αναπόσβεστη αξία 31ης Δεκεμβρίου 2017	**60**

Χιλιάδες €	31.12.2016
Αξία κτήσης	
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2016	8.554
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2016	**8.554**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2016	(8.430)
Αποσβέσεις χρήσης	(39)
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2016	**(8.469)**
Αναπόσβεστη αξία 31ης Δεκεμβρίου 2016	**85**

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται επί όλων των προσωρινών φορολογικών διαφορών μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος υπολογίζονται χρησιμοποιώντας τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή της Εταιρείας κατά την ημερομηνία ωρίμανσης της φορολογικής υποχρέωσης ή απαίτησης.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2017, η Εταιρεία αναγνώρισε στην κατάσταση των αποτελεσμάτων της, την διαγραφή των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που καταλόγισε για τη χρήση 2017.

Η μεταβολή των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων αναλύεται ως ακολούθως:

Χιλιάδες €	31.12.2015	Αναβαλλόμενος φόρος χρήσης	Αναγνώριση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	Αναγνώριση στα λοιπά συνολικά έσοδα	31.12.2016
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους:					
Ακίνητα επενδύσεων	0	(150)	150	0	0
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	0	(3)	3	0	0
Προβλέψεις απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές και λειτουργικές μισθώσεις	0	149	(149)	0	0
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	**0**	**(4)**	**4**	**0**	**0**
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους:					
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	858	(858)	0	0
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	0	0	0	0	0
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	0	0	0	0	0
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	0	16	(16)	0	0
Λοιπά	0	(33)	33	0	0
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	**0**	**841**	**(841)**	**0**	**0**
Καθαρές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	**0**	**837**	**(837)**	**0**	**0**

Χιλιάδες €	31.12.2016	Αναβαλλόμενος φόρος χρήσης	Αναγνώριση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	Αναγνώριση στα λοιπά συνολικά έσοδα	31.12.2017
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους:					
Ακίνητα επενδύσεων	0	(1.537)	1.537	0	0
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	0	(4)	4	0	0
Προβλέψεις απομείωσης δανείων από χρηματοδοτικές και λειτουργικές μισθώσεις	0	(2.621)	2.621	0	0
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	**0**	**(4.162)**	**4.162**	**0**	**0**
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους:					
Δάνεια από χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	1.626	(1.626)	0	0
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	0	75	(75)	0	0
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	0	0	0	0	0
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	0	2.097	(2.097)	0	0
Λοιπά	0	1.040	(1.040)	0	0
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	**0**	**4.838**	**(4.838)**	**0**	**0**
Καθαρές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	**0**	**676**	**(676)**	**0**	**0**

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού αναλύονται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Περιουσιακά στοιχεία από ανάκτηση	3.247	3.316
Απομείωση αξίας στοιχείων από ανάκτηση	(3.247)	(3.283)
Λογιστική αξία ανακτηθέντων περιουσιακών στοιχείων	**0**	**33**
Παραγγελίες παγίων στοιχείων	0	2
Προπληρωθέντα έξοδα	24	84
Λοιπά στοιχεία	301	10.224
Σύνολο	**325**	**10.343**

Στα περιουσιακά στοιχεία από ανάκτηση περιλαμβάνονται μεταφορικά μέσα και εξοπλισμός που έχουν ανακτηθεί από πελάτες χρηματοδοτικής μίσθωσης. Στα Λοιπά στοιχεία, την 31 Δεκεμβρίου 2016, περιλαμβάνεται απαίτηση από την ΕΤΕ ύψους €9.863 χιλ. που αφορά στην πώληση των μετοχών της Εθνικής Leasing Α.Ε.Χ.Μ., που απέκτησε η Εταιρεία, στα πλαίσια της απόσχισης του κλάδου των ΑΠΕ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: Ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια

Περιλαμβάνονται δάνεια που η Εταιρεία έχει λάβει από τράπεζες και αναλύονται ως εξής:

Βραχυπρόθεσμα

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Τραπεζικά δάνεια	510	7.192
Ομολογιακά δάνεια	48.007	128.318
Σύνολο	**48.517**	**135.510**

Μακροπρόθεσμα

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Τραπεζικά δάνεια	1.567	2.803
Ομολογιακά δάνεια	0	0
Σύνολο	**1.567**	**2.803**

Στα «ομολογιακά δάνεια» περιλαμβάνονται τρία ομολογιακά δάνεια. Το πρώτο ύψους €18 εκατ. με λήξη το 2018 και επιτόκιο Euribor μηνός + spread 1,80%, το δεύτερο ύψους €15 εκατ. με λήξη το 2018 και επιτόκιο Euribor μηνός + spread 1,80% και το τρίτο ύψους €15 εκατ. με λήξη το 2018 και επιτόκιο Euribor μηνός + spread 1,80%.

Στα «τραπεζικά δάνεια» περιλαμβάνεται ένα δάνειο τακτής λήξης σε ελβετικά φράγκα ύψους 2.428 χιλ. (€2.074 χιλ.) με λήξη το 2021 και επιτόκιο Libor μηνός + spread 2,24% (πλέον εισφοράς 0,6%).

Τα βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια ποσού €7.192 χιλ. (δάνειο τακτής λήξης ποσού €3.501 χιλ. και ανοικτός αλληλόχρεος λογαριασμός ποσού €3.667 χιλ. πλέον δεδουλευμένων τόκων) αποπληρώθηκαν στο σύνολό τους την 31 Ιανουαρίου 2017.

Η εύλογη αξία των ανωτέρω χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, καθώς και ο προσδιορισμός του επιπέδου κινδύνου αυτών παρατίθενται στη Σημείωση 27.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Ο λογαριασμός προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις αναλύεται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Προμηθευτές	(18)	206
Υποχρεώσεις από λοιπούς φόρους - τέλη	38	93
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	26	23
Δεδουλευμένα έξοδα	57	44
Λοιπές υποχρεώσεις	20	608
Σύνολο	**123**	**974**

Οι λοιπές υποχρεώσεις αφορούν κυρίως πρόβλεψη για επίδικες υποθέσεις και καταλογισμό δημοτικών τελών συνολικού ποσού €13 χιλ. (2016: €321 χιλ.) και λοιπά πιστωτικά υπόλοιπα ποσού €7 χιλ. (2016: €104 χιλ.).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Οι υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό αφορούν την χορήγηση ποσού λόγω συνταξιοδότησης η οποία προκύπτει από την σχηματισμένη κάθε χρόνο πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού και αναλύεται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Υποχρεώσεις ισολογισμού για:		
Παροχές εφάπαξ κατά την συνταξιοδότηση		
- Μη Χρηματοδοτούμενες	**146**	**137**

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στον ισολογισμό είναι τα παρακάτω:

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	146	137
Υποχρέωση στον ισολογισμό	**146**	**137**

Στον λογαριασμό των υποχρεώσεων έχουν διενεργηθεί οι παρακάτω μεταβολές:

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Υπόλοιπο έναρξης	137	149
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	11	11
Κόστος επιτοκίου	2	4
Κόστος τερματισμού υπηρεσίας	5	36
Παροχές καταβληθείσες από την Εταιρεία	(9)	(63)
Υπόλοιπο τέλους	**146**	**137**

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων είναι τα παρακάτω:

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	11	11
Κόστος επιτοκίου	2	4
Κόστος τερματισμού υπηρεσίας	5	36
Σύνολο περιλαμβανόμενο στις παροχές εργαζομένων	**18**	**51**

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στα λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) είναι τα παρακάτω:

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Υποχρέωση (κέρδος) / ζημία από αλλαγή των υποθέσεων	62	(20)
Υποχρέωση (κέρδος) / ζημία από εμπειρικές προσαρμογές	0	20
Ποσό αναγνωριζόμενο στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	**62**	**0**

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για λογιστικούς σκοπούς είναι οι εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,60%	1,60%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	0,00%	0,00%
Αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή	20,26	21,46
Πληθωρισμός	1,50%	1,50%

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: Ίδια κεφάλαια

Μετοχικό κεφάλαιο & Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2017 ανέρχεται σε ποσό €9.075.000 και διαιρείται σε 30.250.000 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας ποσού €0,30 η κάθε μία.

Η Εταιρεία προέβη σε κεφαλαιοποίηση οφειλής από ομολογιακό δάνειο ποσού €79.800.000 που είχε εκδώσει στο παρελθόν. Από το ανωτέρω ποσό, τα €9.000.000 προορίστηκαν για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και €70.800.000 σε διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017 η Εταιρεία προέβη σε μείωση μετοχικού κεφαλαίου με την απόσβεση ζημιών προηγούμενων ετών ποσού €22.638χιλ.

Αποθεματικά

Τα αποθεματικά αναλύονται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Τακτικό αποθεματικό	547	547
Προγράμματα καθορισμένων παροχών	(123)	(61)
Σύνολο	**424**	**486**

Τακτικό αποθεματικό

Σε εφαρμογή του άρθρου 44 Κ.Ν. 2190/1920 αφαιρείται ετησίως το 5% των καθαρών κερδών της Εταιρείας για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η υποχρέωση για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού παύει όταν αυτό φτάσει το 1/3 του Μετοχικού Κεφαλαίου.

Συσσωρευμένες ζημίες

Οι συσσωρευμένες ζημίες κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 έχουν διαμορφωθεί σε ποσό €(63.536) χιλ. έναντι ποσού €(89.172) χιλ. την 31 Δεκεμβρίου 2016.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: Συνδεδεμένα μέρη

Οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη αναλύονται ως εξής:

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Ταμείο & ταμειακά ισοδύναμα		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε	2.988	362
	2.988	**362**

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Λοιπές απαιτήσεις		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε	0	9.863
Λοιπές εταιρείες Ομίλου ΕΤΕ	24	35
	24	**9.898**

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Ομολογιακά Δάνεια		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε	48.007	128.318
	48.007	**128.318**

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Τραπεζικά Δάνεια		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε	2.077	9.995
	2.077	**9.995**

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Λοιπές υποχρεώσεις		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε	1	49
Λοιπές εταιρείες Ομίλου ΕΤΕ	12	14
	13	**63**

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Έξοδα τόκων		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε	(2.193)	(5.780)
	(2.193)	**(5.780)**

Χιλιάδες €	31.12.2017	31.12.2016
Λοιπά έξοδα		
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε	(45)	(153)
Λοιπές εταιρείες Ομίλου ΕΤΕ	(308)	(5.842)
	(353)	**(5.995)**

Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας για το 2017, ανήλθαν σε €24 χιλ. έναντι €24 χιλ. το 2016.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

Α. Ενδεχόμενες νομικές υποχρεώσεις

Δεν υπάρχουν ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις για τις οποίες τόσο η Διοίκηση όσο και η Νομική Διεύθυνση της Εταιρείας να αναμένουν ότι θα έχουν σημαντική επίπτωση στη λειτουργία και τη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας.

Β. Ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι χρήσεις των ετών 2011-2013 έχουν ελεγχθεί φορολογικά από την εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών και Συμβούλων Επιχειρήσεων Grant Thornton Α.Ε. ενώ η χρήση του 2014 και 2015 ελέγχθηκε φορολογικά από την εταιρεία Deloitte Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, σύμφωνα αρχικά με το άρθρο 82 του ν.2238/1994 και μεταγενέστερα με το άρθρο 65Α του Ν. 4174/2013. Οι σχετικές εκθέσεις φορολογικής συμμόρφωσης, οι οποίες δεν είχαν παρατηρήσεις, εκδόθηκαν την 24 Ιουλίου 2012, την 24 Σεπτεμβρίου 2013, την 4 Ιουλίου 2014, την 28 Σεπτεμβρίου 2015 και την 26 Σεπτεμβρίου 2016 αντίστοιχα.

Το δικαίωμα του Δημοσίου για έκδοση πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος της χρήσης 2011 παραγράφηκε την 31/12/2017. Οι χρήσεις 2012 και 2013 για τις οποίες η εταιρεία, όπως προαναφέρθηκε έλαβε φορολογικό πιστοποιητικό, χωρίς παρατηρήσεις, σύμφωνα με την ΠΟΛ 1159/2011, καθίστανται περαιωμένες φορολογικά λόγω παρέλευσης 18μήνης περιόδου από την ημερομηνία ανάρτησης του πιστοποιητικού.

Μετά το πρόσφατο Πρακτικό με αριθμό 1680/2018 του ΝΣΚ, το οποίο έγινε αποδεκτό από τον Διοικητή της ΑΑΔΕ, συνάγεται, ότι οι χρήσεις 2012 και 2013 δεν πρέπει να θεωρούνται παραγεγραμμένες αναφορικά με τη διενέργεια ελέγχου, μέχρι την επίλυση του θέματος από το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Για τα φορολογικά έτη 2014 και επόμενα, σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1006/05.01.2016, δεν εξαιρούνται του ελέγχου οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφυλάξεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας. Δηλαδή, οι φορολογικές αρχές είναι δυνατόν να επανέλθουν και να διενεργήσουν το δικό τους φορολογικό έλεγχο.

Ωστόσο, εκτιμάται από τη Διοίκηση της Εταιρείας ότι τα αποτελέσματα από τέτοιους μελλοντικούς ελέγχους από τις φορολογικές αρχές αν τελικά πραγματοποιηθούν δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας. Συγκεκριμένα, από τους φορολογικούς ελέγχους των χρήσεων 2016 και 2017, ενδέχεται να προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις, ωστόσο, εκτιμάται ότι αυτές δε θα έχουν σημαντική επίπτωση στην χρηματοοικονομική κατάσταση της Εταιρείας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει το λογιστικό υπόλοιπο και την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων τα οποία δεν καταχωρούνται στην εύλογη αξία στη Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της Εταιρείας και για τα οποία η εύλογη αξία διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική αξία.

Εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων μη καταχωρημένων στην εύλογη αξία:

Χιλιάδες €	Λογιστικό Υπόλοιπο	Εύλογη Αξία
Ομολογιακά δάνεια	48.007	46.676
Τραπεζικά δάνεια	2.077	1.950
Σύνολο	**50.084**	**48.626**

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων εκτιμάται με τη χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών βάσει επιτοκίων αγοράς για τραπεζικά δάνεια αντίστοιχης διάρκειας και κατατάσσεται στο επίπεδο 3 (βλ. Σημείωση 2.8).

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016, η λογιστική αξία των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων, των δανειακών και λοιπών απαιτήσεων καθώς και των υποχρεώσεων προς προμηθευτές και λοιπών υποχρεώσεων, προσέγγιζε την εύλογη αξία τους.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: Αμοιβές Νόμιμου Ελεγκτή βάσει του Ν. 3756/2009

Η ελεγκτική εταιρεία PwC ήταν ο νόμιμος ανεξάρτητος ορκωτός λογιστής ελεγκτής για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017. Η ελεγκτική εταιρεία Deloitte ήταν ο νόμιμος ανεξάρτητος ορκωτός λογιστής ελεγκτής για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016. Οι αμοιβές οι οποίες εγκρίθηκαν από τη Διοίκηση για τις υπηρεσίες που παρασχέθηκαν από το νόμιμο ελεγκτή για το 2017 ανήλθαν για τον υποχρεωτικό έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στο ποσό €43 χιλ. (2016 : €43 χιλ.).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: Εκτιμώμενη επίδραση του ΔΠΧΑ 9 κατά την 1 Ιανουαρίου 2018

29.1 Εισαγωγή

Το ΔΠΧΑ 9 περιλαμβάνει απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και τη λογιστική αντιστάθμισης.

Ταξινόμηση και επιμέτρηση

Η ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η διαχείρισή τους (το επιχειρηματικό μοντέλο της οικονομικής οντότητας) και από τα χαρακτηριστικά των συμβατικών τους ταμειακών ροών. Οι παράγοντες αυτοί καθορίζουν εάν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων ("ΕΑΜΛΣΕ") ή στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων ("ΕΑΜΑ"). Συγκεκριμένα, τα χρεωστικά μέσα που κατέχονται βάσει ενός επιχειρηματικού μοντέλου που αποσκοπεί στην είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών (παρά στην πώληση του τίτλου πριν από τη λήξη του προκειμένου να πραγματοποιηθούν τα κέρδη ή οι ζημιές από τις μεταβολές στην εύλογη αξία του), οι οποίες συνίστανται αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του εκάστοτε ανεξόφλητου κεφαλαίου (solely payments of principal and interest - SPPI), σε προκαθορισμένες ημερομηνίες, επιμετρώνται σε μεταγενέστερες περιόδους, γενικά, στο αποσβεσμένο κόστος. Χρεωστικοί τίτλοι που κατέχονται στα πλαίσια ενός επιχειρηματικού μοντέλου που αποσκοπεί είτε στην είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών είτε στην πώληση των χρεωστικών τίτλων, οι συμβατικοί όροι των οποίων είναι SPPI, επιμετρώνται σε ΕΑΜΛΣΕ, εκτός εάν το περιουσιακό στοιχείο έχει προσδιοριστεί σε ΕΑΜΑ. Όλα τα υπόλοιπα χρεωστικά μέσα και συμμετοχικοί τίτλοι επιμετρώνται σε μεταγενέστερες περιόδους στην εύλογη αξία τους. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, παρέχεται η δυνατότητα αμετάκλητης επιλογής να παρουσιάζονται οι μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία ενός συμμετοχικού τίτλου (που δεν κατέχεται για εμπορικούς σκοπούς) στα λοιπά συνολικά έσοδα, με αναγνώριση στην κατάσταση αποτελεσμάτων μόνο των εσόδων από μερίσματα.

Αναφορικά με την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που έχουν προσδιοριστεί σε ΕΑΜΑ, το ΔΠΧΑ 9 απαιτεί η μεταβολή της εύλογης αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που οφείλεται στη μεταβολή του πιστωτικού κινδύνου της εν λόγω υποχρέωσης, να αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά έσοδα, εκτός εάν αυτό θα δημιουργούσε ή θα διεύρυνε μία

λογιστική αναντιστοιχία στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία που οφείλονται στον πιστωτικό κίνδυνο της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης δεν αναταξινομούνται μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Απομείωση

Αναφορικά με την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 η απομείωση υπολογίζεται βάσει ενός μοντέλου αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας, σε αντίθεση με το υφιστάμενο μοντέλο της πραγματοποιηθείσας πιστωτικής ζημίας που ορίζεται από το Δ.Λ.Π. 39. Οι απαιτήσεις απομείωσης έχουν εφαρμογή στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος και σε ΕΑΜΛΣΕ (δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, χρεωστικοί τίτλοι, απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία), στις απαιτήσεις από μισθώματα, καθώς και σε συγκεκριμένες δανειακές δεσμεύσεις και συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με το μοντέλο απομείωσης του Δ.Λ.Π. 39, το οποίο δεν έχει εφαρμογή σε δανειακές δεσμεύσεις και συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης, καθώς αυτά ήταν στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Λ.Π. 37.

Κατά την αρχική αναγνώριση του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, απαιτείται πρόβλεψη απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες («ΑΠΖ») από γεγονότα αθέτησης που είναι πιθανό να επέλθουν εντός των επόμενων 12 μηνών (ΑΠΖ 12 μηνών). Σε περίπτωση που ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά σε σχέση με το ύψος του κινδύνου κατά την αρχική αναγνώριση του μέσου, απαιτείται πρόβλεψη απομείωσης ΑΠΖ που προκύπτει από όλα τα πιθανά γεγονότα αθέτησης κατά την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του εν λόγω χρηματοοικονομικού μέσου (ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου). Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία αναγνωρίζονται ΑΠΖ 12 μηνών βρίσκονται στο ‘στάδιο 1’, αυτά για τα οποία θεωρείται ότι έχει προκύψει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου βρίσκονται στο ‘στάδιο 2’, και τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης, ούτως ώστε να θεωρούνται ότι είναι σε αθέτηση, ή αλλιώς, απομειωμένα λόγω πιστωτικού κινδύνου, κατατάσσονται στο ‘στάδιο 3’. Για τα αγορασμένα από τρίτους ή χορηγηθέντα από την μητρική Τράπεζα απομειωμένα λόγω πιστωτικού κινδύνου χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (purchased or originated credit impaired – POCI), αναγνωρίζονται οι μεταβολές στις ΑΠΖ πλήρους διάρκειας ζωής από την αρχική τους αναγνώριση ως πρόβλεψη ζημίας, με αναγνώριση των μεταβολών στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, τυχόν ευνοϊκές αλλαγές για τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία αποτελούν κέρδη από αντιλογισμό απομείωσης, ακόμη και αν οι αναμενόμενες ταμειακές ροές που προκύπτουν υπερβαίνουν τις εκτιμώμενες ταμειακές ροές κατά την αρχική τους αναγνώριση.

Η αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου καθώς και των ΑΠΖ απαιτείται να είναι αμερόληπτη, σταθμισμένη βάσει πιθανοτήτων και να περιλαμβάνει όλη τη διαθέσιμη πληροφόρηση που σχετίζεται με την αξιολόγηση αυτή, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με παρελθόντα γεγονότα, τρέχουσες συνθήκες και προβλέψεις των οικονομικών συνθηκών κατά την ημερομηνία αναφοράς, που να είναι λογικές και βάσιμες. Επιπλέον, η εκτίμηση των ΑΠΖ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη διαχρονική αξία του χρήματος. Ως εκ τούτου, η αναγνώριση και η επιμέτρηση της απομείωσης βασίζεται σε πληροφόρηση που αφορά στο μέλλον σε μεγαλύτερο βαθμό από ότι ίσχυε με το Δ.Λ.Π. 39, και η απομείωση που προκύπτει ενδέχεται να παρουσιάζει υψηλότερα επίπεδα μεταβλητότητας.

29.2 Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 από τον Όμιλο της μητρικής Τράπεζας

Όλες οι απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9 *Χρηματοοικονομικά Μέσα* υιοθετήθηκαν την 1η Ιανουαρίου 2018.
Ο Όμιλος της ΕΤΕ θα εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 9 αναδρομικά, επιλέγοντας τη μη αναμόρφωση των προηγούμενων περιόδων, σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του ΔΠΧΑ 9. Κατά συνέπεια, τα συγκριτικά στοιχεία του έτους 2017, που θα περιλαμβάνονται στις ενδιάμεσες και ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου της ΕΤΕ για το έτος 2018, θα έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 και δε θα είναι συγκρίσιμα με την πληροφόρηση που θα παρουσιαστεί για το 2018. Οι διαφορές που θα προκύψουν από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 θα αναγνωριστούν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την 1η Ιανουαρίου 2018.

Πρόγραμμα Υλοποίησης και διακυβέρνηση έργου

Ο Όμιλος της ΕΤΕ έχει θεσπίσει Πρόγραμμα υλοποίησης του ΔΠΧΑ 9 («το Πρόγραμμα») προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκαιρη και υψηλής ποιότητας εφαρμογή, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Προτύπου, καθώς και τις επιπρόσθετες κατευθύνσεις που έχουν εκδοθεί από εποπτικούς φορείς έως σήμερα. Το Πρόγραμμα υλοποιείται από τις Διευθύνσεις Οικονομικών Υπηρεσιών, Δομής και Ελέγχου Διαχείρισης Κινδύνων, Διοικητικής Πληροφόρησης και Πληροφορικής του Ομίλου της ΕΤΕ και εποπτεύεται από την Συντονιστική Επιτροπή του έργου. Η Συντονιστική Επιτροπή αποτελείται από τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο (Πρόεδρος), τον Γενικό Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών της Τράπεζας και του Ομίλου της ΕΤΕ (Group CFO), τον Βοηθό Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου της ΕΤΕ (Group CRO), τον Γενικό Διευθυντή Λειτουργικής Στήριξης της Τράπεζας & του Ομίλου της ΕΤΕ (Group COO), τον Βοηθό Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Διαθεσίμων & Χρηματαγοράς (Group Treasurer) και τους Γενικούς Διευθυντές Λιανικής Τραπεζικής, Εταιρικής

Τραπεζικής, Εταιρικών Πιστοδοτήσεων Ειδικής Διαχείρισης και Διεθνών Δραστηριοτήτων της Τράπεζας. Έχει συσταθεί κεντρική Μονάδα Διαχείρισης Έργου (Project Management Office – PMO) με αποκλειστική αρμοδιότητα τη διαχείριση του Προγράμματος και έχει οριστεί Διαχειριστής του Έργου. Το Πρόγραμμα ΔΠΧΑ 9 διαχωρίζεται σε άξονες εργασιών (workstreams), για κάθε έναν εκ των οποίων έχει οριστεί υπεύθυνη Διεύθυνση και ομάδα εργασίας. Επιπλέον, έχουν διοριστεί εμπειρογνώμονες προκειμένου να συνδράμουν στην ανάπτυξη μοντέλων προσδιορισμού παραμέτρων πιστωτικού κινδύνου σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, η Επιτροπή Ελέγχου και το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώνονται τακτικά από τη Μονάδα Διαχείρισης Έργου - PMO σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης του Προγράμματος.

29.3 Ταξινόμηση και επιμέτρηση

Η Εταιρεία χρησιμοποιεί τις ακόλουθες κατηγορίες επιμέτρησης για τα χρεωστικά χρηματοοικονομικά μέσα σε αποσβεσμένο κόστος:

Η Εταιρεία αξιολογεί τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών των χρεωστικών χρηματοοικονομικών μέσων κατά την αρχική αναγνώριση, προκειμένου να διαπιστώσει αν οι ταμειακές ροές είναι SPPI. Αυτό αναφέρεται ως «αξιολόγηση SPPI». Το ποσό των τόκων σε μια τυπική δανειακή σύμβαση, αποτελείται συνήθως από το αντάλλαγμα για τη διαχρονική αξία του χρήματος καθώς και για τον πιστωτικό κίνδυνο που αναλαμβάνεται. Το ποσό των τόκων μπορεί επίσης να περιλαμβάνει αντάλλαγμα για άλλους βασικούς κινδύνους, όπως τον κίνδυνο ρευστότητας, λοιπά κόστη δανεισμού, καθώς και ένα περιθώριο κέρδους. Το ΔΠΧΑ 9 απαγορεύει το διαχωρισμό τυχόν ενσωματωμένων παραγώγων από μια υβριδική σύμβαση όταν το κύριο συμβόλαιο αποτελεί χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο εντός του πεδίου εφαρμογής του Προτύπου. Στις περιπτώσεις αυτές, η αξιολόγηση SPPI πραγματοποιείται στο σύνολο του υβριδικού χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου

Όλα τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ταξινομούνται στο επιχειρηματικό μοντέλο διακράτησης περιουσιακών στοιχείων για την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών και επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος.

Τα χρεωστικά χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομούνται με βάση: α) το επιχειρηματικό μοντέλο βάσει του οποίου γίνεται η διαχείρισή τους και β) τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Τα επιχειρηματικά μοντέλα αντικατοπτρίζουν τον τρόπο με τον οποίο η Εταιρεία διαχειρίζεται τα χρεωστικά χρηματοοικονομικά μέσα για τη δημιουργία ταμειακών ροών. Η αξιολόγηση αυτή πραγματοποιείται βάσει σεναρίων τα οποία η Εταιρεία ευλόγως αναμένει να πραγματοποιηθούν και βασίζεται σε όλες τις σχετικές και αντικειμενικές πληροφορίες που είναι διαθέσιμες κατά το χρόνο αξιολόγησης των επιχειρηματικών μοντέλων.

Αναφορικά με τα χρεωστικά χρηματοοικονομικά μέσα, η Εταιρεία έχει αναγνωρίσει τα ακόλουθα επιχειρηματικά μοντέλα:

- Διακρατούμενα για την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών.
- Διακρατούμενα για την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών καθώς και για ενδεχόμενη πώληση. Ο σκοπός του επιχειρηματικού αυτού μοντέλου είναι η διαχείριση των καθημερινών αναγκών ρευστότητας και επιτυγχάνεται τόσο με την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και με την πώληση χρεωστικών τίτλων. Τα περιουσιακά στοιχεία αυτής της κατηγορίας δεν πωλούνται με σκοπό τη βραχυπρόθεσμη κερδοφορία.

29.4 Απομείωση

Ορισμός Αθέτησης

Η Εταιρεία έχει εναρμονίσει τον ορισμό της αθέτησης για λογιστικούς σκοπούς με τον ορισμό των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (Non Performing Exposures – NPE), όπως αυτός ορίζεται από τα Εκτελεστικά Τεχνικά Πρότυπα της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής (European Banking Authority – EBA) αναφορικά με τα μη Εξυπηρετούμενα και υπό Ρύθμιση ανοίγματα, όπως υιοθετήθηκαν από τον Εκτελεστικό Κανονισμό της ΕΕ 2015/227 της 9ης Ιανουαρίου 2015, που τροποποιεί τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 680/2014 της Επιτροπής για τη θέσπιση εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά στην υποβολή εποπτικών αναφορών από τα ιδρύματα, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («EBA ITS»). Ο ορισμός της αθέτησης σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 είναι εναρμονισμένος με αυτόν που χρησιμοποιείται για σκοπούς εσωτερικής διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου, δηλ. όλα τα NPE θεωρούνται ως απομειωμένα.

Σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που δε θεωρείται απομειωμένο, ταξινομείται στο στάδιο 2 όταν έχει υποστεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική αναγνώριση, αλλιώς ταξινομείται στο στάδιο 1.

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, η Εταιρεία αξιολογεί κατά πόσον ο πιστωτικός κίνδυνος του χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, συγκρίνοντας τον κίνδυνο αθέτησης που παρατηρείται καθ' όλη την υπολειπόμενη αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου με τον κίνδυνο αθέτησης κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης.

Η διαδικασία της Εταιρείας για την παραπάνω αξιολόγηση είναι πολυπαραγοντική και αποτελείται κυρίως από τρεις συνιστώσες:

- Ποσοτικά κριτήρια, που αφορούν στην ποσοτική σύγκριση της πιθανότητας αθέτησης ή της πιστοληπτικής διαβάθμισης κατά την ημερομηνία αναφοράς σε σχέση με την αντίστοιχη ένδειξη πιστωτικού κινδύνου κατά την αρχική αναγνώριση,
- Ποιοτικά κριτήρια, που βασίζονται κυρίως στην κατάταξη οφειλετών στην εσωτερική λίστα παρακολούθησης, όπου αυτή είναι διαθέσιμη, καθώς και στα ρυθμισμένα εξυπηρετούμενα ανοίγματα, σύμφωνα με τα EBA ITS, και
- Δείκτης «ασφαλείας», που αφορά στην εφαρμογή του τεκμηρίου που θέτει το ΔΠΧΑ 9, στα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, σύμφωνα με το οποίο ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου έχει αυξηθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση όταν οι συμβατικές πληρωμές εμφανίζουν καθυστέρηση για διάστημα άνω των 30 ημερών.

Επιμέτρηση ΑΠΖ

Η Εταιρεία αναγνωρίζει πρόβλεψη ΑΠΖ κατά την αρχική αναγνώριση για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται και επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος, με εξαίρεση τα POCI και τις δανειακές δεσμεύσεις που δεν επιμετρώνται σε ΕΑΜΑ. Για τα ανοίγματα εκείνα που δεν γίνεται εξατομικευμένη αξιολόγηση, αναγνωρίζεται πρόβλεψη ΑΠΖ σε συλλογική βάση.

Οι υπολογισμοί ΑΠΖ βασίζονται στις ακόλουθες παραμέτρους:

- **Άνοιγμα σε αθέτηση (Exposure at default - EAD):** Εκτίμηση του ανοίγματος σε μελλοντική ημερομηνία αθέτησης, λαμβάνοντας υπόψη τις αναμενόμενες μεταβολές του ανοίγματος μετά την ημερομηνία αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των αποπληρωμών του κεφαλαίου και των τόκων, καθώς και των αναμενόμενων εκταμιεύσεων επί δανειακών δεσμεύσεων.
- **Συντελεστής μετατροπής εκτός ισολογισμού στοιχείων σε άνοιγμα (Credit conversion factor - CCF):** Ο συντελεστής αυτός μετατρέπει το ποσό ενός πιστωτικού ορίου καθώς και άλλων στοιχείων εκτός ισολογισμού σε EAD.
- **Πιθανότητα αθέτησης (Probability of default - PD):** Αντιπροσωπεύει την πιθανότητα ο πιστούχος/εκδότης να αθετήσει την χρηματοοικονομική υποχρέωσή του, η οποία αξιολογείται βάσει των οικονομικών συνθηκών που επικρατούν κατά την ημερομηνία αναφοράς, προσαρμοσμένη να λαμβάνει υπόψη εκτιμήσεις για τις μελλοντικές οικονομικές συνθήκες που ενδέχεται να επηρεάσουν τον κίνδυνο αθέτησης για τους επόμενους 12 μήνες (πιθανότητα αθέτησης 12μήνου) για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του σταδίου 1, ή για την υπόλοιπη διάρκεια ζωής (πιθανότητα αθέτησης καθ' όλη τη διάρκεια ζωής) της υποχρέωσης, για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία των σταδίων 2 και 3.
- **Ζημία σε περίπτωση αθέτησης (Loss Given Default - LGD):** Αντιπροσωπεύει την εκτίμηση της Εταιρείας για την έκταση της ζημίας από ανοίγματα που βρίσκονται σε αθέτηση. Το LGD διαφέρει ανάλογα με τον τύπο του αντισυμβαλλομένου, το είδος και την εξοφλητική προτεραιότητα της απαίτησης καθώς και τη διαθεσιμότητα εξασφάλισης ή άλλων στοιχείων που περιορίζουν την έκθεση της Εταιρείας. Το LGD εκφράζεται ως ποσοστό ζημίας ανά μονάδα ανοίγματος σε αθέτηση.
- **Επιτόκιο προεξόφλησης:** Είναι το τεκμαρτό προεξοφλητικό επιτόκιο βάσει του αρχικού πραγματικού επιτοκίου του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μια προσέγγιση αυτού.

Οι ΑΠΖ καθορίζονται από την προβολή των PD, LGD και EAD στο μέλλον, ανά τρίμηνο για κάθε άνοιγμα ή υποσύνολο ανοιγμάτων που έχουν ομαδοποιηθεί, ξεχωριστά. Αυτοί οι τρεις συντελεστές πολλαπλασιάζονται μεταξύ τους και προσαρμόζονται για την πιθανότητα επιβίωσης, εάν απαιτείται. Με αυτόν τον τρόπο υπολογίζονται οι ΑΠΖ για κάθε μελλοντικό τρίμηνο, οι οποίες στη συνέχεια προεξοφλούνται στην ημερομηνία αναφοράς και αθροίζονται.

Εκτιμήσεις μελλοντικών οικονομικών συνθηκών

Οι πληροφορίες σχετικά με το μέλλον (forward looking information – FLI) ενσωματώνονται στην επιμέτρηση των ΑΠΖ για δάνεια που αξιολογούνται συλλογικά, μέσω των μοντέλων PD και LGD. Οι αναμενόμενες ανακτήσεις (μέσω ταμειακών ροών ή ρευστοποίησης των εξασφαλίσεων) που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό των ΑΠΖ των δανείων που αξιολογούνται εξατομικευμένα, λαμβάνουν υπόψη πληροφορίες σχετικά με το μέλλον βάσει των εκτιμήσεων της Εταιρείας για την εξέλιξη των σχετικών μακροοικονομικών παραγόντων.

Η Εταιρεία χρησιμοποιεί τρία μακροοικονομικά σενάρια (βασικό, αισιόδοξο, απαισιόδοξο), τα οποία καθορίζονται από τη Διεύθυνση Οικονομικής Έρευνας και Ανάλυσης της μητρικής Τράπεζας, με σκοπό την εκτίμηση των ΑΠΖ με τέτοιο τρόπο ώστε να αντιπροσωπεύουν ένα αμερόληπτο και σταθμισμένο βάσει πιθανοτήτων ποσό, το οποίο καθορίζεται από την αξιολόγηση του εύρους των πιθανών αποτελεσμάτων. Το αισιόδοξο και απαισιόδοξο σενάριο δεν πρέπει να αντιπροσωπεύουν απαραίτητα το καλύτερο και χειρότερο σενάριο αντίστοιχα. Για κάθε σενάριο, η σχετική ΑΠΖ πολλαπλασιάζεται με την πιθανότητα του σχετικού σεναρίου. Τα μακροοικονομικά σενάρια που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση των ΑΠΖ είναι τα ίδια με εκείνα που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου. Οι μακροοικονομικές μεταβλητές που επηρεάζουν το επίπεδο των ΑΠΖ (μέσω συλλογικής ή εξατομικευμένης αξιολόγησης) είναι η ιδιωτική κατανάλωση, ο δείκτης τιμών καταναλωτή, το ΑΕΠ, ο γενικός δείκτης τιμών χρηματιστηρίου, ο δείκτης τιμών οικιστικών ακινήτων, το ποσοστό ανεργίας, οι τιμές ακινήτων (σύνθετος δείκτης αποτελούμενος από εμπορικά και οικιστικά ακίνητα και γραφεία) και οι τιμές ναύλων.

29.5 Εκτιμώμενη επίδραση στην καθαρή θέση την 1η Ιανουαρίου 2018

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 την 1η Ιανουαρίου 2018 εκτιμάται ότι θα έχει αρνητική επίπτωση στην καθαρή θέση της Εταιρείας κατά περίπου €84 χιλ. Η επίπτωση αυτή οφείλεται στις αλλαγές των απαιτήσεων απομείωσης καθώς και στις νέες απαιτήσεις ταξινόμησης και επιμέτρησης. Η Εταιρεία δεν θα αναγνωρίσει σχετική αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση από την επίδραση του ΔΠΧΑ 9 κατά την 1η Ιανουαρίου 2018.

Οι αναμενόμενες εκτιμήσεις βασίζονται στις λογιστικές πολιτικές, παραδοχές και εκτιμήσεις της Εταιρείας, όπως έχουν διαμορφωθεί έως σήμερα, και θα οριστικοποιηθούν κατά τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για τη χρήση που λήγει την 31 Δεκεμβρίου 2018. Κατά συνέπεια, οι παραπάνω εκτιμήσεις ενδεχομένως να τροποποιηθούν εντός του 2018. Η οριστική επίπτωση κατά τη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 9 θα συμπεριληφθεί στην Ετήσια Χρηματοοικονομική Έκθεση που θα δημοσιευθεί για την εν λόγω χρήση.

Απομείωση

Οι προβλέψεις ΑΠΖ για τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος κατά την 1η Ιανουαρίου 2018, παρουσιάζονται παρακάτω:

Χιλιάδες €	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Απομειωμένα	Σύνολο
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	1.010	55	30.694	**31.759**
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(2)	0	(23.411)	**(23.413)**
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	**1.008**	**55**	**7.283**	**8.346**
Επιχειρηματική Τραπεζική & Χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	2.292	3.044	70.099	**75.435**
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(6)	(47)	(44.062)	**(44.115)**
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	**2.286**	**2.997**	**26.037**	**31.320**
Συνολικά δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών				
Λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης	3.302	3.099	100.793	**107.194**
Πρόβλεψη ΑΠΖ	(8)	(47)	(67.473)	**(67.528)**
Λογιστική αξία μετά από προβλέψεις	**3.294**	**3.052**	**33.320**	**39.666**

29.6 Εκτίμηση επίπτωσης στα εποπτικά κεφάλαια

Στις 12 Δεκεμβρίου 2017, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υιοθέτησαν τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/2395 (ο "Κανονισμός"), ο οποίος τροποποίησε τον Κανονισμό 575/2013 με το άρθρο 473α, παρέχοντας τη δυνατότητα στα πιστωτικά ιδρύματα να εφαρμόσουν σταδιακά την επίπτωση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 στα εποπτικά κεφάλαια.

Ειδικότερα, κατά τη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 9, τα πιστωτικά ιδρύματα έχουν τη δυνατότητα να συμπεριλάβουν στο Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), ένα μέρος των αυξημένων προβλέψεων ΑΠΖ κατά τη διάρκεια μιας πενταετούς μεταβατικής περιόδου που αρχίζει το 2018. Το μέρος των προβλέψεων ΑΠΖ που μπορεί να συμπεριληφθεί στο Δείκτη CET1 θα μειώνεται με την πάροδο του χρόνου έως ότου μηδενιστεί, προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

Επιπλέον, σύμφωνα με την παράγραφο (4) του Κανονισμού, εάν οι προβλέψεις ΑΠΖ που έχουν προκύψει κατά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 για τα στάδια 1 και 2, αυξηθούν μεταγενέστερα, παρέχεται η δυνατότητα στα πιστωτικά ιδρύματα να συμπεριλάβουν την εν λόγω αύξηση στις μεταβατικές διατάξεις.

Η Εταιρεία αποφάσισε να μην εφαρμόσει τις μεταβατικές διατάξεις που προβλέπονται στο Άρθρο 1 του προαναφερθέντος Κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων της παραγράφου (4). Συνεπώς, εντός της χρήσης του 2018 θα ενσωματώσει τη συνολική επίπτωση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 στα εποπτικά της κεφάλαια.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Δεν υπάρχουν σημαντικά, μεταγενέστερα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31 Δεκεμβρίου 2017, γεγονότα τα οποία να αφορούν την Εταιρεία και για τα οποία να επιβάλλεται σχετική αναφορά σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ.

Οι ανωτέρω οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο και από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων στις 31 Μαΐου 2018 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική σελίδα “http://www.probankleasing.gr”.